

Br: 48 / 2021

Podgorica, 16.12.2021. godine

SAVJET ZA KONKURENTNOST

-n/r predsjednika Savjeta, ministra ekonomskog razvoja Jakova Milatovića -

Poštovani predsjedniče Savjeta,

U prilogu Vam dostavljamo dokument *Izjašnjenja resornih institucija na dokument „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“*.

S poštovanjem,

Marija Šuković

šefica Sekretarijata Savjeta za konkurentnost

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Izjašnjenja resornih institucija na dokument „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

decembar 2021. godine

Sadržaj

Rezime.....	4
<i>Tabela 1. Broj barijera po instituciji</i>	<i>4</i>
Uvod.....	5
Barijere identifikovane od strane poslovne zajednice sa predlogom rešenja i izjašnjenja nadležnih institucija.....	6
<i>Tabela 2. Barijere za koje su nadležne institucije saglasne da je potrebno raditi na njihovom uklanjanju (72)</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 3. Barijere za koje su nadležne institucije izvijestile da nije potrebno raditi na njihovom uklanjanju (42)</i>	<i>80</i>
<i>Tabela 4. Barijere za koje su nadležne institucije bile neodređene u pogledu njihovog uklanjanja (8)</i>	<i>80</i>
<i>Tabela 5. Barijere za koje nadležne institucije nisu dostavile izjašnjenje (5)</i>	<i>99</i>
Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera	134
<i>Tabela 6. Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera</i>	<i>135</i>

Rezime

Sekretarijat je prikupio izjašnjenja na barijere koje je identifikovao privatni sektor u periodu od 11. oktobra do početka decembra ove godine. Od ukupno 18 institucija kojima je poslat upit za izjašnjenje, dobijen je odgovor od 17 institucija¹, s tim što u nekim slučajevima kada je više od jedne institucije nadležno, nisu sve institucije davale izjašnjenje, već samo prvonavedene. Od ukupno 119 barijera nije dobijeno izjašnjenje na 5 (dvije u nadležnosti MUP-a, jedna u nadležnosti MFSS i jedna u nadležnosti Uprave za katastar i državnu imovinu).

U nastavku je spisak institucija, broj barijera po svakoj od institucija, kao i broj izjašnjenja koje su institucije dale. **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je identifikovano kao nosilac najvećeg broja barijera, zatim slijedi Ministarstvo ekonomskog razvoja.**

Tabela 1. Broj barijera po instituciji

Institucija	Broj barijera ²
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	42
Ministarstvo ekonomskog razvoja	39
Ministarstvo unutrašnjih poslova	12
Ministarstvo zdravlja	12
Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	11
Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava	7
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	7
Uprava prihoda i carina	7
Uprava za inspekcijske poslove	5
Centralna banka Crne Gore	4
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	3
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	3
Ministarstvo kapitalnih investicija	2
Ministarstvo vanjskih poslova	1
Investiciono razvojni fond	1
Komisija za tržište kapitala	1
Uprava za katastar i državnu imovinu	1
Zajednica opština	1

¹ Uprava za katastar i državnu imovinu, koja je zadužena za 1 barijeru, nije poslala izjašnjenje

² Suma broja barijera po instituciji nije jednaka ukupnom broju identifikovanih barijera (119) obzirom da je za neke barijere identifikovano više institucija kao nosioc

Od ukupnog broja barijera³, nadležne institucije smatraju da je potrebno raditi na uklanjanju 72 barijere (56,7%), dok za 42 smatraju da nije potrebno uz dostavljeno obrazloženje u komentarima, za 8 nisu određeni da li je potrebno raditi na barijeri, dok za 5 nismo dobili izjašnjenje.

Na osnovu rokova za implementaciju koji su definisale resorne institucije, ali i na osnovu važnosti, Sekretarijat je sortirao barijere i napravio listu sa predlogom prioriternih barijera za eliminisanje. Prioritetnim se smatraju barijere za koje institucije smatraju da treba da budu uklonjene i čiji rok za implementaciju je vremenski bliži, a takođe i one čije rešavanje bi moglo da da bolji efekat na cjelokupnu privredu. U skladu sa tim, kreiran je **Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera, čija realizacija treba krene odmah i da se završi do kraja 2. kvartala 2022. godine.** Predlog je da za svaku inicijativu, nadležna bude institucija koja je nosilac zakonskog rešenja, a da u eliminisanju barijere, ukoliko je potrebno, učestvuje i privredna udruženja koja su barijeru identifikovala i da se ove barijere eliminišu do kraja drugog kvartala 2022. godine.

Uvod

Na trinaestoj sjednici Savjeta za konkurentnost, koja je održana 1. oktobra 2021. godine, Sekretarijat Savjeta za konkurentnost prezentovao je dokument „*Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica*“. Dokument, koji sadrži ukupno 119 barijera, kreiran je na bazi inputa koje je Sekretarijat prikupio od privrednih udruženja, kao i na osnovu dosadašnjeg iskustva u radu. U prvoj fazi, tokom aprila ove godine, SCC je prikupio inpute koji se odnose na barijere za razvoj digitalnog društva, a tokom septembra 2021. godine udruženja su dobile upit da dostave i sve ostale izazove na koje nailaze tokom poslovanja. Od 9 privrednih udruženja kojima je Sekretarijat poslao zahtjev za dostavljanje spiska barijera, 7 udruženja je dostavilo svoje inpute (Privredna komora Crne Gore, Savjet stranih investitora u Crnoj Gori, Unija poslodavaca Crne Gore, Američka privredna komora Crne Gore, Montenegro biznis alijansa, Asocijacija poslovnih žena i za dio koji se odnosi na digitalizaciju, ICT Cortex).

Zaključkom Savjeta za konkurentnost, Sekretarijat je prosljedio identifikovane barijere svim nadležnim institucijama i zatražio izjašnjenja u predefinisanoj formi. **Za svaku od barijera nadležna institucija je trebalo da odgovori da li smatraju da je potrebno ukloniti određenu barijeru, koji bi bio rok za implementaciju i da postavi komentar vezan za konkretan izazov. Na osnovu ovih izjašnjenja kreiran je novi dokument, koji pored identifikovanih barijera sadrži i mišljenja nadležnih institucija, a takođe i predlog Akcionog plana za brzo uklanjanje barijera koji se može realizovati u kratkom roku.**

³ Devet barijera, koje su u nadležnosti više od jedne institucije, a za koje stavovi institucija nisu usklađeni, duplirane su kako bi se jasno istakli različiti odgovori institucija, tako da je ukupan broj povećan na 127

Barijere identifikovane od strane poslovne zajednice sa predlogom rešenja i izjašnjenja nadležnih institucija

U narednim tabelama su popisane identifikovane barijere od strane privrednih udruženja i izjašnjenje nadležnih institucija na iste. Najprije su prikazane barijere na čijem uklanjanju, po mišljenju nadležnih institucija treba raditi, zatim one na čijem rešenju ne treba raditi, kao i one za koje nema konkretnog odgovora ili nema odgovora uopšte

Tabela 2. Barijere za koje su nadležne institucije saglasne da je potrebno raditi na njihovom uklanjanju (72)

Rb4	1
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje zvanične analize i metodologije obračuna obima sive ekonomije u Crnoj Gori
Regulativa kojom je definisana ova barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kvantifikacija sive ekonomije je moguća korišćenjem različitih modela, metoda i indikatora za mjerenje obima sive ekonomije i njenog učešća u BDP-u države, ali do sada nismo imali sveobuhvatne analize koje bi nam dale tačne podatke. Stoga, državni i privatni sektor različito procjenjuju obim sive ekonomije u Crnoj Gori, u rasponima od 25 pa do 40% ukupnog BDP-a, čime se značajno premašuje prosjek razvijenih država Evropske unije.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Vlada Crne Gore Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.

4 Redni broj iz originalnog dokumenta: „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

Komentar/odgovor resorne institucije	U Ministarstvu finansija i socijalnog staranja u toku je postupak javne nabavke za sprovođenje istraživanja među domaćinstvima i preduzećima, sa ciljem utvrđivanja obima i strukture neformalne ekonomije i uspostavljanja relevantne baze indikatora za praćenje realizacije aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije. Informacije o rezultatima sprovedenog istraživanja se očekuju u drugoj polovini 2022. godine. Nakon sprovedenog istraživanja zainteresovane strane će predložiti planove za uklanjanje administrativnih prepreka i planove za poboljšanje sprovođenja zakona, uključujući jasno postavljena mjerila za suzbijanje sive ekonomije kroz donošenje Akcionog plana na period od tri godine. S obzirom na zajedničku odgovornost različitih institucija, Vlada će formirati Savjet koji će nastaviti sa aktivnostima na suzbijanju sive ekonomije. Takođe, biće formirani i radni timovi po oblastima, koji će na operativnom nivou pratiti realizaciju i izvještavati o sprovođenju mjera.
Rb	2
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nelojalna tržišna konkurencija proizvedena neformalnom ekonomijom
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspeksijskom nadzoru

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Treba raditi na afirmisanju principa jednakosti pred zakonom za sve subjekte, kao jedan od osnovnih načela pravne države i vladavine prava. Potrebno je revidirati rješenja propisa kojima se uređuje inspekcijski nadzor, kako bi se omogućilo sprovođenje kontrole i sankcionisanje i onih subjekata koji nisu registrovani a obavljaju privrednu djelatnost. Privrednici koji regularno posluju i redovno ispunjavaju svoje obaveze prema državi su u neravnopravnom položaju u odnosu na one koji posluju u sivoj zoni. Stoga, u Zakonu o inspekcijskom nadzoru treba unijeti odredbe kojima će se propisati poseban postupak vršenja inspekcijskog nadzora prema neregistrovanim subjektima. Napominjemo da je u uporednoj praksi zemalja okruženja propisana kontrola fizičkih i pravnih lica koji nisu registrovani za obavljanje privredne djelatnosti. Posebno treba imati u vidu da upotreba roba koje nisu prošle adekvatne provjere od strane nadležnih organa može biti štetna po zdravlje, budući da se nerijetko radi o robi koja nema istovjetne aktivne supstance originalu ili sadrži škodljive materije. Stoga, svako prometovanje neregistrovane robe ili pružanje neregistrovanih usluga nosi rizik po javno zdravlje, te obavezno mora biti predmet kontrole državnih organa kroz kreiranje adekvatne kaznene politike, koja se mora dosljedno sprovoditi u praksi. Naročitu pažnju treba posvetiti sve učestalijoj prodaji preko društvenih mreža, ali i preko interneta, gdje robu i usluge nude neregistrovani trgovci. Takvom kupovinom građani ne samo da učestvuju u sivoj ekonomiji, već se i odriču potrošačkih prava.</p>
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Vlada Crne Gore Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Uprava za inspekcijske poslove Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Početakom 2019. godine, tadašnje Ministarstvo javne uprave preuzelo je od Ministarstva ekonomije nadzor nad koordiniranim radom inspekcija Uprave za inspekcijske poslove. Kod navedenog, krajem

jula mjeseca 2019. godine tadašnje Ministarstvo ekonomije dostavilo je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru, koji je bio na javnoj raspravi krajem 2017 godine (12.12.2017. godine), nakon čega su uslijedila usaglašavanja sa nadležnim organima. U dostavljenom Nacrtu zakona, a u cilju suzbijanja sive ekonomije predloženo je bilo sljedeće rješenje: „Ovlašćenje inspektora da, radi utvrđivanja činjenica, može da izvrši pregled i pretres u stambenom ili drugom prostoru koji ima istu, sličnu ili povezanu namjenu, a koji se vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji, te da je inspektor dužan da započne pregled i pretres u stambenom prostoru najkasnije u roku od 48 časova od izdavanja naredbe suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji i da se na pregled i pretres u stambenom prostoru shodo primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje krivični postupak.” Međutim, Ministarstvo pravde i Sekretariat za zakonodavstvo nije dalo pozitivno mišljenje na predloženo rješenje, jer Zakonom o prekršajima nije propisana mogućnost ulaska u stan i pretresa stana u prekršajnom postupku, niti donošenje naredbe suda za prekršaje o vršenju pregleda, odnosno pretresa stana, pa se ne može vršiti upućivanje na taj zakon, dok se njime ne predvidi mogućnost ulaska u stan i pretresa stana u prekršajnom postupku i donošenje naredbe suda za prekršaje o vršenju pregleda, odnosno pretresa stana, te je potrebno povesti i računa o usaglašenosti ovakvih rješenja sa Ustavom Crne Gore. S tim u vezi, mogućnost i ovlašćenje inspektora da, radi utvrđivanja činjenica, izvrši pregled i pretres u stambenom ili drugom prostoru koji ima istu, sličnu ili povezanu namjenu moguće je propisati tek nakon izmjena drugih propisa, na koji način bi se stvorila mogućnost regulisanja ove oblasti i u Zakonu o inspekcijskom nadzoru, a što bi dovelo do jednakosti svih subjekata pred zakonom i smanjenju sive ekonomije. Imajući u vidu prednje navedeno, Vlada Crne Gore je krajem 2019. godine, utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru, bez propisivanja mogućnosti ulaska inspektora da vrši pregled i pretres u stambenom ili drugom prostoru koji ima istu, sličnu ili povezanu namjenu, koji zakon je bio upućen u skupštinsku proceduru, da bi početkom 2021. godine, od strane Skupštine bio dostavljen Vladi Crne Gore, radi dodatnog razmatranja predloženih rješenja. Napominjemo da je priprema Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskom nadzoru Programom

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

	rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu, planirana za IV kvartal, te da će se Nacrt zakona uskoro naći na javnoj raspravi
Rb	3
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedovoljan inspeksijski kadar, needukovanost inspeksijskog kadra i slaba koordinacija između relevantnih državnih institucija
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspeksijskom nadzoru
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	AmCham godinama ukazuje da je neophodno povećati kapacitet i efikasnost rada inspeksijskih službi, kao osnovne karike između politika koje Vlada donosi i onih koji te politike treba da primjenjuju. Inspeksijski organi obezbjeđuju informacije o implementaciji zakona i drugih propisa donosiocima odluka, te mogu ukazati na praktične probleme prilikom sprovođenja propisanih rješenja. U Analizi efikasnosti djelovanja uprave za inspeksijske poslove, koju je Vlada razmatrala na sjednici 11. marta 2021. godine, naznačeno je da je u radu Uprave izraženo preventivno djelovanje inspekcija, dok se mali broj kontrola završava sankcijama. U praksi izostaje potrebna koordinacija ministarstava i nadležnih inspekcija Uprave u kreiranju politika, što se odražava postojanjem velikih izazova u primjeni zakona i nedovoljno efikasnim inspeksijskim nadzorima. Institucije sistema moraju saradivati u cilju identifikovanja nedozvoljenog djelovanja, a naročito u domenu suzbijanja sive ekonomije. Kao što je i u Analizi konstatovano, evidentan je trend izuzimanja inspekcija iz Uprave, što dovodi u pitanje svrsishodnost postojećeg sistema inspeksijskog nadzora. Ohrabrujemo Upravu da što prije krene sa implementacijom jedinstvenog informacionog sistema (JIS), koji će omogućiti jednoobrazno praćenje rada svih inspekcija, što bi trebalo da ih učini operativnijim. Pored toga, napominjemo da je potrebno uvesti obaveznu edukaciju organa nadležnih za poslove inspeksijske kontrole čije ingerencije su jedan od najznačajnijih alata za suzbijanje sive ekonomije. Doedukaciju treba vršiti kako u pogledu poznavanja procesnih radnji i materijalnih propisa, tako i u domenu kontrole akcizne robe.
Predlog dostavio	AmCham

Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Uprava za inspekcijske poslove
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	Potrebno je povećati broj inspektora u svim inspekcijama. Potrebna je koordinacija ministarstava i nadležnih inspekcija Uprave za inspekcijske poslove u kreiranju politika, odnosno institucije sistema moraju saradivati u cilju identifikovanja nedozvoljenog djelovanja, a naročito u domenu suzbijanja sive ekonomije. Potrebno je implementirati jedinstveni informacioni sistem (JIS), koji će omogućiti jednoobrazno praćenje rada svih inspekcija, što bi trebalo da ih učini operativnijim, a i da se omogući razmjena podataka između inspekcija.
Rb	3a
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedovoljan inspekcijski kadar, needukovanost inspekcijskog kadra i slaba koordinacija između relevantnih državnih institucija
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspekcijskom nadzoru

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	AmCham godinama ukazuje da je neophodno povećati kapacitet i efikasnost rada inspeksijskih službi, kao osnovne karike između politika koje Vlada donosi i onih koji te politike treba da primjenjuju. Inspeksijski organi obezbjeđuju informacije o implementaciji zakona i drugih propisa donosiocima odluka, te mogu ukazati na praktične probleme prilikom sprovođenja propisanih rješenja. U Analizi efikasnosti djelovanja uprave za inspeksijske poslove, koju je Vlada razmatrala na sjednici 11. marta 2021. godine, naznačeno je da je u radu Uprave izraženo preventivno djelovanje inspekcija, dok se mali broj kontrola završava sankcijama. U praksi izostaje potrebna koordinacija ministarstava i nadležnih inspekcija Uprave u kreiranju politika, što se odražava postojanjem velikih izazova u primjeni zakona i nedovoljno efikasnim inspeksijskim nadzorima. Institucije sistema moraju saradivati u cilju identifikovanja nedozvoljenog djelovanja, a naročito u domenu suzbijanja sive ekonomije. Kao što je i u Analizi konstatovano, evidentan je trend izuzimanja inspekcija iz Uprave, što dovodi u pitanje svrsishodnost postojećeg sistema inspeksijskog nadzora. Ohrabrujemo Upravu da što prije krene sa implementacijom jedinstvenog informacionog sistema (JIS), koji će omogućiti jednoobrazno praćenje rada svih inspekcija, što bi trebalo da ih učini operativnijim. Pored toga, napominjemo da je potrebno uvesti obaveznu edukaciju organa nadležnih za poslove inspeksijske kontrole čije ingerencije su jedan od najznačajnijih alata za suzbijanje sive ekonomije. Doedukaciju treba vršiti kako u pogledu poznavanja procesnih radnji i materijalnih propisa, tako i u domenu kontrole akcizne robe.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Adekvatno usklađivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu sa Zakonom o inspeksijskom nadzoru u cilju kvalitetnog teksta zakona u dijelu kaznenih odredbi. Dio PPCG

Rb	4
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Visoko poresko opterećenje troškova rada
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Poreska opterećenja troškova rada u Crnoj Gori su i dalje značajno veća nego u većini država regiona, i nalaze se na prosjeku zemalja Evropske unije. Poresko opterećenje troškova rada ima značajan uticaj na zaposlenost u državi i sivu ekonomiju, naročito u državama kod kojih su zarade relativno niske. Visoka poreska opterećenja povećavaju troškove formalnog nasuprot neformalnom radu, pa ujedno i raste broj onih koji rade na crno. Premda su državni organi pokušali da sivu ekonomiju limitiraju uvođenjem brojnih administrativnih barijera kroz rješenja novog Zakona o radu, smatramo da je radnu regulativu trebalo graditi na osnovama koje će afirmisati odgovorne poslodavce, a ne pokušavati da se stane na kraj poslovanju onih koji ne poštuju pozitivne propise.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja intenzivno radi na pripremi zakonskih rješenja (Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje), koja će značajno umanjiti poreska opterećenja po osnovu rada. Na predloženi način će se uvećati kupovna moć zaposlenih, umanjiti opterećenje po osnovu rada, te stvoriti poslovni ambijent koji će biti adekvatan za privlačenje stranih investicija. Biće implementirano kroz program Evropa sad od 01.11.2022. Dio PPCG
Rb	6

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Rješenja Zakona o radu nisu dovoljno fleksibilna za stvaranje konkurentnog tržišta rada
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o radu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je pristupiti izmjenama regulative u domenu radnih odnosa u cilju uvođenja veće fleksibilnosti u zakonska rješenja, te brisanja onih normi koje predstavljaju biznis i administrativne barijere odgovornim poslodavcima. Zakon o radu zadržao je obavezu poslodavaca da uvećavaju zarade zaposlenih po osnovu minulog rada, koji kao osnov za uvećanje zarade savremeno evropsko zakonodavstvo ne poznaje. Crna Gora bi trebalo da slijedi dobru praksu razvijenih država koje su pristupile izmjeni radne regulative, shodno novim okolnostima izazvanim pandemijom COVID-19.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za radne odnose
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	III 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	U odnosu na barijeru koja se tiče ukidanja minulog rada kao i izmjeni radne regulative shodno novim okolnostima izazvanim pandemijom COVID-19 navodimo da je Programom pristupanja Crne Gore EU 2021-2023 planirano donošenje izmjena i dopuna Zakona o radu za III kvartal 2022. godine. Kako se navedeni zakon donosi u socijalnom dijalogu između Vlade CG, reprezentativnih organizacija sindikata i reprezentativnih udruženja poslodavaca, navodimo da je potrebno konsenzus sve tri strane kako bi se propis izmijenio. Isto tako napominjemo da ćemo uzeti u obzir navedene komentare poslove zajednice prilikom analiziranja budućih izmjena zakona i implementirati ona rješenja koja budu prihvatljiva za sve strane. Dio PPCG
Rb	7

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Glomazna normativna hijerarhija u domenu radne regulative
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o radu, Opšti kolektivni ugovor
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Radni odnosi u Crnoj Gori su uređeni Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom, granskim kolektivnim ugovorima i pojedinačnim tj. kolektivnim ugovorom kod poslodavca. Ovo znači da se odgovor na naizgled jednostavno pitanje iz radnih odnosa mora potražiti u četiri propisa koja su ponekad međusobno neusklađena i u koliziji. Predlog je da se materija radnih odnosa objedini u Zakonu o radu, prestankom važenja OKU-a.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za radne odnose
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Imajući u vidu da je planirano donošenje izmjena i dopuna Zakona o radu za III kvartal 2022. godine, radnoj grupi će se predočiti navedeni stav o ovom pitanju. Dio PPCG
Rb	8
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Neusklađenost između potreba poslodavaca i ponude na tržištu rada
Regulativa kojom je definisana ova barijera	

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Neophodno je modernizovati obrazovne programe i načine učenja u obrazovnim institucijama, kako bi se premostila neusklađenost između tražnje i ponude radne snage koja je na tržištu. Mladi moraju biti bolje informisani o novim radnim mjestima i potencijalima u sektorima zapošljavanja, kako bi poslodavci dobili neophodan deficitarni kadar koji ima specifična znanja i vještine potrebnih modernom tržištu rada u eri digitalne ekonomije. Potrebno je kreirati ekosistem koji, pored formalnog obrazovanja, promoviše i koncept neformalnog odnosno cjeloživotnog obrazovanja, u cilju razvoja konkurentne tržišne privrede i smanjenja nezaposlenosti. Pored ovih mjera, da bi se povećavala zaposlenost, neophodno je bolje povezati sve institucije koje se bave obrazovanjem kako bi se njihovo djelovanje uskladilo sa potrebama poslodavaca i njihovim zahtjevima na tržištu.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Ministarstvo ekonomskog razvoja, Direkcija za pristup tržištu rada
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	MER: U toku su pripreme aktivnosti na Programu podrške zapošljavanja mladih, koji će sadržati set mjera podrške mladima, koji između ostalog podrazumijeva uspostavljanje digitalne platforme u cilju povezivanja mladih sa evidencije nezaposlenih ZZZCG i organizatora obrazovanja odraslih iz oblasti ICT-a, kao i poslodavaca koji nude obuku za rad na konkretnom radnom mjestu. Ostale aktivnosti su u nadležnosti MPNKS.
Rb	9
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Zdravstveni sistem mora biti moderniji i agilniji, kako bi bio efikasan i održiv
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Nacionalni plan za borbu protiv karcinoma, Nacionalni plan za liječenje rijetkih bolesti, Strategija digitalne transformacije zdravstva

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kako bi se obezbijedila održivost sistema zdravstvene zaštite, država mora odgovoriti strateškom i sveobuhvatnom zdravstvenom politikom. Stoga, neophodno je za bolesti koje postaju prijetnja javnom zdravlju po epidemiološkim podacima, ali isto tako predstavljaju i značajno opterećenje po budžet, npr. karcinom ili rijetke bolesti, usvojiti odgovarajuće strateške dokumente na nacionalnom nivou (npr. Nacionalni plan za borbu protiv karcinoma i Nacionalni plan za liječenje rijetkih bolesti). Pored toga, donošenje Strategije digitalne transformacije zdravstva predstavlja ključni korak za stvaranje modernog i efikasnog modela zdravstva.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Ministarstvo zdravlja je planiralo donošenje nove Nacionalne strategija za rijetke bolesti u Crnoj Gori od 2021. do 2023. godine sa Akcionim planom za period od 2021. do 2021. godine Rokovi će biti precizno definisani strateškim dokumentom, i AP za njihovu implementaciju, zaključno sa istekom roka za koji se strategija donosi. Ministarstvo zdravlja je planiralo donošenje Nacionalne strategija digitalnog zdravlja u Crnoj Gori za period od 2021. do 2025. godine sa Akcionim planom za period od 2021. do 2022. godine Rokovi će biti precizno definisani strateškim dokumentom, i AP za njihovu implementaciju, zaključno sa istekom roka za koji se strategija donosi.

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Ministarstvo zdravlja je planiralo donošenje Nacionalne strategija za rijetke bolesti u Crnoj Gori od 2021. do 2023. godine sa Akcionim planom za period od 2021. do 2021. godine Ovim dokumentom obuhvatiće se sve značajne teme koje se odnose na rijetke bolesti u Crnoj Gori, uključujući glavne ciljeve i mjere za unapređenje ukupnog tretmana rijetkih bolesti. Akcionim planom utvrdiće se aktivnosti, nadležne institucije za sprovođenje, rokovi za realizaciju, indikatori uspjeha, potrebna budžetska sredstva, izvori finansiranja i druga pitanja od značaja za sprovođenje strategije za period od 2021 do 2023.godine. Izvještaj će sadržati rezultate sprovedenih aktivnosti i stepen ispunjenosti obaveza predviđenih Akcionim planom za 2020.godinu Nosioci aktivnosti: Ministarstvo zdravlja Crne Gore, Institut za javno zdravlje Crne Gore i NVO sector Indikatori: Uspostavljena nacionalna mreža u za RB, koja se sastoji od NRCRB i svih zdravstvenih institucija u Crnoj Gori; 2. Zaokružen i cjelovit Nacionalni registar pacijenata sa RB, koji obezbjeđuje adekvatne epidemiološke podatke o prevalenci RB u Crnoj Gori; 3. Veći obuhvat skrininga rizika od RB (neonatalni skrining, skrining trudnica isl). 4. Unapređenje liječenja malignih oboljenja za koje je moguće uraditi genetke testmarkere; 5. Uveden monitoring uspjehnosti liječenja hematoonkoloških pacijenata sa transplantacijom kosne srži; 6. Povećani broj visokospecijalizovanih kadrova u oblasti medicinske genetike(subspecijalisti kliničke genetike, specijalisti medicinske genetike, molekularni ginekolozi); 7. Uspostavljen sistem kontrole kvaliteta liječenja RB; 8. Unapređenje znanja i kompetencija doktora na polju prevencije i rane dijagnostike RB; FZO CG Mišljenja smo da je potrebno donijeti predložene nacionalne planove za navedene bolesti, kao i Strategiju digitalne transformacije zdravstva Na osnovu ovih strategija pristupiće se promociji zdravlja, prevenciji bolesti čime će se smanjiti prijevremeni smrtni ishod i eventualno smanjenje opterećenja zdravstvenog sistema. Zdravstvene i medicinske službe treba da budu usklađene sa namjenom, tj. da odgovaraju aktuelnom opterećenju bolestima i povećanim mogućnostima za promociju zdravlja.</p>
Rb	10
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Naplata potraživanja/dugi rokovi plaćanja

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmijeniti Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza jer nije ispunio osnovni cilj a to je bolja naplata potraživanja;
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore planirano za IV kvartal 2021. godine. Navedenim izmjenama vrši se usklađivanje ovog zakona sa Direktivom o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama 2011/7/EU
Rb	11
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Duge procedure za odobravanje IPARD sredstava
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Procedure za dobijanje sredstava IPARD
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ubrzati procedure za dobijanje sredstava IPARD-a od strane Direktorata za plaćanja pri Ministarstvu poljoprivrede. Prilikom predaje dokumentacije blagovremeno ukazivati proizvođačima na eventualne nedostatke u dokumentaciji
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA

Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	Direktorat za plaćanja konstantno radi na unapređenju procedura, kako bi se na što brži i efikasniji način vršila obrada aplikacija uz poštovanje procedura i propisa. Takođe, nakon objavljivanja Javnih poziva za dodjelu podrške sprovedimio promociju uslova i kriterijuma Javnog poziva u svim opštinama na teritoriji Crne Gore i na taj način radimo na edukaciji korisnika kako bi aplikacije u startu bile što kvalitetnije. U daljem nastavku implementacije IPARD-a Direktorat za plaćanja će radi na što boljoj institucionalnoj saradnji kako bi se korisnicima olakšao proces prikupljanja dokumentacije i smanjili troškovi prikupljanja iste i apliciranja na tekuće Javne pozive.
Rb	15
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Usvajanjem Zakona o porezu na kafu 2015. godine došlo je do povećanja uvozne cijene sirove kafe za oko 25% u odnosu na prvobitni Zakon o akcizama (za uvoz kilograma sirove kafe plaća se porez od 1,0 euro, a za uvoz kilograma pržene kafe 0,80 eura, što je povoljnije za uvoznike).
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na kafu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmijeniti Zakon o porezu na kafu kako bi se obezbijedio jednak poreski tretman za uvoznike sirove i pržene kafe, kao i za domaće pržionice kafa.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.

Komentar/odgovor resorne institucije	U odnosu na dostavljeni predlog ističemo da je MFSS formiralo Radnu grupu koja će u narednom periodu predložiti Vladi Crne Gore izmjene navedenog zakonskog rješenja, kojim će se predložiti korekcija postojeće visine poreza za prženu i neprženu kafu a što doprinijeti regulisanju cjelokupnog tržišta kafe i boljoj naplati prihoda po ovom osnovu. Ovo stoga, što se u konkretnom slučaju radi o sirovini čija visina je nerealan visoka u odnosu na gotov proizvod, što u krajnjem dovodi do stvaranja nelojalne konkurencija na tržištu, poreskog opterećenja i uvećanja poreske osnovice prilikom uvoza ovog proizvoda. Takođe, ovim zakonom će se izvršiti implementacija novog softverskog rješenja na način da se omogući elektronska komunikacija između obveznika poreza na kafu i Uprave prihoda i carina, kao što je izvršeno sa akciznim obveznicima.
Rb	18
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Rad u neregistrovanim objektima (limari, varioci...)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspekcijskom nadzoru
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kontrolisati neregistrovane objekte u kojima se odvijaju poslovi iz oblasti metalurgije i metaloprerađivačke industrije. Ovo ne samo da je siva ekonomija, već i konkurencija registrovanim preduzećima i kompanijama iz ovog sektora.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Uprava za inspekcijske poslove
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano

Komentar/odgovor resorne institucije	Upravna inspekcija Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija vrši inspekcijski nadzor: nad primjenom zakona kojim se uređuje upravni postupak kod ministarstava i drugih organa uprave, državnih organa, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, ustanova i drugih subjekata koji vrše javna ovlašćenja, nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuje državna uprava, nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, u skladu sa tim zakonom, nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju izgled, upotreba i postupak izrade i uništenja pečata državnih organa. Upravna inspekcija, u skladu sa zakonom, vrši inspekcijski nadzor i u drugim oblastima i vrši inspekcijski nadzor u odnosu na zabranu diskriminacije u oblastima za koje je nadležna .
Rb	19
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedosatak prostornih planova
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kada je u pitanju planska dokumentacija, treba u što skorijem roku imati jasno definisane pravce razvoja sa akcentom na dva najveća plana, Prostorni plan Crne Gore i Plana generalne regulacije Crne Gore, oba od velikog značaja za cjelokupnu privredu.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	
Komentar/odgovor resorne institucije	U toku je izrada novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, kojim će se definisati buduća podjela planskih dokumenata. Od izrade Plana generalne regulacije se odustalo. Aktivnosti na izradi Prostornog plana Crne Gore su intezivirane.

Rb	21
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Proizvodnja građevinskog materijala u neregistrovanim objektima
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o građevinskim proizvodima, Zakon o inspeksijskom nadzoru
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kada su u pitanju proizvođači građevinskih materijala, postoji sumnja na nelojalnu konkurenciju, neregistrovanu radnu snagu, a privrednici sugerišu i na potrebu za kontrolom proizvodnje građevinskih materijala u neregistrovanim objektima, bez poštovanja adekvatne proizvodne procedure i slično, te su potrebne intenzivnije inspeksijske kontrole.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Uprava za inspekcijeske poslove
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	Zakonom o građevinskim proizvodima definisani su uslovi za stavljanje na tržište i u upotrebu građevinskih proizvoda i uređeno postupanje nadležne inspekcije u slučaju uočavanja određenih neusaglašenosti. U narednom periodu inteziviraće se aktivnosti na kontroli potrebne dokumentacije za stavljanje građevinskih proizvoda u upotrebu, a što je u nadležnosti ovog ministarstva-Direktorata za inspekcijeske poslove i licenciranje
Rb	23
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Visoki porezi i doprinosi na zarade
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Zakon o Fondu rada

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Prema brojnim istraživanjima koja je realizovala Privredna komora, privredni subjekti u Crnoj Gori identifikuju poresko opterećenje rada kao jedan od najvećih izazova rastu i razvoju. Poreski klin, odnosno poresko opterećenje troškova rada u našoj zemlji sastoji se od poreza na dohodak fizičkih lica, prireza porezu na lični dohodak, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i doprinosa Fondu rada, a izračunava se kao udio u ukupnim sredstvima potrebnim za isplatu neto zarade. Neophodno je u kontinuitetu raditi na smanjenju poreskih opterećenja po osnovu rada, čime bi se moglo uticati na povećanje plata zaposlenih, kao i na oslobađanje sredstava poslodavcima za potencijalna nova zapošljavanja i investicije. Pored smanjenja doprinosa, potrebno je razmoriti mogućnost uvođenja neoporezivog dijela zarade, odnosno onog dijela koji služi za pokrivanje egzistencijalnog minimuma. S obzirom da je stopa kojom se oporezuje lični dohodak u Crnoj Gori na relativno niskom nivou od 9%, rešenje bi se moglo tražiti kroz smanjenje obaveznih socijalnih doprinosa koji u ukupnim porezima i doprinosima učestvuju sa 75,38%.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja intenzivno radi na pripremi zakonskih rješenja (Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje), koja će značajno umanjiti poreska opterećenja po osnovu rada. Predviđeno je uvođenje neoporezivog dijela zarade, te progresija u oporezivanju većem od određenog iznosa zarade. Predviđene su i značajne izmjene u Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, što će dodatno uticati na umanjeње opterećenja po osnovu rada.
Rb	24
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Označavanje proizvoda Brajevim pismom

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti potrošača
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ukinuti obavezu koju definiše Pravilnik o listi proizvoda, načinu isticanja i vrsti objekata u kojima se ističu obavještenja o robi na Brajevom pismu, imajući u vidu da uporedna praksa ne postoji u državama Evropske unije, ni regiona, a da ista predstavlja barijeru privrednim subjektima
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Formirana je radna grupa za preispitivanje tehničkih i drugih problema koji imaju privrednici u primjeni ovog pravilnika koja će nakon obavljenog zadatka iz rješenja o formiranju radnog tima predložiti normativno uređenje ovog pitanja.
Rb	25
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Inicijativa za rad nedeljom u trgovinskim objektima
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o unutrašnjoj trgovini

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ukinuti ili izmijeniti odredbu 35a Zakona o unutrašnjoj trgovini, i vratiti neradnu nedelju u trgovinama. Naime, neradna nedelja nije tipična za turističke zemlje kao što je Crna Gora, koje su oslonjene na turizam kao stratešku privrednu granu koja ima usku korelaciju i sa drugim privrednim granama. Situaciju dodatno usložnjava pandemija koja je izazvala veliki pad ekonomske aktivnosti i pad prometa u svim djelatnostima. Značajan podatak je da u Crnoj Gori od ukupnog broja ostvarenih noćenja 82,3% ostvarenih u 5 mjeseci ljetnje turističke sezone (maj-septembar 2018. godine), 79,8% u periodu maj-septembar 2019. godine. Takođe veliki broj neradnih dana je tokom sezone, kako zbog neradnih nedelja, tako i zbog državnih i drugih praznika. Sektor trgovine bilježi trend pada zaposlenih od aprila 2020. godine, pa je u julu 2021. godine oko 8.500 radnika manje u odnosu na isti period 2019. godine. Od velikog značaja za broj zaposlenih u sektoru trgovine je i vraćanje radne nedelje.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju <i>Treba da se pristupi izmjeni i dopuni ili ukidanju predmetne odredbe</i>
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Potrebno je nastaviti dijalog između socijalnih partnera. Potreba za izmjenom ili brisanjem ovog člana je evidentna jer sve veći broj zaposlenih u trgovini ostaje bez posla, gube se treća tržišta (Republika Albanija) i smanjuje se priliv sredstava u budžet. Na drugoj strani, norma 35a Zakona o unutrašnjoj trgovini je u najvećem dijelu doprinijela da se poštuje dan sedmičnog odmora za zaposlene u trgovini. Ovo pitanje je dodatno aktuelizovano u radnoj grupi koja se bavi izradom Opšteg kolektivnog ugovora.
Rb	26
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Izostanak procesa sertifikacije šuma po FSC standardima

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o šumarstvu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Sertifikacijom šuma po FSC standardima se potvrđuju da su proizvodi šumarstva proizvedeni odgovornim gazdovanjem šumama i da nije bilo nekontrolisane eksploatacije šuma. Sa sertifikacijom šuma se pomaže domaćoj drvnoj industriji da izađe na zapadno tržište, gdje je uslov da drvo potiče iz sertifikovanih šuma, kojima se gazduje na održiv način.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Potrebno je raditi na ukalanjanju ove tržišne barijere. Zbog izostanka procesa sertifikacije šuma po FSC standardu naši prerađivači drveta imaju otežan plasman proizvoda na tržište EU. Otežani plasman proizvoda od drveta je usled primjene Direktive EU o trgovini drvom EUTR. Posjedovanje FSC sertifikata nas svrstava u manje rizične zemlje i smanjuje mogućnost stavljanja na tržište drveta koje potiče iz nelegalnih izvora što je i osnovi smisao EUTR-a.
Rb	27
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Različit fiskalni tretman po osnovu poreza na nepokretnosti privrednih subjekata u zavisnosti od toga u kojoj opštini posluju
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na nepokretnosti
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je izmijeniti Zakon o porezu na nepokretnosti čime će se utvrditi manji raspon poreske stope, tako da gornja granica iznosi 0,5% tržišne vrijednosti nepokretnosti, i na taj način onemogućiti različiti fiskalni tretman privrednih subjekata u zavisnosti od toga u kojoj opštini posluju.
Predlog dostavio	PKCG

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Rok ce biti naknadno definisan.
Komentar/odgovor resorne institucije	Skupština Crne Gore, dana 4. aprila 2019. godine, donijela je Zakon o porezu na nepokretnost iz razloga njegovog usklađivanja sa rješenjem Ustavnog suda o pokretanju postupka ustavnosti pojedinih odredbi Zakona. U odnosu na navedeni predlog ovo ministarstvo će prilikom budućih izmjena navedenog zakona razmotriti opravdanost navedenog predloga i uraditi detaljnu analizu efekata i njihovom uticaju na prihode opština po navedenom osnovu i u saradnji sa predstavnicima Zajednice opština predložiti odgovarajuća zakonska rješenja.
Rb	28
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Neregistrovani objekti i djelatnosti (smještajni objekti, neregistrovane ili nelicencirane turističke i ugostiteljske djelatnosti) se oglašavaju i reklamiraju putem elektronskih i štampanih medija
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U cilju suzbijanja sive ekonomije u turizmu, potrebno je insistirati na dosljednoj primjeni zabrane oglašavanja i reklamiranja neregistrovane ili nelicencirane turističke i ugostiteljske djelatnosti putem elektronskih i štampanih medija i obavjestiti booking.com, tripadvisor, Airbnb i dr, štampane i elektronske medije o obavezi propisanoj Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu. Dodati kaznene odredbe po ovom osnovu.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.

Komentar/odgovor resorne institucije	Ovaj Direktorat radi na izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu, sa rokom donošenja IV Kvartal ove godine. Jedan od 4 prioriteta teksta Predloga zakona biće i suzbijanje sive ekonomije, sa naglaskom na pooštavanje kaznenih odredbi i usvajanje dobre uporedne prakse upravo u trenutno neregulisanom dijelu oglašavanja na digitalnim platformama ovog tipa. Dio PPCG
Rb	29
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Veći broj objekata individualnog smještaja obavlja svoju djelatnost u svojoj zoni
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U cilju suzbijanja sive ekonomije u privatnom smještaju, omogućiti jednostavnu registraciju i obračun poreza (vid dopunske djelatnosti), kako bi se registrovali svi izdavaoci privatnog smještaja.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja Uprava prihoda i carina
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Uslovljeno tehničkim mogućnostima nadležnih institucija- potrebna je međuinstitucijska saradnja u dijelu povezanosti IT rješenja
Komentar/odgovor resorne institucije	Registraciju i plaćanje poreza kod iznajmljivanja smještajnih kapaciteta fizičko lice može vršiti: 1.neposredno (podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak po osnovu prihoda od imovine) ili 2.posredno (preko turističke agencije- registrovanog posrednika kod prodaje usluga smještaja). Korisno bi bilo uspostaviti elektronsku povezanost između Centralnog turističkog registra i Uprave prihoda i carina.
Rb	31
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Neprijavljivanje zaposlenih stranih državaljana

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o strancima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Omogućiti objedinjenu elektronsku prijavu sezonskih radnika kroz izradu elektronskog web portala koji će služiti kao sredstvo za komunikaciju između institucija i podnosioca zahtjeva (radnika ili poslodavca). Ovo podrazumijeva da će podnosilac u jednom popunjavanju zahtjeva popuniti sve podatke potrebne za postupke koje je neophodno završiti kako bi se finalizovao postupak prijave radnika. Sistem će automatski kreirati zahtjeve sa podacima potrebnim za realizaciju različitih procedura pred različitim nadležnim organima i ovakve zahtjeve poslati u onom trenutku kada to proces zahtjeva; Potrebno je da se sistemi svih relevantnih institucija za odlučivanje, a prije svega Ministarstva unutrašnjih poslova, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave prihoda i carina, Ministarstva ekonomskog razvoja i lokalne samouprave, uvežu na jedinstveni web portal preko koga će podnosioci zahtjeva dostavljati sve neophodne podatke, osim biometrijskih; Neophodno je kreirati elektronski portal i uvezati ga sa svim relevantnim registrima tako da se omogući preuzimanje potrebnih podataka ili uvid u potrebne podatke od strane ovlašćenih javnih službenika. Na ovaj način će se ukloniti obaveza podnosioca zahtjeva za dostavljanjem fotokopija izvoda iz registara. Istovremeno automatizacijom preuzimanja podataka iz izvornih registara smanjilo bi se opterećenje javnih službenika u obradi zahtjeva; Razmotriti opciju izdavanja automatske potvrde o prijemu zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad stranog državljanina koja će sa sobom nositi privremeno pravo na rad stranog državljanina sa ograničenim vremenskim trajanjem i potencijalno dodatnim ograničenjima u vidu visine primanja ili vrste posla koja se može obavljati. Potvrda bi podrazumijevala i prijavu radnika u Upravi prihoda i plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa. Privremena dozvola prerasla bi u dozvolu za rad u slučaju „pozitivne“ odluke MUP-a ili se poništava u onom trenutku kada se izda „negativna“ odluka MUP-a po zahtevu za izdavanje dozvole za boravak i rad. Poništavanje privremene dozvole ne bi sa sobom nosilo pravo na povraćaj obračunatog poreza i doprinosa; Automatizovati procese odjave radnika sa sistema Uprave prihoda i prijave obračunatih poreza i doprinosa za prijavljene radnike na osnovu unaprijed dostavljenih podataka (o trajanju ugovora ili ugovorenoj zaradi)</p>

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo ekonomskog razvoja Uprava prihoda i carina Agencija za nacionalnu bezbjednost
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Uslovljeno tehničkim mogućnostima nadležnih institucija- potrebna je međuinstitucijska saradnja u dijelu povezanosti IT rješenja
Komentar/odgovor resorne institucije	Uspostaviti elektronsku vezu između Registra stranaca koji imaju dozvolu za privremeni boravak i rad sa Upravom prihoda i carina kako bi se izbjeglo traženje od poslodavaca koji prijavljuju stranca na zaposlenje da dostavlja navedenu dozvolu. Automatski nije moguće vršiti registracija osiguranika zaposlenik bez podnošenja obrasca JPR, dodatak B i Ugovora o radu.
Rb	33a
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedostatak radne snage na sezonskim poslovima u turizmu, predstavlja jednu od biznis barijera. Posebno je onemogućeno angažovanje studenata kao posebne grupe zbog neprilagođenog regulativnog okvira
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o radu, Zakon o studentskim zadrugama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjeniti regulatorni okvir tako da se omogući fleksibilnije angažovanje domaće radne snage a posebno studenata i drugih segmenata radne snage za koje se utvrdi da postoji potencijal za angažovanje tokom trajanja sezone. Izmjeniti član 200. Zakona o radu koji definiše privremene i povremene poslove i donijeti novi Zakon o studentskim zadrugama koji bi studentima omogućio zaključivanje ugovora o praktičnom radu tokom ljetnjih mjeseci i omogućio ostvarivanje ETC kredita
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za radne odnose

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	MER će u saradnji sa MPNKS raditi na zakonskom rješenju na zapošljavanju studenata.
Rb	34
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Tokom predstavljanja kvalitativnih podataka o efektima turizma u Crnoj Gori i dalje se “procjenjuju” ekonomski uticaj turizma, tj. prihodi od turizma se objavljuju na bazi procjene Ministarstva ekonomskog razvoja i Platnog bilansa CBCG. To onemogućava donošenje validnih zaključaka o prirodi i kretanju turističke potražnje u nacionalnim ekonomijama. Takva situacija umanjuje značajnu pozitivnu ulogu koju ova privredna grana ima u crnogorskoj ekonomiji i predstavlja ograničenje za turističku privredu i Vladu da optimiziraju ekonomske programe i politike
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Implementacija satelitskih računa u turizmu. Satelitski računi u turizmu (Tourism Satellite Accounts) kao sastavni dio nacionalnih računa (NA) omogućavaju mjerenje ekonomskih efekata turizma na osnovu poređenja turizmom generisane potražnje za proizvodima i uslugama te njihove ponude. U okviru unutrašnjih turističkih izdataka i unutrašnje turističke potrošnje prikazuju se turistički izdaci stranih i domaćih turista, tj. potrošnja kao najširi obuhvat izdataka i ostalih vrsta potrošnje stranih i domaćih turista
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	2022

Komentar/odgovor resorne institucije	MER priprema rješenje vezano za ovu temu koje će uskoro biti prezentovano javnosti, a kojima će se riješiti pitanje turističke statistike.
Rb	36
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Opterećenje zarada i doprinosa. Poslovanje u Crnoj Gori je već decenijama opterećeno visokim doprinosima (na neto zaradu doprinosi iznose 67%). Problem njihovog rješavanja je u direktnoj korelaciji sa legalnim tržištem rada i nivoima formalnih zarada u kompanijama.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Sniženje propisanih doprinosa mora biti u fokusu državne ekonomske politike jer je očigledan njihov negativni finansijski uticaj na politiku zarada u realnom sektoru i dinamiku legalnog tržišta rada. Takođe, razmisliti o uvođenju neoporezivog dijela zarade. Neoporezivi dio plata će smanjiti prilive u državnu kasu, ali je istovremeno prilika da se dio poslovanja iz sive zone konačno legalizuje i može donijeti mnogo više prihoda nego što je to sada.
Predlog dostavio	MBA
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja intenzivno radi na pripremi zakonskih rješenja (Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje), koja će značajno umanjiti poreska opterećenja po osnovu rada. Predviđeno je uvođenje neoporezivog dijela zarade, te progresija u oporezivanju većem od određenog iznosa zarade. Predviđene su i značajne izmjene u Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, što će dodatno uticati na umanjenje opterećenja po osnovu rada.
Rb	38

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Sprječavanje nelegalnog poslovanja. Lice koje ima učešće preko 30% u kapitalu privrednog društva nad kojim je otvoren stečaj ili postupak likvidacije, koje ne izmiruje poreske obaveze, odnosno čiji su računi blokirani u postupku prinudne naplate, ne može osnovati privredno društvo ili se registrovati za obavljanje djelatnosti kao preduzetnik. Zabrana osnivanja privrednog društva, u smislu stava 1 ovog člana, odnosi se i na zavisna društva tog privrednog društva. Mjera iz stava 1 ovog člana traje do prestanka razloga zbog kojih je uvedena. Licem, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se privredno društvo, preduzetnik i fizičko lica.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Smisao ove odredbe je u zaštiti legalnog biznisa od manipulacija i zloupotreba na tržištu, gdje oštećene strane nijesu samo javne vlasti već i kompanije koje posluju sa licima koja su spremna da izbjegavaju ugovorene obaveze na nepošten način. U konkretnom slučaju zakonodavac je napravio propust tako što je suzio ograničenje na pokretanje novog biznisa (osnivanje novog privrednog društva ili registracija nove preduzetničke djelatnosti), jer se u praksi novi biznis registruje na neko drugo lice da bi se u narednoj fazi ex lege mogao prenijeti na sankcionisano pravno ili fizičko lice (npr. po osnovu ugovora o prenosu udjela). Zato bi ovaj normativni nedostatak trebalo otkloniti i to na način što bi se pored osnivanja novog privrednog društva trebalo onemogućiti i sticanje vlasništva u privrednim društvima nakon nastanka sankcionisanih situacija.
Predlog dostavio	MBA
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2022
Komentar/odgovor resorne institucije	Smatramo da je predlog opravdan i da će ovo rješenje biti propisano prilikom naredne izmjene citiranog zakona
Rb	39

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost otvaranja transakcionog računa u bankama bez odlaska u banku.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Član 14, odnosno odredbu koja se odnosi na ličnu identifikaciju prilikom otvaranja tekućeg računa u bankama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kako bi banke bile u mogućnosti da ponude građanima elektronsku uslugu koja podrazumijeva da cio proces, od zahtjeva za otvaranjem transakcionog računa do dobijanja istog, odnosno potpisivanja ugovora, bude elektronski, bez dolaska u banku, jedan od preduslova je izmjena Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Novi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma treba da omogući otvaranje tekućeg računa bez dolaska u banku, u dva koraka: Identifikacija putem validnog elektronskog sertifikata Audio i video identifikacije. Na ovaj način će svi koji imaju validni elektronski sertifikat izdat u Crnoj Gori ili / i u zemljama sa kojima imamo potpisan sporazum o saradnji u ovoj oblasti, moći da otvore tekući račun bez odlaska u banku. Važan dio ovog procesa je priprema temeljnih podzakonskih akata koji bi dodatno definisali konkretno rješenje uz eliminisanje svake vrste zloupotrebe.
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova Centralna banka Crne Gore Radna grupa za eliminisanje barijera za razvoj privatnog sektora, koordinator MFIC
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	U toku je izrada novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. U nacrtu ovog zakona već smo predvidjeli elektronsku identifikaciju klijenta, odnosno identifikaciju bez ličnog prisustva (na osnovu elektronske identifikacije sa visokim stepenom sigurnosti sistema elektronske identifikacije, tj. kvalifikacionog elektronskog sertifikata i/ili video-elektronske identifikacije). Takođe, predmetno pitanje će dalje biti razrađeno i pravilnikom, kako bi se detaljno obezbijedila sigurnost prilikom ove vrste identifikacije, odnosno garantovala istovjetnost klijenta koji se identifikuje. CBCG: Nemamo dodatnih sugestija
Rb	40
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronskog plaćanja svih nameta na državnom i lokalnom nivou korišćenjem e-commerce servisa, aplikacija poslovnih banaka ili POS terminala bez odlaska u banku/postu i podnošenja dokaza o uplati.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskoj upravi i drugi zakoni
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kako bi već kreirani NS NAT sistem mogao da bude funkcionalan, odnosno kako bi obuhvatio sve namete koji se plaćaju na državnom i lokalnom nivou, potrebno je korigovati nekoliko zakonskih rešenja i podzakonskih akata
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave digitalnog društva i medija Radna grupa za praćenje procesa reforme registracije preduzeća, koordinator SCC
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	/

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	Postojeće zakonsko rješenje predviđa dužnost organa i drugih subjekata da omoguće korisnicima plaćanje administrativnih такси, preko NS NAT sistema, ostale dažbine iz Naredbe o načinu uplate javnih prihoda se mogu plaćati ukoliko organi i drugi subjekti obuhvaćeni Zakonom o elektronskoj upravi to žele. U narednim izmjenama Zakona o elektronskoj upravi konceptualno će se obuhvatiti sva plaćanja, kako bude dogovoreno sa relevantnim institucijama.
Rb	40a
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronskog plaćanja svih nameta na državnom i lokalnom nivou korišćenjem e-commerce servisa, aplikacija poslovnih banaka ili POS terminala bez odlaska u banku/postu i podnošenja dokaza o uplati.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskoj upravi i drugi zakoni
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kako bi već kreirani NS NAT sistem mogao da bude funkcionalan, odnosno kako bi obuhvatio sve namete koji se plaćaju na državnom i lokalnom nivou, potrebno je korigovati nekoliko zakonskih rešenja i podzakonskih akata
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unapređenje konkurentnosti
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo ekonomskog razvoja ima predstavnika u Radnoj grupi za praćenje reforme registracije preduzeća. Tema i uklanjanje ove barijere je od izuzetnog značaja za unapređenje poslovnog ambijenta i aktivnosti se realizuju u kontinuitetu. Sugestija: dodati MJU, kao i RG za praćenje reforme procesa registracije privrednih subjekata i SCC kao koordinatora.
Rb	41a

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Potreba da se dokumenta jedne institucije podnose kao dokaz drugoj i nemogućnost da se zahtjevi odrade elektronski. Nemogućnost potpune elektronske registracije preduzeća
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Podzakonska akta svih institucija koje izdaju potvrde / uvjerenja / rešenja / izvode u papirnoj formi privredi ili/i građanima, a radi regulisanja prava / obaveze u drugoj instituciji, na državnom ili lokalnom nivou
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Usklađivanje podzakonskih akata svih institucija sa Zakonom o elektronskoj upravi, Zakon o upravnom postupku i Zakonom o privrednim društvima (korišćenje pečata, ukidanje obaveze podnošenja dokumentacije koju je generisala jedna državna institucija, drugoj instituciji i uvođenje razmjene podataka po službenoj dužnosti elektronskim putem)
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unapređenje konkurentnosti
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo ekonomskog razvoja ima predstavnika u Radnoj grupi za praćenje reforme registracije preduzeća. Tema i uklanjanje ove barijere je od izuzetnog značaja za unapređenje poslovnog ambijenta i aktivnosti se realizuju u kontinuitetu. Neophodno je istaći da Radna grupa za praćenje reforme procesa registracije privrednih subjekata, formirana na sjednici Savjeta za konkurentnost, intenzivno radi na realizaciji aktivnosti u cilju uspostavljanja potpune elektronske registracije preduzeća. Sugestija: dodati MJU, kao i RG za praćenje reforme procesa registracije privrednih subjekata i SCC kao koordinatora.
Rb	42
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Uvođenje digitalne prodaje bez fizičkog prisustva uz korišćenje digitalnog potpisa u telekomunikacijama Prema postojećem zakonu, operatori elektronskih komunikacija međusobna prava i obaveze sa korisnikom uređuju pisanim ugovorom

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskim komunikacijama, Zakon o zaštiti potrošača
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zaključivanje pravnih poslova putem digitalnih kanala u telekomunikacionom sektoru ograničeno je odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je predviđeno da operatori elektronskih komunikacija međusobna prava i obaveze sa korisnikom uređuju pisanim ugovorom. Izmjenom ovih odredbi i njihovim usklađivanjem sa Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, značajno bi se doprinijelo digitalnoj transformaciji u telekomunikacionom sektoru poslovanja. Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu i Zakonom o elektronskom dokumentu predviđeno je da su kvalifikovani elektronski potpis i svojeručni potpis u potpunosti izjednačeni, što omogućava korišćenje opisanih digitalnih komunikacija sa korisnicima telekomunikacionih usluga. Potpuna primjena odredbi ovih zakona zavisice od usklađivanja sa drugim propisima i procesima u javnoj upravi, kao i od upotrebe kvalifikovanih elektronskih potpisa u praksi. Radi potpune regulisanosti obavljanja opisanih prodajnih transakcija putem digitalnih kanala, potrebno je dopuniti i prilagoditi i odredbe Zakona o zaštiti potrošača kojima su regulisana prava, obaveze i odgovornosti korisnika i operatora.
Predlog dostavio	MFIC, PKCG i UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.

Komentar/odgovor resorne institucije	U smislu datih primjedbi Zakon o zaštiti potrošača nije potrebno mijenjati jer isti ne uređuje predmetna pitanja, ali isto tako ni ne sadrže bilo kakve odredbe koje ograničavaju, na bilo koji način, korišćenje digitalnog potpisa i primjenu Zakona o elektronskim komunikacijama u dijelu zaključenja ugovora od strane operatora elektronskih komunikacija. On, u skladu sa Direktivom 2011/83/EU, sa kojom je 100% usklađen, uređuje samo obaveze trgovaca i prava potrošača kod ugovora zaključenih putem sredstava komunikacije na daljinu (dostavljanja predugovornih informacija, potvrde o zaključenju ugovora, pravo na jednostrani raskid, posljedice takvog raskida i sl.). Izmjenama Zakona o elektronskim komunikacijama urediće se pitanje sklapanja pretplatničkog ugovora u skladu sa propisima o identifikaciji elektronskom potpisu i ličnoj karti.
Rb	43
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nacionalni identifikacioni broj, koji je uveden istovremeno sa novim ličnim kartama, treba da riješi problem koji pružaoi telekomunikacionih usluga imaju u smislu identifikacije svojih kupaca, a sa druge strane osigurava zaštitu ličnih podataka, što sa JMB nije slučaj a pored toga JMB nije podatak koji se obavezno registruje.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskim komunikacijama i Pravilnik o načinu registracije korisnika usluga javnih elektronskih komunikacionih usluga
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Smatramo potrebnim da se izmjeni Zakon o elektronskim komunikacijama i Pravilnik o načinu registracije korisnika usluga javnih elektronskih komunikacionih usluga, kako bi se propisala obaveza registracije nacionalnog identifikacionog broja prilikom registracije korisnika. Ovdje smo prepoznali dva problema: 1. nedovoljna obavijestenost građana o tome da imaju NIB (nacionalni identifikacioni broj) – s obzirom da nije odštampan na ličnoj karti, kao i činjenica da ne znaju koji je njihov NIB 2. Većina sistema u Crnoj Gori (organi javne uprave , banke itd.) i dalje se baziraju na JMB kao jedinom nepromjenjivom podatku koji jednoznačno identifikuje osobu, pa to treba izmijeniti u skladu sa novim sadržajem lične karte. Smatramo da bi za nove korisnike bilo od koristi kreiranje online portala na kojem građani ukucavanjem JMB mogu da dobiju informacije o svom NIB-u kako bi u našem sistemu bili registrovani i jedinstveno prepoznati.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	MFIC, PKCG i UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja'
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Barijere će biti otklonjene utvrđivanjem novog Zakona o elektronskim komunikacijama
Rb	44a
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Postojanje prepreka za online prodaju proizvoda i usluga
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o potrošačkim kreditima, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o elektronskim komunikacijama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu i Zakonom o elektronskom dokumentu predviđeno je da su kvalifikovani elektronski potpis i svojeručni potpis u potpunosti izjednačeni, što omogućava korišćenje digitalnih prodaju korisnicima usluga. Potpuna primjena odredbi ovih zakona zavisice od usklađivanja sa drugim propisima i procesima u javnoj upravi, kao i od upotrebe kvalifikovanih elektronskih potpisa u praksi. Potrebno je izmijeniti i dopuniti Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o elektronskim komunikacijama i Zakon o potrošačkim kreditima kako ne bi dalje zahtjevali pisani dokument, te kako bi se referencirali na elektronske identifikaciju i kvalifikovani elektronski potpis koje propisuje Zakon o elektronskoj identifikaciji i Zakon o elektronskom potpisu
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju i Direkcija za elektronske komunikacije
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	Zakon o zaštiti potrošača ne dovodi u pitanje primjenu posebnih zakona u dijelu koji su premet ove tačke (Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, Zakon o elektronskom dokumentu), te ga nije potrebno mijenjati. Izmjenama Zakona o elektronskim komunikacijama urediće se pitanje sklapanja pretplatničkog ugovora u skladu sa propisima o identifikaciji elektronskom potpisu i ličnoj karti. Dio PPCG
Rb	47
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedovoljno razvijeni javni digitalni servisi
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Više zakona
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	1) Razrada predloga za izlaganje servisa Uprave prihoda i Fonda PIO u cilju online dostupnosti informacija o zaradama/penzijama građana, koje bi omogućilo finansijskim institucijama da automatizuju prikupljanje ovih podataka i odobravanje kredita online putem – bez potrebe da građani dostavljaju dokumentaciju. 2) Razvoj elektronskog servisa za slanja M4 obrazaca Fondu PIO, gdje bi Fond po automatizmu preuzimao podatke o zaposlenim radi provjere od Poreske uprave. Isti servis bi trebao da omogući da Fond elektronski potpiše i vrati kompaniji te obrasce. 3) Razvoj elektronskog servisa za slanje dokumentacije za refundaciju porodijskog bolovanja Centru za socijalni rad, kao i bolovanja dužeg od 60 dana Fondu za zdravstveno osiguranje Crne Gore. 4) Razvoj servisa za elektronsku dostavu faktura – čime bi se povećala sigurnost poslovanja kad je naplata potraživanja u pitanju i smanjila bi se administracija na obje strane (B2B poslovanje). 5) Razvoj servisa kojim bi podržao zahtjeve i rješenja inspeksijskih organa službi (fito, sanitarna, veterinar) na svim carinskim ispostavama.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Uprava prihoda i carina, Fond PIO, Centar za socijalni rad, Fond za zdravstveno osiguranje, Uprava za

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

	inspekcijske poslove, u saradnji sa privatnim sektorom i njihovim komitetima/odborima za digitalnu transformaciju
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	/
Komentar/odgovor resorne institucije	<p>1. Formirana je radna grupa sa zadatkom da se sagleda mogućnost elektronskog uvezivanja institucija i banaka u cilju razmjene podataka u skladu sa odredbama Zakona o poreskoj administraciji koji se odnose na poresku tajnu.</p> <p>2. Predviđeno izradom novog IT rješenja u okviru Projekta „Reforma poreske administracije“</p> <p>3. U sklopu ISSS napravljen je e-portal za refundacije - naknade zarade za vrijeme porodiljskog odsustva,- naknade roditeljskog odustva - naknade zarade za rad sa polovinom radnog vremena. Bolovanje se ne ostvaruje u sistemu socijalne zaštite</p> <p>MJUDDM: Navedeni servisi koji su predloženi da se digitalizuju su u nadležnosti drugih prepoznatih institucija.</p> <p>Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je uspostavilo dijeljeni sistem JSERP-a, a u cilju razmjene podataka između organa državne uprave koji su bitni za digitalizaciju usluga. Takođe, određeni navedeni digitalni servisi su prepoznati kroz projekat “E-services and digital infrastructure as COVID-19 response measure” sa krajnjim ciljem ubrzanja digitalne transformacije javne uprave u Crnoj Gori kao mjere odgovora na COVID-19 i obezbjeđivanja uslova za efikasno pružanje digitalnih usluga koje zadovoljavaju potrebe građana i preduzeća. Projekat se finansira od strane Evropske komisije, a realizuje u saradnji sa UNDP-om. Navedenim projektom teži se poboljšanju digitalizacije javne uprave kroz razvoj platformi i složenih elektronskih usluga.</p>
Rb	49
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nefunkcionisanje online registra zaloga tj. nepostojanje mogućnosti registracije i brisanja zaloga elektronskim putem, a koja je nekada postojala putem sajta registar zaloga.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zalozi kao sredstvu obezbjeđenja potraživanja
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je vratiti mogućnost registracije/brisanja zalogu na digitalnu platformu elektronskim putem, kao i revidirati postupak kod fizičkog prijema zahtjeva
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	/
Komentar/odgovor resorne institucije	Prilikom predlaganja programa rada Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava Vladi za 2022. godinu, razmotrice se preporuka
Rb	50
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedovoljna količina informacija u novom obrascu bilansa, koji su dostupni na internet stranici Uprave prihoda i carina /bivše Poreske uprave, a koji od ove godine ne sadrže posebnu stavku za trošak amortizacije i rezervisanja
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Internet stranica Uprave prihoda i carina
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U cilju transparentnije prikazanih podataka o pravnim licima, obezbijediti dostupnost u elektronskoj formi na sajtu Uprave prihoda BILANSE sa dodatom posebnom stavkom (koja je ranije postojala) za trošak amortizacije i rezervisanja, u cilju boljeg uvida u kvalitet poslovanja i bonitet, što ide u korist potencijalnim poslovnim partnerima i povjericima
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore (ISRCG), kao nosilac konzorcijuma, je Uredbom o povjeravanju poslova organa državne uprave nadležnog za poslove računovodstva i revizije ("Sl. list RCG", br. 044/07, Sl. list CG", br. 033/10), između ostalog, odgovoran za pripremanje modela obrazaca finansijskih iskaza za pravna lica i njihovo objavljivanje u "Službenom listu Crne Gore". Institut je obavijetio Ministarstvo da do kraja godine planira izmjenu aktuelnih bilansnih šema vezano za razdvajanje pozicija troškova amortizacije i rezervisanja, tako da je planirana je izmjena Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica, u dijelu koji se odnosi na razdvajanje pozicija troškova amortizacije i rezervisanja u izvještaju o ukupnom rezultatu (bilansu uspjeha), a koja bi se primjenjivala na finansijske izvještaje koji se sastavljaju za godinu koja se završava 31.12.2021. godine.
Rb	51
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronske prijave i odjave zaposlenog u Poresku upravu (sada Uprava prihoda i carina) koja istovremeno predstavlja registraciju zaposlenog u Fond PIO kao i u Fond zdravstvenog osiguranja (JPR obrazac), Nemogućnost elektronske promjena prezimena zaposlenog (JPR obrazac)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Usklađivanje podzakonskih akata svih institucija sa Zakonom o upravnom postupku Identifikacija putem validnog elektronskog sertifikata (ukidanje obaveze podnošenja dokumentacije koju je generisala jedna državna institucija, drugoj instituciji i uvođenje razmjene podataka po službenoj dužnosti elektronskim putem)
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Uprava prihoda i carina

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2023
Komentar/odgovor resorne institucije	UPC: Predviđeno izradom novog IT rješenja u okviru Projekta „Reforma poreske administracije“ koji se finansira kreditom Svjetske banke. MFiSS: Član 5 Pravilnika o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar propisuje da se prijava JPR sa dodacima podnosi u jednom primjerku, neposredno, putem pošte ili elektronski. Normativno rješenje omogućava elektronsko podnošenje prijave, te nema potrebe da se podzakonski akt u tom dijelu mijenja.
Rb	52
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronske prijave potrebe za radnikom koja se dostavlja Zavodu za zapošljavanje Crne Gore na propisanom obrascu E-1, kao i dostavljanje obrasca E-3 ili obrasca E-2
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zakon o upravnom postupku
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Usklađivanje podzakonskih akata svih institucija Identifikacija putem validnog elektronskog sertifikata (ukidanje obaveze podnošenja dokumentacije koju je generisala jedna državna institucija, drugoj instituciji i uvođenje razmjene podataka po službenoj dužnosti elektronskim putem)
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	IV 2022. II 2023.
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministartstvo ekonomskog razvoja smatra da je potrebno raditi na uklanjanju navedene barijere, kroz donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kao i podzakonskih akata koji se odnose na navedeno pitanje

Rb	54
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Elektronska karta za prevoz u drumskom saobraćaju nije dozvoljena (busticket4.me) Predmetnim Zakonom nije eksplicitno definisano da li karta može biti u štampanoj i/ili elektronskoj formi nego je samo definisan sadržaj karte. Inspekcija za drumski saobraćaj ovo koristi da traži tradicionalnu štampanu kartu kod putnika za autobuski međugradski i međunarodni saobraćaj iako su prevoznici ti koji provjeravaju validnost kupljene karte, a oni su u potpunosti spremni da validaciju karte izvrše putem čitanja QR koda sa karte. Turista sa plaže kupi kartu i mora negdje da je odštampa. Svjedoci smo velikog broja pritužbi na račun države, turizma i sl., nezadovoljnih turista koji su imali i konstantno imaju probleme sa organizacijom prevoza drumskim saobraćajem
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je podzakonskim aktom definisati mogućnost izdavanja elektronskih karata za prevoz putnika uz adekvatnu tehnologiju za validaciju/čitanje elektronskih karata. Predlažemo slično tehnološko rješenje kao i kod elektronske fiskalizacije skeniranjem QR koda dobija se validacija kupljene karte na osnovu jedinstvenog i neponovljivog koda elektronske karte
Predlog dostavio	ICT Cortex
Odgovorna Institucija	Ministarstvo kapitalnih investicija
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2023
Komentar/odgovor resorne institucije	Trenutno funkcioniše elektronska prodaja voznih karata, dok istu putnik u autobusu mora imati odštampanu radi kontrole od strane prevoznika ili inspekcije za drumski saobraćaj kao dokaz da je ugovor o prevozu zaključen.
Rb	56

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Turistička taksa za privredna preduzeća koja su registrovana pod šiframa djelatnosti poput 6201 koje se primarno bave kompjuterskim programiranjem član 38 stav 2 Zakona o tursističkim organizacijama
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o turističkim organizacijama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Odraditi novi pravilnik o razvrstavanju i ukloniti šifru djelatnosti 6201 iz obaveze plaćanja doprinosa turističkim organizacijama ili ako to nije moguće prebaciti iz trenutne kategorije 3 u kategoriju 5
Predlog dostavio	ICT Cortex
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	II 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Zakon o turističkim organizacijama će biti revidiran naredne godine, odnosno njegove izmjene i dopune biće kandidovane za Program rada Vlade za 2022. godinu. Dio PPCG
Rb	58
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Edukacija i pristup alternativnim izvorima finansiranja za žene u biznisu
Regulativa kojom je definisana ova barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Omogućiti edukativnu i promotivnu kampanju, kao i direktan kontakt ženama u biznisu sa alternativnim vidovima finansiranja biznisa
Predlog dostavio	APŽ
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unapređenje konkurentnosti

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano
Komentar/odgovor resorne institucije	Navedene aktivnosti su prepoznate Akcionim planom SŽP 21-22. Aktivnosti prepoznate Akcionim planom, a koje se odnose na edukaciju žena: Organizovanje edukacija za sve žene (preduzetnice i dr.) koje su prijavljene na bilo koji od programa finansijske podrške institucija i organizacija (IRF, ZZZ, MER, lokalne samouprave, donatori...); Organizovanje događaja namijenih informisanju i edukaciji predstavnika/ca bankarskog sektora (komercijalne banke) o mogućnostima razvoja ženskog preduzetništva.
Rb	59
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Plaćeni on-the-job trening ili pripravnički od strane države za niže kvalifikovane zaposlene
Regulativa kojom je definisana ova barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Omogućiti poslodavcima da selektuju i edukuju zaposlene u trajanju od maksimalno 6 mjeseci i da se tokom tog perioda iz budžeta obezbijedi bruto plata zaposlenima
Predlog dostavio	APŽ
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za pristup tržištu rada
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	U srednjem roku
Komentar/odgovor resorne institucije	Na ovu aktivnost, jednim dijelom može se odgovoriti uvođenjem novog programa Garancija za mlade, u skladu sa pozitivnom praksom EU. U toku su pripreme aktivnosti na uvođenju programa. Imajući u vidu kompleksnost samog programa i aktivnosti koje je neophodno preduzeti za njegovu implementaciju, isti će se realizovati u srednjem roku.

Rb	60
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Kvota za zapošljavanje i visina posebnog doprinosa za zapošljavanje lica sa invaliditetom-posebno u pojedinim djelatnostima u kojima je, zbog prirode posla i posebnih uslova radnog mjesta teško ili nemoguće uposliti lice sa invaliditetom.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U pojedinih djelatnostima (turizam i ugostiteljstvo, zaštita imovine i lica, građevinarstvo, energetika, rudarstvo) gdje je, ako ne onemogućeno, a ono sigurno izuzetno ograničeno zapošljavanje lica sa invaliditetom (zbog posebnih uslova rada, vještina i sposobnosti) potrebno je predvidjeti nižu kvotu za zapošljavanje tih lica ili nižu stopu doprinosa. Ovo iz razloga jer se ne mogu sve djelatnosti istovjetno posmatrati u dijelu propisanog kvotnog sistema (poslodavac koji ima više od 50 zaposlenih dužan je da zaposli najmanje 5% lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih). Primjer 1: Agencija koje se bave zaštitom lica i imovine izdvajaju enormna sredstva, a propisano je da njihovi zaposleni, zbog samog opisa i vrste poslova moraju ispunjavati posebne psiho-fizičke uslove. Primjer 2: Turistički objekat koji ima trenutno 88 zaposlenih izdvaja na godišnjem nivou za istu namjenu sredstva u iznosu od 7.344 eura, jer, iz gore navedenih razloga, ne postoje uslovi za zapošljavanje zakonom propisanog broja lica sa invaliditetom. Primjer 3: Građevinska kompanija koja ima 215 zaposlenih, plaća posebni doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom na godišnjem nivou od 20.220 eura, pri čemu se poslovi i radna mjesta, zbog specifičnosti i vrste djelatnosti koja se obavlja, ne mogu prilagoditi motoričkim, senzornim, mentalnim, fizičkim ili bilo kojoj drugoj smetnji lica sa invaliditetom
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za rad i zapošljavanje
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	U toku izrada zakona

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	U toku je izrada zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom kojim će da se reguliše ovo pitanje.
Rb	61
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Strateške mjere u turizmu
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izrada posebnog Zakona o turizmu i Zakona u ugostiteljstvu Osnovna strateška dokumenta turizma Crne Gore sada ili više ne postoje ili nijesu na snazi. Master plan razvoja turizma istekao je 2020. godine, a stepen dostignuća njegovih osnovnih ciljeva kreće se oko 40%. Strategija razvoja ljudskih resursa u turizmu Crne Gore je istekla 2016. godine, a nova u medjuvremenu nije rađena. PPCG je istekao 2020 godine, a nije nam poznato u kojoj je fazi rad na novom PPCG do 2040 godine. Stoga su gore navedeni kratkoročni i dugoročni dokumenti prioritet za razvoj turizma u narednom periodu.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Strateški dokument u oblasti turizma je Strategija razvoja turizma koja će biti usvojena na Vladu u IV kvartalu ove godine. Svakako, ova strategija će targetirati problematiku ljudskih resursa u turizmu. Međutim zbog važnosti teme, MER će u narednom periodu pristupiti izradi i strategiji razvoja ljudskih resursa.
Rb	62

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Uslovi za dobijanje dozvola za rad turističkih i ugostiteljskih objekata
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ovaj Zakon imao je do sada veliki broj promjena sa ciljem prilagodjavanja EU standardima. Ipak se u nekim stvarima bitno razlikujemo. Primjera radi, u zemlji EU Hrvatskoj postoje dva Zakona koji regulišu ovu oblast: Zakon o turizmu i Zakon o ugostiteljstvu, što Zakone čini preglednijim, jasnijim i lakšim za primjenu. Jedna od poslovnih barijera u ovoj oblasti predstavljaju uslovi za dobijanje dozvola za rad turističkih i ugostiteljskih objekata kao i obimna dokumentacija koja ih prati.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Jedan od 4 prioriteta teksta Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu koji je planiran za donošenje u IV kvartalu jeste i smanjenje biznis barijere, odnosno dokumentacija koja će se podnositi prilikom zahtjeva za izdavanje rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti biće umnogome smanjena, tj. procedura će biti pojednostavljena.
Rb	63
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Preispitati visinu članskog doprinosa turističkim organizacijama za pojedine opštine i pojedine djelatnosti, posebno za one koje nisu neposredno povezane sa turizmom
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o turističkim organizacijama i Pravilnik o razvrstavanju djelatnosti za koje se plaća članski doprinos turističkim organizacijama

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>U pitanju je namet povodom čije visine već duže vrijeme reaguju privrednici iz sjeverne i centralne regije CG, smatrajući istu previsokom, a samim tim i neopravdanom, imajući u vidu vrstu djelatnosti kojima se bave i njihovom (ne)povezanošću sa turizmom. Naime, visina godišnjeg članskog doprinosa utvrđuje se u rasponu od 50 do 10.000 eura. Visinu članskog doprinosa određuje opština svojim propisom, u zavisnosti od: grupe djelatnosti; iznosa poslovnih prihoda koje član ostvari u godini prije godine za koju se utvrđuje članski doprinos umanjen za iznos poslovnih rashoda. Način obračunavanja i plaćanja članskog doprinosa uređuje opština svojim propisom s tim da se visina obračunatog godišnjeg članskog doprinosa iz stava 1 ovog člana za mjesta kategorije B umanjuje za 50%, a za mjesta kategorije C i D za 70%. PRAVILNIK O RAZVRSTAVANJU DJELATNOSTI ZA KOJE SE PLAĆA ČLANSKI DOPRINOS TURISTIČKIM ORGANIZACIJAMA prepoznaje da su maltene sve djelatnosti neposredno povezane sa turizmom. Takođe, klasifikacija djelatnosti po grupama je problematična. Recimo, u grupi II se nalaze računovodstveni, knjigovodstveni i revizorski poslovi; poresko savjetovanje (šifra djelatnosti: 6920), u kojoj je svrstan recimo i taksi prevoz.</p>
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	II 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Zakon o turističkim organizacijama će biti revidiran naredne godine, odnosno njegove izmjene i dopune biće kandidovane za Program rada Vlade za 2022. godinu.
Rb	64
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje mogućnosti za elektronsku predaju obrazaca ZZZCG prilikom zasnivanja radnog odnosa E1, E2 i E3
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti I Pravilnik o sadržaju, obrascima i načinu vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zavod za zapošljavanje, Fond Pio i Fond za zdravstveno osiguranje su korisnici Centralnog registra obveznika i osiguranika. Samim tim, Zavod za zapošljavanje ima uvid u evidenciju prijavljenih lica na obavezno socijalno osiguranje, te se postavlja pitanje zašto se insistira na tome da se obrasci predaju u papirnoj formi.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za pristup tržištu rada
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	U toku
Komentar/odgovor resorne institucije	U toku je izrada Akcionog plana za uspostavljanje interoperabilnosti između izabраниh informacionih sistema i baza podataka koji imaju ulogu u upravljanju tržištem rada u Crnoj Gori.
Rb	65
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepreciznost Zakona o privrednim društvima kada je u pitanju registracija povećanja i smanjenja osnovnog kapitala akcionarskih društava. Član 202 stav 7 – akcije akcionarskog društva glase na ime i moraju se registrovati kod Komisije za tržište kapitala i u CKDD-u. Dok član 216, koji reguliše registraciju povećanja osnovnog kapitala propisuje samo registraciju u CRPS nakon dobijanja rešenja Komisije za tržište kapitala- ne pominje se registracija promjene kapitala u CKDD-u. S druge strane, član 220 koji se odnosi na umanjenje kapitala ne propisuje čak ni registraciju kod Komisije za tržište kapitala, već samo u CRPS
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o privrednim društvima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Uskladiti i dopuniti pojedine odredbe Zakona o privrednim društvima kako bi se promjene u kapitalu akcionarskih društava adekvatno registrovale i kod Komisije za tržište kapitala i u CKDD-u.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za industrijski i regionalni razvoj

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Početkom sljedeće godine radiće se na izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, tako da će prijedlozi biti predmet razmatranja članova Radne grupe. Dio PPCG.
Rb	67
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Ograničeno vršenje kontrole inspeksijskih organa u nečijem stambenom prostoru u kojima se obavlja neprijavljena djelatnost
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspeksijskom nadzoru i Zakon o prekršajima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore egzistira veliki broj objekata i usluga koje bez ikakvih ograničenja posluju u okviru takozvane “sive ekonomije”. Iz tih razloga neophodno je bez odlaganja pristupiti izradi novog Zakona o inspeksijskom nadzoru koji bi regulisao ovu oblast poslovanja. Na taj način bi se dala veća ovlašćenja inspeksijskim službama da nesmetano mogu kontrolisati privredne aktivnosti koje se odvijaju u privatnim stanovima i drugim privatnom prostorijama. Na primjer: “stan na dan”, kozmetičarske, frizerske, automehaničarske, i druge djelatnosti. U zemljama EU mogu se naći brojni primjeri Zakona koji regulišu ovu oblast.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2023
Komentar/odgovor resorne institucije	Planirane su izmjene Zakona o prekršajima za IV kvartal 2022.godine
Rb	67a

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Ograničeno vršenje kontrole inpekcijskih organa u nečijem stambenom prostoru u kojima se obavlja neprijavljena djelatnost
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o inspekcijskom nadzoru i Zakon o prekršajima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore egzistira veliki broj objekata i usluga koje bez ikakvih ograničenja posluju u okviru takozvane “sive ekonomije”. Iz tih razloga neophodno je bez odlaganja pristupiti izradi novog Zakona o inspekcijskom nadzoru koji bi regulisao ovu oblast poslovanja. Na taj način bi se dala veća ovlašćenja inspekcijskim službama da nesmetano mogu kontrolisati privredne aktivnosti koje se odvijaju u privatnim stanovima i drugim privatnom prostorijama. Na primjer: “stan na dan”, kozmetičarske, frizerske, automehaničarske, i druge djelatnosti. U zemljama EU mogu se naći brojni primjeri Zakona koji regulišu ovu oblast.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za normativne poslove i upravni postupak u turizmu
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Što je prije moguće
Komentar/odgovor resorne institucije	MER aktivno radi na usklađivanju sa Zakonom o stambenim zgradama.
Rb	68
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Članom 10 stav 4 Zakona o privrednim društvima propisano je da svojstvo akcionara fizičkom ili pravnom licu prestaje na dan brisanja svih akcija društva sa njegovog vlasničkog računa kod CKDD-a, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala. Odredbe Zakona, koje regulišu likvidaciju akcionarskih društava, ne pominju obavezu ni obavještanja ni brisanja iz CKDD-a, što uzrokuje činjenicu da društvo koje je već izbrisano u CRPS može i dalje postojati kao registrovano u CKDD-u.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o privrednim društvima

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Uskladiti promjene u CRPS-u sa statusom u CKDD-u.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za industrijski i regionalni razvoj
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Početakom sljedeće godine radiće se na izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima, tako da će prijedlozi biti predmet razmatranja članova Radne grupe. Dio PPCG
Rb	69
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Poslodavac obavještava Ministarstvo rada najkasnije 15 dana prije dana upućivanja sa odgovarajućom dokumentacijom u papirnom obliku
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je skratiti rok koji može da bude i 1 dan prije upućivanja tako što će se podnijeti odgovarajuća prijava u elektronskom obliku
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direkcija za radne odnose
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Što je prije moguće

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	Prijedlog zakona o zaštiti građana Crne Gore koji se upućuju na rad u inostranstvo je utvrđen na sjednici Vlade CG 22. jula 2021. godine i isti je prosljeđen u skupštinsku proceduru. Navedenim predlogom zakona utvrđen je rok u trajanju od 10 dana prije nego poslodavac uputi zaposlenog na rad u inostranstvo da obavijesti ministarstvo uz prateću dokumentaciju. Dio PPCG
Rb	71
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Uvođenje neoporezivog dijela zarade (posebnog dijela zarade i naknade troškova za prevoz-koju poznaju pojedini Granski i kolektivni ugovori kod poslodavca)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Jedina smo država koja nema neoporezivi dio zarade. Pitanje troškova zarada je relevantno i s aspekta smanjenja sive ekonomije i eliminisanje pojava isplate (dijela) zarade na ruke. Predlažemo se vrati sistem oporezivanja koji je važio do 2010. godine. To bi podrazumijevalo da se najniži iznos posebnog dijela zarade (70% od 90 eura bruto) i naknade troškova za prevoz oslobodi plaćanja poreza na dohodak i svih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, kao i svih sledujućih troškova na zarade (doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju I zapošljavanje lica sa invaliditetom, za Fond rada itd).
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja'
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.

Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja intenzivno radi na pripremi zakonskih rješenja (Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica i Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje), koja će značajno umanjiti poreska opterećenja po osnovu rada. Predviđeno je uvođenje neoporezivog dijela zarade, te progresija u oporezivanju većem od određenog iznosa zarade. Predviđene su i značajne izmjene u Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, što će dodatno uticati na umanjenje opterećenja po osnovu rada.
Rb	76
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	ELEKTRONSKA PRIJAVA- bilo bi poželjno da se putem e-mail adrese odrađuju sve vrste JPR obrazaca i da se po prijemu dobije kod broj (kao sto je u mnogim državama digitalizovano). JPR prijava bi trebala da se vrši preko digitalnog sertifikata, kao što je slučaj sa IOPPD, PDV i slično.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Pravilnik o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obaveznika, obevznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ovo pitanje je ključno i s aspekta primjene Zakona o radu i Zakona o strancima, odnosno prijavljivanja na obavezno socijalno osiguranje domaćih i stranih državljanja I rokova za postupanje poslodavaca koji su propisani pomenutim Zakonima. Ovaj problem treba posmatrati i s aspekta borbe protiv sive ekonomije.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Uprava prihoda i carina
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2023

Komentar/odgovor resorne institucije	UPC: Predviđeno izradom novog IT rješenja u okviru Projekta „Reforma poreske administracije“ koji se finansira kreditom Svjetske banke.MFSS: Član 5 Pravilnika o obliku i sadržini jedinstvene prijave za registraciju poreskih obveznika, obveznika doprinosa i osiguranika u Centralni registar propisuje da se prijave JPR sa dodacima podnosi u jednom primjerku, neposredno, putem pošte ili elektronski. Normativno rješenje omogućava elektronsko podnošenje prijave, te nema potrebe da se podzakonski akt u tom dijelu mijenja.
Rb	77
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Potvrde/Uvjerenje o izmirenim doprinosima od strane Uprave prihoda i carina. Mogućnost da se može putem određene aplikacije dobiti uvjerenje. Uprava ima automatizovano sve i u sve ima uvid, tako da u tom smislu, suviše je predavati zahtjev pa onda čekati, iako je samim podnošenjem IOPPD pod određenom šifrom, dokaz da je sve plaćeno
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o poreskoj administraciji
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ukazujemo na član 13 Zakona o upravnom postupku koji nažalost mnoge državne institucije ne primjenjuju. Zapravo, radi se o tome da bi svaki javnopravni organ trebalo da, prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti, vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi taj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ, osim ako je pristup tim podacima ograničen u skladu sa zakonom.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Uprava prihoda i carina
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2023
Komentar/odgovor resorne institucije	UC: Predviđeno izradom novog IT rješenja u okviru Projekta „Reforma poreske administracije“ koji se finansira kreditom Svjetske banke.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Rb	82
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje digitalne mjenice
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o mjenici
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjena zakonskog okvira kojim bi se definisala digitalna mjenica, sa istim svojstvima mjenice, a razlikovala bi se u formi i bila izdata kao elektronski dokument. Digitalizacija mjenice bi zahtijevala i razvijanje softverskog rješenja i integraciju s bankama
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Rok ce biti naknadno definisan.
Komentar/odgovor resorne institucije	
Rb	83
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Regulatorne prepreke za online kreditiranje i dostupnost digitalnih servisa potrebnih za online kreditiranja
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o obligacionim odnosima, član 1169 i Zakona o potrošačkim kreditima, član 16

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjena i dopuna <i>Zakona o obligacionim odnosima</i> i <i>Zakona o potrošačkim kreditima</i> tako da ne zahtjeva pisani dokument prilikom ugovaranja kredita i kako bi se referencirao na elektronske identifikaciju i kvalifikovani elektronski potpis koje propisuje <i>Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu</i> . Izmjena <i>Odluke o kreditnom registru</i> tako da je potržano davanje saglasnosti klijenta elektronskim putem – ukoliko je klijent prethodno adekvatno identifikovan (na primjer kroz Internet/Mobilne banking kanal, preko Call Centra i slicno). Predlog - Usvajanje <i>Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu</i> , a po uzoru na zemlje regiona, kojim bi se predvijela mogućnost zaključivanja ugovora na daljinu i bez upotrebe kvalifikovanog elektronskog potpisa – za manje rizične kredite - ograničene izloženosti i ročnosti. Izlaganje digitalnih servisa Poreske uprave i Fonda PIO, po uzoru na krediti biro CBCG, u cilju online dostupnosti informacija o zaradama/penzijama građana, koje bi omogućile finansijskim institucijama da automatiziju prikupljanje ovih podataka i odobravanje kredita online putem
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Centralna banka Crne Gore
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je nadležno za Zakon o obligacionim odnosima i prilikom izmjena navedenog propisa će se razmotriti uklanjanje predmetne barijere.</p> <p>MER za Zakon o potrošačkim kreditima. CBCG je donijela Odluku o kreditnom registru. CBCG: Članom 16 stav 1 Zakona o potrošačkim kreditima, propisano je da se ugovor o potrošačkom kreditu zaključuje u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom mediju. Trajni medij je, po tom zakonu, sredstvo koje omogućava potrošaču da sačuva podatke za ličnu upotrebu, na način da podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom vremena primjerenog svrsi informacije i koji omogućava nepromijenjenu reprodukciju sačuvanih podataka (papir, CD i DVD diskovi, USB fleš uređaji, memorijske kartice ili hard disk računara, elektronska pošta i dr.). Dodatno, odredbe ovog zakona ne utiču, odnosno ne ograničavaju primjenu propisa o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, odnosno elektronskom dokumentu. Takođe, CBCG podržava predlog za dopunu Odluke o kreditnom registru kojom bi se preciziralo postojeće rješenje pribavljanja saglasnosti klijenta i elektronskim putem, a rok za to će biti naknadno definisan.</p>
Rb	84
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Omogućavanje da se poreske prijave poreza na imovinu podnose elektronskim putem i samo ukoliko dođe do nekih promjena Takođe, potrebno je obezbijediti elektronsku predaju prijave za obračunati prirez na porez OPP-ND, porez na imovinu i sl, kao što je učinio Glavni grad.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na nepokretnost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Umjesto da se poreske prijave podnose svake godine sa identičnim podacima u papirnom obliku, potrebno je omogućiti obveznicima da poresku prijavu podnose samo kada postoji neka promjena u vezi sa nepokretnosti. Poreska prijava poreza na imovinu elektronskim putem
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Rok ce biti naknadno definisan.
Komentar/odgovor resorne institucije	U odnosu na prvi predlog, tj. podnošenje prijave poreza na imovinu elektronskim putem ovo ministarstvo će prilikom budućih izmjena navedenog zakona razmotriti opravdanost navedenog predloga i u saradnji sa predstavnicima Zajednice opština predložiti odgovarajuća zakonska rješenja.
Rb	85
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Poštovanje rokova za izmirenje obaveza od strane javnog sektora
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Trenutno se ne poštuju navedene odredbe zakona, pa je potrebno pojačati odredbe u vezi sa ispunjenjem ove zakonske obaveze
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore planirano za IV kvartal 2021. godine. Navedenim izmjenama vrši se usklađivanje ovog zakona sa Direktivom o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama 2011/7/EU.
Rb	88

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Zloupotreba prava na bolovanje
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju i donošenje posebnog Pravilnika
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U praksi se poslodavci često srijeću sa situacijom da zaposleni zloupotrebljava pravo na odsustvo zbog privremene spriječenosti za rad i da u tom periodu bude radno angažovan kod drugog poslodavca ili se bavi privatnim biznisom (najčešće neregistrovan privatni biznis). U međuvremenu zaposleni uredno dostavlja izvještaje o privremenoj spriječenosti za rad i ta praksa traje mjesecima ili čak godinama. Model koji poznaje Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju u smislu kontrole kvaliteta zdravstvene zaštite u ovom dijelu nije sveobuhvatan, a samim tim ni efikasan. Konkretno, Komisije pri Ministarstvu zdravlja i Domovima zdravlja, na zahtjeve poslodavaca za preispitavanje privremene sprečenosti pojedinih zaposlenih za koje postoji opravdana sumnja da to pravo zloupotrebljavaju, kontrolišu dokumentaciju i uglavnom se ili ne dostavljaju odgovori ili pak uslede odgovori da je postupanje doktora bilo u skladu sa zakonom. Prateći regulativu u regionu, predložimo modele koje poznaju Republika Srbija i Hrvatska, budući da je njihova regulativa posvećena ovoj problematici i do detalja uređena. Suština je da ponovni pregled ne samo dokumentacije, već i samog pacijenta –što je vrlo ključno, mogu tražiti i poslodavac, ali i Fond za zdravstveno osiguranje. Dakle, data je zakonska mogućnost za uvod u tzv. Ponovno vještačenje kako od strane poslodavca tako i od samog Fonda.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>FZOCG: Na predlog Fonda, Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju, definisan je novi član koji propisuje da se u posebnom postupku može vršiti provjera opravdanosti privremene spriječenosti za rad koju je utvrdio ID ili PLJK Fonda. Po zahtjevu poslodavca ili Fonda, provjeru treba da vrši Ljekarska komisija obrazovana u MZ. Nakon usvajanja ovog zakona, predstoji donošenje pravilnika kojim bi se bliže definisale nadležnosti i rad ove komisije. Pretpostavke za uklanjanje barijere: Usvajanje Zakona i donošenje Pravilnika. Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju, koji se nalazi u skupštinskoj proceduri usvajanja, navedeni model je prepoznat. U navedenom smislu, propisano je da provjeru privremene spriječenosti za rad mogu tražiti i poslodavac i Fond, da se vrši pregled zaposlenog, a po potrebi i konzilijarno. Takođe i osiguranik je dužan da se javi na poziv komisije za provjeru privremene spriječenosti za rad, u roku koji komisija odredi, a ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu radi provjere privremene spriječenosti za rad, obustavlja mu se isplaćivanje naknade zarade i ne pripada mu naknada sve dok se ne odazove pozivu. Komisiju obrazuje Ministarstvo I Fond, u zavisnosti da li je privremenu spriječenost zarad utvrdio izabrani doktor ili komisija Fonda. Ovo će biti inkorporirano i u novi Zakon, koji će uslijediti usljed “Maršalovog plana”.</p>
Rb	91
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje registra opreme koju posjeduju ZU
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zdravstvenoj zaštiti propisuje da su uslovi za obavljanje zz: prostor, oprema i kadar. Zakon propisuje da zdravstvena ustanova, zdravstveni radnik i zdravstveni saradnik, kao i drugo pravno i fizičko lice, ne mogu da reklamiraju medicinske metode i postupke u medijima i na drugom nosiocu oglasne poruke (član 142)

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Uslov za djelokrug rada zdravstvene ustanove je i posjedovanje odgovarajuće opreme. Neophodno je da u sistemu postoji evidencija koja bi se svakodnevno ažurirala sa podacima o vrsti opreme i u kojem prostoru se oprema koristi. Ovo bi znatno doprinijelo da se ne daju podaci koji se ne mogu provjeriti da je u nekim ustanovama najsavremenija i najbolja oprema. Obavezu načina dostave podataka, provjere kvaliteta i evidencije opreme, propisati kao uslov za referentnost zdravstvene ustanove Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Zakonom o zbirkama podataka u oblasti zdravstva. Evidencijom podataka o opremi koja se koristi u JZU i PZU i transparentnošću tih podataka, svaki građanin bi bio informisan o stanju medicinske opreme-aparata u svim ZU, imao mogućnost da odabere ustanovu sa savremenom opremom za usluge zdravstvene zaštite, čime se ostvaruje cilj da zdravstveni sistem bude po mjeri građanina.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.
Komentar/odgovor resorne institucije	FZOCG: Fond u okviru svojih nadležnosti ne vodi evidencije o broju i vrsti opreme koja se koristi u pružanju zdravstvene zaštite, a koja je u posjedu zdravstvenih ustanova. Podatke o opremi imaju zdravstvene ustanove koje vode ove evidencije u skladu sa posebnim propisima. Ugovorima o pružanju zdravstvenih usluga koje je Fond zaključio sa zdravstvenim ustanovama, nije definisana obaveza zdravstvenih ustanova da dostavljaju podatke o opremi. Fond je saglasan da se uspostave ove evidencije, koje će doprinijeti boljoj realokaciji finansijskih sredstava i preraspodjelu kadra.
Rb	95
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedonošenje Strategije razvoja zdravstvene zaštite i nekonsultovanje privatne prakse o planovima i ciljevima razvoja zdravstvenog sistema i zdravstvene politike

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zdravstvenoj zaštiti, član 15
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Strategija razvoja zdravstva CG donijeta je 2003. godine kojom su bili planirani strateški pravci do 2020.godine. Zakon o zdravstvenoj zaštiti je propisao da država utvrđuje strategiju razvoja zdravstvene zaštite za određeni period, sa prioriternim ciljevima i aktivnostima i donosi planove za njenu realizaciju. Većina ciljeva iz Strategije do 2020. godine koja se odnosila na privatnu praksu nije realizovana. Prema Planu rada Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje za 2021.godinu, broj 00-63-12/21-17/2 iz maja 2021.godine, Odbor treba da razmatra: -Plan odgovora zdravstvenog sistema CG u borbi protiv COVID-19 za 2021.godinu, a PZU nijesu uključene u izradu ovog Plana, ne zna se da li je izvršena analiza zdravstvenog sistema i za PZU koji je davao odgovor na COVID, da li su i za PZU planirane aktivnosti i potrebni resursi u cilju jačanja mehanizama i odgovora zdravstvenog sistema u borbi protiv COVID-a. Osim ovog Plana, Odbor će razmatrati i druge akte čiji je predlagač MZ, a u kojima nema učešća privatnog sektora, tj. predstavnika Udruženja doktora medicine privatne prakse, kao reprezentativnog predstavnika PZU. Ti dokumenti su: AP za sprovođenje Strategije za poboljšanje kvaliteta zdravstvene zaštite i bezbjednosti pacijenata od 2021 do 2023.godine; Zdravstvene politike CG za period od 2022 do 2026.godine; AP za sprovođenje Programa za adaptaciju zdravstvenog sistema za klimatske promjene za 2021.godinu. Predstoji donošenje AP za unaprjeđenje kapaciteta definisanih Međunarodnim zdravstvenim pravilnikom (IHR) u kome će se definisati aktivnosti i intervencije na jačanju kapaciteta za prevenciju, ranu detekciju, odgovor na zdravstvene krizne situacije, a u kojima bi učešće privatne prakse, kao dijela zdravstvenog sistema CG, bio neophodan. I ovu barijeru, neprepoznavanja privatne prakse doktora medicine, kao dijela zdravstvenog sistema u svim segmentima, je neophodno eliminisati kroz izmjenu navedenih zakona.</p>
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja, Vlada Crne Gore
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	U toku je izrada Stretegije razvoja zdravstvene zaštite uz podršku konsultanta kojeg je obezbijedila SZO. Nacrt Strategije će biti predstavljen na javnoj raspravi gdje će svakako PZU i zainteresovana javnost imati mogućnost da daju svoje predloge i sugestije.
Rb	96
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Izveštaj o privremenoj spriječenosti za rad dostavlja zaposleni poslodavcu
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o radu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Član 90, stav 3 Zakona o radu obavezuje zaposlenog da najduže u roku od 3 dana od dana nastupanja privremene spriječenosti za rad, lično ili preko drugog lica, dostavi potvrdu doktora medicine o privremenoj spriječenosti za rad. U praksi se ovo zanemaruje od strane zaposlenih i često poslodavac nema informaciju o razlogu odsustva zaposlenog jer se dešava da se zaposleni ne javi rukovodiocu. Poslodavac ovakvu situaciju tretira kao neopravdano izostajanje sa posla koja po članu 172, stav 2 povlači individualni otkaz za zaposlenog. Međutim, poslodavac dolazi u problem ukoliko otkáže ugovor o radu zaposlenom, a zaposleni na kraju obračunskog mjeseca dostavi izvještaj o privremenoj spriječenosti za rad (doznake). Predlog je da se omogući elektronski način obavješćavanja poslodavca (dostavljanje elektronske potvrde) od strane doktora medicine o privremenoj spriječenosti za rad zaposlenog kako bi poslodavac imao informaciju da li je odsustvo zaposlenog opravdano ili neopravdano. Takođe je predlog da potvrda sadrži i vrijeme (period) očekivane spriječenosti za rad. Ovim bi otklonili nedoumice o razlozima nedolaska na posao zaposlenog, izbjegli sudske sporove i bili u mogućnosti da bolje organizujemo proces rada.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo ekonomskog razvoja

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	MZ: U skupštinskoj proceduri je Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju. Postoji mogućnost amandmanskog djelovanja na predlog zakona. MER: Novim Zakonom o radu uvedena je obaveza za zaposlenog da u roku od tri dana od dana nastupanja razloga za privremenu spriječenost za rad lično ili preko drugog lica dostavi potvrdu doktora medicine. Isto tako propisan je zakonski osnov da način izdavanja i sadržinu te potvrde propisuje Ministarstvo zdravlja.
Rb	99
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Obaveza dostavljanja računa o izvršenim uslugama u papirnoj formi. 2019. godine završena je javna rasprava o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama čije su izmjene nudile rješenje ovog problema. Prema raspoloživim informacijama, Zakon je 2020. godine ušao u skupštinskiu proceduru, ali nije usvojen u prethodnom skupštinskom sazivu.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskim komunikacijama/ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Predlog Zakona je sadržao izmjene i dopune u skladu sa razvijenim novim metododama informisanja korisnika o mjesečnim računima, kao što su slanje računa putem elektronske pošte, slanje personalizovanih SMS-ova sa internet linkom koji omogućava preuzimanje računa, preuzimanje računa iz mobilne aplikacije/portala operatora. Sve ove elektronske metode moraju imati jednak tretman kao i dostavljanje računa u papirnoj formi. Smatramo da su opisani načini još sigurniji, jer se može provjeriti da li je račun stvarno dostavljen kupcima, za razliku od slanja poštom, i stoga bi ga tretirati kao poželjniji način slanja računa.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja'

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Barijere će biti otklonjene utvrđivanjem novog Zakona o elektronskim komunikacijama. Dio PPCG
Rb	100
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Visoki troškovi postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Predlažemo da se dodatno analizira predmetni Predlog Zakona i izvještaj sa javne rasprave, predlog ukoliko je to potrebno doradi i nakon toga isti vrati u skupštinsku proceduru. (2019. godine završena je javna rasprava o Predlogu ovog Zakona. Predlog je nakon usvajanja od strane Vlade ušao u skupštinsku proceduru, ali nije usvojen u prethodnom skupštinskom sazivu).
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Operatori su veoma zainteresovani za usvajanje ovog Zakona kojim se u naš pravni sistem prenosi EU Direktiva 2014/61/EU Evropskog parlamenta i Vijeća. Zakon bi trebao omogućiti korišćenje infrastrukture takozvanih mrežnih operatora u sektoru snadbijevanja energijom i vodom, željeznice itd. pod jednakim i transparentnim uslovima za treće strane. Pružanje interneta velikih brzina omogućava digitalnu transformaciju zemlje i pokretač je ekonomskog razvoja. Osim što je Zakon važan za operatore elektronskih komunikacija, on pruža velike mogućnosti i da mrežni operatori od kojih je većina u državnom vlasništvu izdaju svoju infrastrukturu pod utvrđenim uslovima.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	Da
Rok za implementaciju	Trenutno su u toku skupštinski odbori na kojima se razmatra ovaj Predlog zakona

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>MER: Prilikom ponovnog stavljanja u proceduru, za Predlog Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, pribavljena su ponovo mišljenja svih relevantnih resora (Sekretarijata za zakonodavstvo, Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstva finansija i socijalnog staranja, Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, i Uprave za inspeksijske poslove), što je iziskivalo dodatno vrijeme za dostavljanje materijala Vladi na razmatranje. Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 23. septembra 2021. godine, utvrdila je Predlog Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Predlog Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina je dostavljen Skupštini Crne Gore na dalju proceduru. S tim u vezi, Predlog ovog zakona je na dnevnom redu 21. sjednice Zakonodavnog odbora Skuptine, koja se održava 6. decembra 2021. Ovim Zakonom propisuje se način korišćenja fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, zajedničko korišćenje i koordinirana izgradnja fizičke infrastrukture, radi smanjenja troškova, kao i druga pitanja od značaja za korišćenje fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina; obaveze u dijelu prikupljanja i objavljivanja podataka o pristupu, zajedničkom korišćenju i koordiniranoj izgradnji fizičke infrastrukture; nadležni organ i postupak za rješavanje sporova; vršenje nadzora nad ovim zakonom i druga pitanja od značaja za smanjenje troškova i postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina. Imajući u vidu sve navedeno, smanjenje troškova i pojednostavljenje procedura za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina doprinijeće smanjenju tzv. digitalnog jaza u ruralnim područjima, ravnomjernijem regionalnom razvoju, većoj dostupnosti usluga elektronske uprave i digitalizaciji cjelokupnog javnog sektora, uporedo prenoseći efekte digitalne transformacije na sve djelove privrede i društva.</p>
Rb	107
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Unificiranje procesa prinudne naplate za fizička i pravna lica.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o izvršenju i obezbjeđenju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Relevantne institucije šalju rješenja u papirnoj formi za fizička lica svim bankama. Ovo znači da se iza svakog pojedinačnog rješenja štampa više dokumenata koja se šalju na različite adrese; da se ti dokumenti kod banaka unose ručno pa postoji problem arhiviranja i kod institucija i kod banaka zbog čega je velika mogućnost nastanka operativne greške. Obim dokumentacije koja na dnevnom nivou treba da se obradi u jednoj od banaka prelazi 300 predmeta. Ukoliko bi se naplata sprovodila kao za pravna lica, rješenja bi se slala CBCG i sistemom prinudne naplate sprovodila kod svih banaka elektronski. Na taj način bi se izbjegao operativni rizik i povećala efikasnost prinudne naplate.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	2022
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo pravde ljudskih i manjinskih prava radi na izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju i upravo radna grupa iznalazi rješenja kako bi povećala efikasnost prinudne naplate.
Rb	108

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	MUP dozvola za privremeni boravka i rad Podnošenje originala dokumenata prilikom svakog produžetka dozvole za privremeni boravak i rad, prvenstveno dokaz o stečenom nivou obrazovanja (potvrda ili rješenje Ministarstva prosvjete). Ova dokumenta se svakako prilažu u originalu prilikom prvog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka. Potvrda koju je izdalo Ministarstvo prosvjete, važi do donošenja rješenja o priznatoj diplomi, ali MUP zahtijeva svake godine novu potvrdu i to u originalu (sa datumom izdavanja ne starijim od 3 mjeseca). S druge strane, Ministarstvo prosvjete, jednom izdatu potvrdu neće ponovo da izda. U ovoj situaciji stranke su prepuštene „volji“ institucija. Isto tako i rješenje o priznatoj diplomi prilikom svakog produžetka se podnosi kao ovjerena kopija, sto predstavlja finansijski problem ako se ima u vidu ovjera jedne strane kod notara nije ispod 4,3€. Isto važi i za dokaze o opravdanosti zahtjeva radi spajanja porodice (Izvod iz matične knjige vjenčanih i Izvod iz matične knjige rođenih)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o strancima, Pravilnik o obrascima, blizim uslovima i načinu izdavanja dozvole za privremeni boravak i dozvole za privremeni boravak rad (član 12 i 13)
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potvrda, odnosno rješenje o priznatoj diplomi, prilikom prvog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka radi rada, podnosi se u originalu, odnosno kao ovjerena kopija (rjesenje). Isto tako i sa dokazima za spajanje porodice. Izvod iz matične knjige vjenčanih i Izvod iz matične knjige rođenih se podnose u originalu(ili ovjerena kopija) prilikom prvog zahtjeva. S obzirom na to da MUP ima u bazi podataka sken ovih originala (podnijetih prilikom prvog zahtjeva), prilikom produzetka dovoljno je podnijeti obicnu kopiju ovih dokumenata.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	IV 2021.

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Vlada Crne Gore, na sjednici od 23.09.2021. godine, donijela Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, s Akcionim planom za 2021. i 2022. godinu. U Akcionom planu za 2021. i 2022. godinu za implementaciju Strategije, kao jedna od aktivnosti predviđena izrada Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Rok za početak realizacije ove aktivnosti je IV Kvartal 2021. godine, dok je rok za završetak aktivnosti IV Kvartal 2022. godine. Osnovi razlog donošenja ovog Zakona jeste prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. godine o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, Direktive 2018/957 Evropskog parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. godine o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, u ovaj Zakon, što je jedna od obaveza iz Pregovaračkog poglavlja 2 - Sloboda kretanja radnika. Naravno, ovim zakonom je potrebno ukloniti određena nedostatke koji su se pojavili u praksi prilikom primjene važećeg zakona, kao i pojednostaviti proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad. U MRG biće ukljen predstavnik Privredne komore CG i Unije poslodavac CG.</p>
Rb	111
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja, stranac podnosi Ministarstvu, preko diplomatsko-konzularnog predstavništva u državi porijekla.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o strancima, član 81
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Prema našim saznanjima, odredba člana 81 Zakona o strancima nije zaživjela u praksi, iako je propisan početak primjene sa 1. januarom 2021.godine.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo vanjskih poslova
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA

Rok za implementaciju	
Komentar/odgovor resorne institucije	Odredba člana 81 Zakona o strancima još nije počela sa primjenom; službenici MVP u saradnji sa MUP završili teorijski dio obuke, dok praktični dio obuke nije realizovan. Potrebno je da MUP obezbijedi uslove u tehničkom smislu, tj. instalaciju novog programa u DKP CG, koji bi omogućio zaprimanje ovih zahtjeva.
Rb	113
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Problemi na koje nailaze privrednici prilikom uvoza robe
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Unapređenje procedura
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U kontinuitetu obezbijediti dovoljan br. inspektora posebno za fito i veterinarski nadzor. Pošiljke koje na graničnim prelazima stižu nakon 15h moraju čekati idući radni dan ili za one koji pristižu petkom nakon 15h ili tokom vikenda rješenje čekaju do ponedjeljka.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	I 2022.
Komentar/odgovor resorne institucije	Uprava će donijeti novu Sistematizaciju kojom će povećati broj radnih mjesta graničnih inspektora, posebno za fito i veterinarski nadzor
Rb	116
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Različite rokovi i procedure obrade prijave i dostava dokumentacije po svim osnovama od strane različitih opština

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Ujednačenost postupanja službi u okviru svih lokalnih samouprava, Sve službe
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Unifikacija svih administrativnih postupaka - u svim opštinama na isti način
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Zajednica opština Lokalne samouprave
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA
Rok za implementaciju	Kontinuirano

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Što se tiče rokova i procedura obrada prijava, kao i zahtijevanja dokaza za rješavanje u upravnim postupcima pred organima lokalne uprave, ukazujemo da su ti elementi propisani Zakonom o upravnom postupku ili drugim materijalnim zakonima i opštine prilikom rješavanja zahtjeva postupaju u okviru rokova i procedura utvrđenih zakonom. U situacijama kada se zakonom propiše obaveza da pojedina pitanja opštine uredi svojom odlukom, Zajednica opština, u okviru svog mandata, a u cilju pružanja podrške opštinama da usklade svoje odluke sa zakonom i potrebe za ujednačavanjem prakse, priprema Modele opštinskih propisa čija rješenja opštine preuzimaju u svojim odlukama uključujući rokove, procedure, dokumentaciju i slično, na koji način je ovaj problem sveden na najmanju moguću mjeru Zajednica ovaj posao radi u kontinuitetu.</p> <p>Kao ključni problem u ovom segmentu, koji dovodi do značajnog usporavanja opština u vršenju svojih zakonskih ovlašćenja da određene upravne oblasti uređuju svojim propisima, ukazujemo da se u značajnom broju materijalnih zakona, pored jasnih kriterijuma i granica u kojima se opštine mogu kretati prilikom uređivanja određenih pitanja svojom odlukom, zakonom se dodatno opštine uslovljavaju da prije donošenja Odluke pribave saglasnost Vlade ili resornog ministarstva, što je suprotno Ustavu CG i Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi. Praksa je pokazala, da opština ne mora dobiti saglasnost, čak i ako je pripremila propis koji je u svemu saglasan sa krovnim zakonom, ako državni službenik, prema svom ličnom nahođenju, procjeni da se u opštinskom propisu moraju urediti neka pitanja drugačije mimo volje i opredjeljenja opština, a čak nekad i suprotno zakonu. U toj proceduri čekanja saglasnosti prođu mjeseci, a nekada i godine. Ove odredbe u Zakonu su velika barijera za rad opštine i ostvarivanja prava poslovne – biznis zajednice i građana. Čekajući saglasnost opštine nemaju opštinske odluke usaglašene za zakonom na osnovu kojih privreda i građani mogu da ostvare svoja prava.</p>
Rb	81
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Omogućiti veću transparentnost u međunarodnom platnom prometu i uvesti mogućnost platnog prometa preko platnih platformi (<i>Payoneer, AllSecure..</i>)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Da bi se uskladili sa međunarodnim normama poslovanja i tehnologijama koje se primjenjuju u savremenom svijetu u IT zajednici, većina kompanija posluje u inostranstvu. Kupci i dobavljači su 100% iz inostranstva i imaju potrebu da naplate svoja potraživanja i plate svoje dobavljače koristeći finansijske institucije koje su registrovane u inostranstvu. Kompanije koje se bave IT, digitalnim marketingom i dr. inovativnim djelatnostima, već ostvaruju 10% ukupnog izvoza iz Crne Gore. Kako bi dalje nastavile sa širenjem svog poslovanja i podstakle inostrane firme da otvore poslovanje i ulažu u Crnoj Gori, neophodno je da se zakonski regulišu platni sistemi kao što su Payoner, TransferWise, Revolut i slično, koji već uveliko funkcionišu u skoro svim državama. Većina američkih korporacija može da vrši platni promet isključivo na ovaj način. Na primjer: Amazon.com, isplaćuje prodavce proizvoda isključivo koristeći Payoneer platnu instituciju.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Da li resorna institucija smatra da je potrebno raditi na uklanjanju barijere?	DA-djelimično
Rok za implementaciju	2022
Komentar/odgovor resorne institucije	Poreskim propisima ne može se regulisati plaćanje preko finansijskih platformi, već se to treba definisati propisima koji regulišu platni promet. Međutim, Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja (u čl.5) može se dati mogućnost pružaocima ovih usluga (digitalno oglašavanje, reklamiranje itd.) da vrše plaćanja i preko finansijskih platformi, kao i propisati obavezu da ovi poreski obveznici dostavljaju Izvještaj o pruženim uslugama i ostvarenim prihodima.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Tabela 3. Barijere za koje su nadležne institucije izvijestile da nije potrebno raditi na njihovom uklanjanju (42)

Tabela 4. Barijere za koje su nadležne institucije bile neodređene u pogledu njihovog uklanjanja (8)

Rb6	45
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Neadekvatna i nedovoljno razvijena rješenja koja onemogućavaju implementaciju eID i Trust servisa
Regulativa kojom je definisana barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Trenutno je za korištenje funkcionalnosti eID i kvalifikovanog potpisa, pored nove lične karte, potreban desktop računar, smart card čitač i specijalni softver. Kartu je prvo potrebno aktivirati, za šta se koristi poseban softver. Ovo je suviše složeno i očekivano je da neće imati visoko prihvatanje od strane građana. Predlog je da se omoguće beskontaktno funkcionalnosti lične karte, tako da je građaninu dovoljan samo mobilni telefon i aplikacija - kao i aktivacija lične karte u trenutku izdavanja građanima. Stoga, predlažemo uvođenje Mobile ID-a servisa, gdje je moguće još brže prihvatanje i dostupnost servisa u populaciji, bez potebe za zamjenom lične karte. Kreirati predlog za izlaganje infrastrukture nacionalnog eID sistema i obezbijedivanje instrukcija potrebnih za razvoj softvera. Izložiti API, sandbox okruženja i tehnička uputstva – kako bi webshop platforme mogle koristiti ove servise zarad lakše identifikacije korisnika koji su online prisutni. Razvoj neophodnih softverskih paketa ili SaaS ponude za potvrdu identiteta, potpisivanje i validaciju u okvirima nacionalne eID šeme.
Predlog dostavio	AmCham

6 Redni broj iz originalnog dokumenta: „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

Odgovorna institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, u saradnji sa radnom grupom AmChamovog Komiteta za digitalnu transformaciju za razvoj i unapređenje eID-a i Trust servisa
Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Odredbama Zakonu o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu („Službeni list CG“, br. 31/17 i 72/19) u članu 60 stav 1 i 3 propisano je da sistem elektronske identifikacije može imati nizak, značajan ili visok stepen sigurnosti koji se odnosi i na sredstva elektronske identifikacije, kao i da stepen sigurnosti iz stava 2 ovog člana navedenog zakona određuje Ministarstvo javne uprave u odnosu na minimalne tehničke standarde i prateće procedure. Lična karta je registrovani QSCD uređaj na koji se generišu dva key-pair-a za kvalifikovani potpis i elektronsku identifikaciju i koje potpisuje MUP-ovo certifikaciono tijelo (TrustMe). TrustMe ima razvijene sisteme za provjeru validnosti certifikata shodno Zakonu o digitalnom potpisu i elektronskoj identifikaciji, kao i eIDAS regulativi. Ti sistemi su OCSP, putem kojeg se u realnom vremenu direktno provjeri da li je neki certifikat opozvan, kao i objavljivanje CRL liste na TrustMe repozitorijumu svakih sat vremena, kako je i propisano eIDAS regulativom da svaki opozvani certifikat mora da se nađe na listi u roku od jednog sata. Lična karta ima dual interface što znači da je pristup čipu može vršiti kontaktno i/ili beskontaktno. Trenutno Ministarstvo ima srednji softver samo za Windows platformu. Takođe, u fazi testiranja je i srednji softver za MacOS. Projektom nijesu predviđeni drajveri za mobilne platforme (Android i IOS), koje bi se mogle u budućnosti planirati. Za iste je neophodno predvidjeti finansijsku podršku. Kada je u pitanju aktivacija lične karte ista je aktivna činom uručenja za namjenu fizičke identifikacije. Ukoliko se želi pristupiti digitalnim certifikatima (x509) neophodna je inicijalizacija i promjena transportnog PIN-a. Kako zakon nalaže digitalni certifikat za kvalifikovani potpis ima isto značenje kao svojeručni potpis, i stoga je ovaj korak uveden kako bi građanin bio siguran da prije njega niko nije pristupao i koristio njegove digitalne certifikate.</p>
Rb	90
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost učešća privatne prakse doktora medicine u sprovođenju promjena koje će obuhvatiti cio zdravstveni sistem i stvoriti bolje uslove rada zdravstvenih radnika

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Programom reforme zdravstvenog sistema predviđeno je da se reformski proces sprovede na svim nivoima zdravstvene zaštite sa naglaskom na razvoj kvalitetne i dostupne javne zdravstvene zaštite.
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Kako bi se planirana reforma, koja je po informaciji Vlade CG u toku, odnosila na reformu cijelog sistema zz, neophodno je da se planira razvoj kvalitetne i dostupne zz ne samo u JZU, već da se reforma odnosi i na kvalitetnu i dostupnu privatnu praksu. U privatnoj praksi se zz obezbjeđuje na dva nivoa: primarni i sekundarni. Neophodno je izmijeniti: Zakon o zdravstvenoj zaštiti kojim će se propisati da: -Kapacitet zdravstvenog sistema čine i PZU u kojima se zadovoljavaju potrebe za zdravstvenim uslugama građana, što povećava kapacitet zdravstvenih djelatnosti u skladu sa potrebama stanovništva. -Privatna praksa tj. zdravstvene usluge koje se pružaju u PZU predstavljaju usluge kojima se jača i štiti zdravlje građana, preveniraju bolesti i poboljšava zdravstvena edukacija i obrazovanje građana. Na sajtu Vlade je objavljena informacija da je u toku reforma na svim nivoima zdravstvene zaštite, a da PZU nijesu uključene u taj proces iako one obavljaju djelatnost koja je od javnog interesa (čl.8 Zakona- zdravstvena djelatnost je djelatnost od javnog interesa). Razumijemo da je ovo osjetljivo pitanje zbog postojanja eventualnog rizika u smislu zloupotrebe, ali mi već duže vrijeme ukazujemo da se one dešavaju i u javnom sektoru. Samim tim, kako u javnom, tako i u privatnom sektoru neminovno je uspostaviti mehanizme za sprečavanje mogućih zloupotreba.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja

<p>Komentar/odgovor resorne institucije</p>	<p>Kapacitet zdravstvenog sistema čine i PZU u kojima se zadovoljavaju potrebe za zdravstvenim uslugama građana, što povećava kapacitet zdravstvenih djelatnosti u skladu sa potrebama stanovništva. -Privatna praksa tj. zdravstvene usluge koje se pružaju u PZU predstavljaju usluge kojima se jača i štiti zdravlje građana, preveniraju bolesti i poboljšava zdravstvena edukacija i obrazovanje građana. Na sajtu Vlade je objavljena informacija da je u toku reforma na svim nivoima zdravstvene zaštite, a da PZU nijesu uključene u taj proces iako one obavljaju djelatnost koja je od javnog interesa (čl.8 Zakona- zdravstvena djelatnost je djelatnost od javnog interesa). Razumijemo da je ovo osjetljivo pitanje zbog postojanja eventualnog rizika u smislu zloupotrebe, ali mi već duže vrijeme ukazujemo da se one dešavaju i u javnom sektoru. Samim tim, kako u javnom, tako i u privatnom sektoru neminovno je uspostaviti mehanizme za sprečavanje mogućih zloupotreba.</p>
<p>Rb</p>	<p>93</p>
<p>Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse</p>	<p>Neodobravanje konsultantskih usluga i neodobravanje mogućnosti konsultovanja u prevenciji, dijagnostici i liječenju građanina u PZU</p>
<p>Regulativa kojom je definisana ova barijera</p>	<p>Zakon o zdravstvenoj zaštiti propisuje da se specijalističko konsultativna zz obavlja na sekundarnom i tercijarnom nivou</p>
<p>Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta</p>	<p>Zdravstvena djelatnost se obavlja uz konsultaciju doktora različitih specijalnosti, a za kojom se može ukazati potreba u svakoj fazi zdravstvenog pregleda građanina. Za tu vrstu pregleda u ZU čiji je osnivač država, na svim nivoima su dozvoljene konsultantske usluge, DZ preko Centara za podršku, a na ostalim nivoima kroz ambulantni i odjeljski rad, dok u PZU ne dozvoljavaju angažovanje konsultanata – doktora različitih specijalnosti, a i ove ustanove obavljaju isti djelokrug rada kao i ustanove čiji je osnivač država. Zakon je u ovom dijelu nedorečen i suprotan ZOO i treba izmijeniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenom osiguranju i podzakonske akte. Radi prevazilaženja ove barijere, cijeliti potrebu izmjene Zakona o radu. I od strane Uprave za inspeksijske poslove pristup ovom pitanju je suprotan Zakonu, ne prihvataju se angažovanja doktora ni po osnovu obligacionog ugovora, sa definisanom uslugom.</p>

Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje, Uprava za inspeksijske poslove, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	FZOCG Shodno Zakonu o obaveznom zdrav. osiguranju, osiguranici ostvaruju zdravstvenu zaštitu u zdravstvenim ustanovama i kod drugih davaoca usluga za kojima Fond zaključuje ugovore (zdravstvene ustanove iz Zdravstvene mreže i PZU na osnovu upućenog javnog poziva) u skladu sa zakonom. PZU koja se prijavljuje na javni poziv Fonda, u obavezi je da pruži dokaz o medicinskom kadru za pružanje zdravstvene usluge za koju se prijavljuje (doktor odgovarajuće specijalnosti za najmanje dnevno osmočasovno radno vrijeme, što se može dokazati jedino ugovorom o radu za puno radno vrijeme.
Rb	101
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Potreba za elektronskim potpisom na fakturama, paperless
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Komunikacija predloga sa relevantnim institucijama.
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Priprema za razvoj servisa za elektronsku dostavu faktura – čime bi se povećala sigurnost poslovanja kad je naplata potraživanja u pitanju i smanjila bi se administracija na obje strane (B2B poslovanje).
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
Komentar/odgovor resorne institucije	Izrada analize neophodnih aktivnosti u cilju pune implementacije eRačuna, sa prepoznavanjem i identifikovanjem smetnji za institucionalnu implementaciju eRačuna, kao i izmjena legislative u cilju omogućavanja implementacije eRačuna su aktivnosti koje su prepoznate u Akcionom planu Strategije digitalne transformacije 2022-2026, i koje su u nadležnosti između ostalog i Ministarstva finansija i socijalnog staranja.
Rb	102

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Komunikacija predloga sa relevantnim
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Priprema predloga za servis kojim bi podržao zahtjeve i rješenja inspeksijskih organa službi (fito, sanitarna, veterinar) na svim carinskim ispostavama.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
Komentar/odgovor resorne institucije	U cilju obezbjeđivanja uslova kako bi se svi zahtjevi/rješenja inspeksijskih organa službi „prihvatili“ na carinskim ispostavama neophodno je obezbjediti elektronsku razmjenu podataka/dokumenata između Uprave za inspeksijske poslove i Uprave prihoda i carina, što je u nadležnosti navedenih institucija.
Rb	103
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Mogućnost i brzina integracije javnog i privatnog sektora sa nacionalnim eID sistemom
Regulativa kojom je definisana ova barijera	N/A
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Omogućiti bržu integraciju javnog i privatnog sektora u nacionalni eID sistem kroz obezbjeđivanje instrukcija i tehničkih rješenja kako bi nezavisni proizvođači mogli da ugrade eID funkcionalnosti u svoje proizvode. Podrška privatnom sektoru u kreiranju softverskih paketa i servisa koje bi konzumirale crnogorske kompanije koje žele da implementiraju potvrdu identiteta, potpisivanje i validaciju u okvirima nacionalne eID šeme. Izgradnja svijesti i dostupnosti informacija o nacionalnim eID i trust servisima u cilju bržeg usvajanja od strane javnog i privatnog sektora.

Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
Komentar/odgovor resorne institucije	Nije nam najjasniji predlog aktivnosti, kao ni opis barijere. Na koji način se očekuje podrška MJUDDDM privatnom sektoru. Dio koji se odnosi na „Izgradnju svijesti i dostupnosti informacija o nacionalnim eID i trust servisima u cilju bržeg usvajanja od strane javnog i privatnog sektora“ prepoznat je kroz Strategiju digitalne transformacije 2022-2026. gdje je poseban akcenat stavljen na povećanu digitalnu svijest crnogorskog društva
Rb	109
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Provjera predmeta, tj. da li je predmet riješen. Ovo podrazumijeva fizičko prisustvo u MUPu, samo radi provjere, što podrazumijeva pravljenje bespotrebnih gužvi i dugo čekanje ispred i unutar zgrade. Dešava se da predmet nije riješen, iako je datum naveden u Potvrdi o prijemu podneska, zbog eventualnih „naknadnih“ nedostataka (dokumentacija se detaljno pregleda prilikom prijema). Ovo rezultira ponovnim dolaskom radi „ispavke nedostataka“, a onda za nekoliko dana ponovo radi preuzimanja dozvole.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Digitalizacija procedura
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Provjera predmeta elektronskim putem.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Komentar/odgovor resorne institucije	eServis portal (https://e.servis.mup.gov.me) za koji je završena faza testiranja potrebno je izraditi SOP (standardne operativne procedure) sa Direktoratom za građanska stanja i lične isprave kako bi se isti pustio u produkciju. Navedenim portalom je predviđeno da građanin nakon logovanja novom(elektronskom) ličnom kartom može provjeriti status predatih zahtjeva kako bi se smanjio bespotrebni dolazak i stvaranje gužvi zbog inforimasnja o statusu podnijetog zahtjeva.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Rb	118
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost da se Rešenje o registraciji preduzeća, koje CRPS izda u elektronskom obliku, potpisano elektronskim potpisom koristi kod bilo koje druge institucije.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	CRPS je razvio online aplikaciju za registraciju jednočlanog DOO, koja omogućava izdavanje elektronskog Rešenja o izvršenoj registraciji, međutim ovo rešenje ne može biti priloženo kao važeći dokument ni kod jedne druge institucije i stoga CRPS dolazi u situaciju da izdaje 2 rešenja – u elektronskom i papirnom obliku, što dodatno usložnjava proces. Potrebno je da druge institucije koje u svojim procedurama zahtijevaju podnošenje rešenja iz CRPS-a omoguće da se isto može predati i u elektronskom obliku.
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija
Komentar/odgovor resorne institucije	Novi Zakon o elektronskom dokumentu isključuje slobodno izraženu volju o prihvatanju elektronskog dokumenta, koja je propisana u članu 4 sada važećeg zakona i na taj način će se otkloniti postojeća barijera iz člana 4 za upotrebu, odnosno prihvatanje elektronskog dokumenta. Predlog zakona je u postupku usaglašavanja sa Evropskom komisijom.

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Rb5	5
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepredvidivost poreske politike
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Poreski propisi
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je da država uloži dodatne napore kako bi kreirala predvidivi okvir za poslovanje, budući da česte izmjene sistema oporezivanja i poreskih stopa unose nesigurnost, nepredvidivost i dodatne troškove, te destimulišu potencijalne investitore da ulažu u Crnu Goru. Komunikacija u vezi poreske politike mora se značajno unaprijediti, te ukazujemo da bi bolja saradnja sa privrednim sektorom i veća uključenost istog u kreiranju poreske politike dovela do efikasnije naplate poreza i poštovanja poreskih propisa.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Poslovna zajednica
Komentar/odgovor resorne institucije	MFSS prilikom izmjene poreskih propisa, pored ostalog, obavlja konsultacije sa privrednim sektorom, a ukoliko se radi o većim izmjenama ili ukoliko se donosi novi poreski propis u tom slučaju se sprovodi procedura javne rasprave. Kada je u pitanju promjena poreskih stopa (poreza na dobit, dohodak, pdv), koje su naročito značajne za strane investitore, ukazujemo da nije na mjestu konstatacija „čestih izmjena poreskih stopa“, iz razloga što su važeće poreske stope koje su jedne od najnižih u Evropi na snazi od 2004. (za dobit), 2007. godine (stopa za porez na dohodak), 2017. godine (PDV).
Rb	12
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Zbog izmjena Zakona o akcizama iz jula 2017. godine koje se odnose na pravo povraćaja dijela plaćene akcize na gasna ulja koja se koriste kao motorno gorivo za industrijske i komercijalne svrhe, pekare koje koriste to gorivo su izmjenama načina obračuna povraćaja akciza dovedene u nepovoljniji položaj u odnosu na druge pekare.

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o akcizama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Vratiti stari način obračuna da se povraćaj dijela plaćene akcize na gasna ulja za pravna lica koja se bave proizvodnjom prehrambenih proizvoda vezuje za stvarni utrošak energenta, a ne za ukupan prihod.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je na jednoobrazan način regulisalo sistem povraćaja dijela plaćene akcize za sve korisnike proizvodnje prehrambenih proizvoda i mogućnost povraćaja vezala za ostvareni promet po tom osnovu iz razloga mogućih zloupotreba i nenamjenskog korišćenja navedenih gasnih ulja od strane korisnika.
Rb	13
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	PDV na ribu i mesne prerađevine je 21%, dok za ostale svježe proizvode animalnog porijekla stopa iznosi 7%
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Smanjiti PDV na svježu ribu i mesne prerađevine
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

5 Redni broj iz originalnog dokumenta: „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

Komentar/odgovor resorne institucije	Navedeni zahtjev će se razmatrati prilikom budućih izmjena Zakona o PDV, nakon čega će se sagledati fiskalne analize ovakvog zakonskog rješenja.
Rb	14
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Važeće akcize na prirodne rakije su najveće u regionu što direktno utiče na slab plasman proizvoda i stvaranje zone sive ekonomije za domaće rakije koje se često prodaju nelegalno ugostiteljskim objektima.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o akcizama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	U Zakonu o akcizama odvojiti voćne rakije od etil alkohola i smanjiti akcizna stopa za ovu vrstu proizvoda
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Odredbama Zakona o akcizama ("Službeni list RCG", br. 65/01 i 76/05 i "Službeni list CG", br. 76/08...76/20), je propisana vrst akciznih proizvoda, koji podliježu obavezi plaćanja akcize. Navedenim zakonom je predviđeno da se akciza plaća na vina, srednja alkoholna pića, ostala fermentisana pića, pivo i etil alkohol. Kada je u pitanju etil alkohol, ističemo da je postojeća visina akcize na ovaj proizvod, kako u pogledu njene visine tako i u pogledu njene strukture, u potpunosti usklađena sa Direktivama EU te stoga ne postoji potreba njene izmjene.
Rb	16
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Iako smo potpisnica CEFTA Sporazuma, proizvođači proizvoda animalnog porijekla još uvijek ne mogu izvoziti u Albaniju jer, iako je to protivno pravilima ovog Sporazuma, Albanija traži da objekti iz kojih se izvozi za tu zemlju moraju imati izvozni evropski broj.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	CEFTA

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Inicirati pregovore sa Albanijom u cilju ukidanja obaveze koje je uvela albanska strana da proizvođači proizvoda animalnog porijekla moraju imati evropski izvozni broj prilikom izvoza proizvoda u Albaniju, jer to nije u skladu sa pravilima CEFTA-e.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za ekonomsku saradnju i trgovinske odnose sa inostranstvom
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo poljoprivrede u dogovoru sa Upravom za bezbjednost hrane smatra da ne treba raditi na uklanjanju barijere zato što CG zahtijeva od albanskih izvoznika iste uslove za neke druge proizvode. Ministarstvo, poljoprivrede neće kandidovati ovaj problem na Podkomitetu za poljoprivredu jer od postojeće situacije ima više koristi nego štete. Dio PPCG
Rb	17
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Skratiti vrijeme povraćaja PDV-a prilikom izvoza
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ubrzati kontrolu dokumentacije nakon izvoza i skratiti rok za povrat PDV-a
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Mišljenja smo da je sadašnje zakonsko rješenje kada je u pitanju rok za povraćaj PDV prilikom izvoza (za privredna društva kojima je pretežna djelatnost orijentisana na izvoz) sasvim korektan i da poreskom organu daje mogućnost da u navedenom roku utvrdi validnost knjigovodstvene evidencije, koja služi kao administrativno-pravni osnov za povraćaj PDV

Rb	20
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedostatak radne snage sa odgovarajućim znanjima i vještinama
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o stručnom obrazovanju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Postoje kvalifikacije koje su prepoznate od strane poslodavaca kao deficitarne. Najčešće je u pitanju III stepen stručnosti, gdje najviše nedostaju: tesari, zidari, armirači, rukovaoci građevinskih mašina, asfalteri, izolateri, gipsari, fasaderi, keramičari i podopolagači. Skoro da uopšte nema ponude ovih zanimanja na tržištu rada. Kroz politiku stipendije učenicima i subvencija privrednicima, treba raditi na afirmisanju ovih zanimanja i uključivanje kompanija u proces dualnog obrazovanja.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Komentar/odgovor resorne institucije	Dualno obrazovanje se realizuje od 2017. godine. MPNKS organizuje se aktivnosti, vezane za promociju deficitarnih kvalifikacija. Neophodna aktivna uključenost udruženja poslodavaca
Rb	22
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Kontrola radioaktivnosti pri uvozu armaturnog željeza je nepotrebna jer je ta roba prošla rigoroznu kontrolu pri procesu proizvodnje, i ta roba posjeduje ateste ili sertifikate koji to dokazuju.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti, Uputstvo o načinu kontrole roba na radioaktivnost pri uvozu, izvozu i tranzitu i otkrivanju nedozvoljenog prometa radioaktivnih i nuklearnih materijala

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ukinuti kontrolu radioaktivnosti prilikom uvoza armaturnog željeza u Crnu Goru. Zemlje regiona (BiH i Srbija) nemaju ovu praksu, čak je Srbija to ukinula još za vrijeme državne zajednice sa Crnom Gorom. Pored toga, ovakve kontrole stvaraju dodatne troškove i usporavaju procedure.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Agencija za zaštitu prirode i životne sredine Uprava prihoda i carina / Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma: Pomenutu aktivnost treba BRISATI. Naime, kontrola metalnog otpada, metalnih sirovina je obaveza iz direktiva Evropske unije i kao takva se ne može ukinuti. Vazna činjenica je da se kontrola radioaktivnosti ne spovodi samo zbog samog materijala, već i zbog otkrivanja izvora bez vlasnika, tzv, „orphan izvora“ koji su cesto sakriveni u posiljkama i koje je vise puta granična policija otkrila na graničnim prelazima Crne Gore. Ne da je sama kontrola vezana za otpadni metal, metalne sirovine, već je u poređenju sa dosadašnjim ista povećana za cjelokupan građevinski materijal sa aspekta kontrole na radioktivnost, u skladu sa Direktivom 59/2013, što do sada nije bio slučaj. . Novim Predlogom zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja, radijacionoj i nuklearnoj sigurnosti i bezbjednosti priznava se sertifikati dugih država, cija su nadležna nuklearna regulatorna tijela odobril, onako kako je novi Predlog zakona predvidio. U skladu sa propisima o zaštiti od jonizujućeg zračenja i uputstvu Agencije za zaštitu prirode, broj D-544/1 od 14.03.2012.godine, kontrola radioaktivnosti je obavezna za predmetnu robu. Uprava prihoda i carina je izvršni organ, te je na nadležnom ministarstvu i Agenciji da razmotre izmjenu propisa i uputstava iz njihove nadležnosti, i o tome obavijeste ovu Upravu.Sa navedenog, sugerišemo da se izbriše UPC kao odgovorna institucija za ukidanje ove barijere.
Rb	32
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Određeni broj sezonskih radnika za vrijeme čekanja dozvole za boravak otpočinje rad u svojoj zoni.

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o strancima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Implementirati čl. 81 Zakona o strancima. Podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja i uručenje, propisuje da će se biometrijski podaci, fotografije, otisak prstiju i potpis od 01.01.2021. moći uzeti u našim ambasadama I konzularnim predstavništvima. Njihovo elektronsko opremanje I blagovremena edukacija kadra je ključno za potpunu primjenu ovog člana.
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Komentar/odgovor resorne institucije	Mišljenja smo da ovaj član treba brisati iz Zakona o strancima Prije svega treba imati u vidu da se član 81 Zakona o strancima, isključivo odnosi na izdavanje dozvole za privremeni boravak i rad radi sezonskog zapošljavanja. Dominantan udio u zapošljavanju stranaca u Crnoj Gori predstavlja zapošljavanje do jedne godine, tako je npr. u 2020. godini izdato 19.354 dozvola za rad i zapošljavanje stranaca, od čega za sezonsko zapošljavanje stranaca samo 347. U 2021. godine izdato je oko 16.000, od čega je izdato oko 1.600 za sezonsko zapošljavanje stranaca. Postavlja se pitanje, da li je isplativo za strance koji npr. živi u Nišu, Kragujevcu, Prijepolju aplicira za sezonsku dozvolu u DKP CG u Beogradu, i da nakon što se ta dozvola odobri ponovo pođe za beograd da istu podigne, jer se podnošenje zahtjeva i podizanje dozvole vrši lično. Ovo je odredba koja je definisana tokom 2017. godine kada je praksa država članica EU bila drugačija. Usled nedostataka stranih radnika ove države su liberalizovale ulazak stranih radnika.
Rb	33
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nedostatak radne snage na sezonskim poslovima u turizmu, predstavlja jednu od biznis barijera. Posebno je onemogućeno angažovanje studenata kao posebne grupe zbog neprilagođenog regulativnog okvira
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o radu, Zakon o studentskim zadrugama

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjeniti regulatorni okvir tako da se omogući fleksibilnije angažovanje domaće radne snage a posebno studenata i drugih segmenata radne snage za koje se utvrdi da postoji potencijal za angažovanje tokom trajanja sezone. Izmjeniti član 200. Zakona o radu koji definiše privremene i povremene poslove i donijeti novi Zakon o studentskim zadrugama koji bi studentima omogućio zaključivanje ugovora o praktičnom radu tokom ljetnjih mjeseci i omogućio ostvarivanje ETC kredita
Predlog dostavio	PKCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Komentar/odgovor resorne institucije	U skladu sa propisima koji uređuju oblast rada, poslodavac i fizičko lice mogu da zaključe ugovor o radu. Ne mogu se poslovi različitog nivoa složenosti, koji nijesu od značaja za studijski program po kome se lice obrazuje, vrednovati ECTS kreditima
Rb	35
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Relativno visoka stopa PDV-a. Od 28 članica EU, jedanaest članica ima višu standardnu stopu PDV-a od Crne Gore. Takođe, jedanaest članica EU ima nižu standardnu stopu PDVa, dok preostalih šest imaju istu standardnu stopu PDVa (21%). Do prije sedam godina Crna Gora je imala poreski najkonkurentniju standardnu stopu PDVa (17%) ali je ta prednost u međuvremenu izgubljena i trenutno najnižu standardnu stopu PDV-a u EU ima Luksemburg (17%). Povećanjem PDV za 4% u odnosu na raniji period crnogorsko tržište roba i usluga je uticalo na podsticanje neformalne ekonomije.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Konkurentnost nacionalne ekonomije u značajnoj mjeri uključuje i poresku politiku, pri čemu imajući u vidu lošu startnu poziciju Crne Gore u odnosu na evropski ekonomski prosjek, pitanje sniženja PDVa se ponovo nameće kao jedna od produktivnih fiskalnih alatki. Pritom, imajući u vidu karakter indirektnog poreza na promet i njegov značaj za tržišne cjenovne politike ali i standard građana, nema dileme da bi sniženje PDV-a doprinijelo podsticanju legalnog biznisa i opštoj konkurentnosti roba i usluga.
Predlog dostavio	MBA

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Uvođenjem PDV u poreski sistem Crne Gore pospiješen je razvoj i tržišni način privređivanja, jer je PDV po svojoj prirodi, neutralan i ne utiče na rezultate poslovanja poreskih obveznika, tako da su rezultati njihovog poslovanja, prevashodno, zavisni od njihove organizacije poslovanja, a ne poreske politike, koju kreira država. Crna Gora samostalno utvrđuje visinu stope <i>PDV-a</i>, pri čemu je obavezi da poštuje opšta pravila propisana Direktivom Savjeta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost. Direktiva propisuje donju granicu opšte stope PDV-a koja ne može biti niža od 15%, odnosno donju granicu snižene stope koja ne može biti niža od 5%, što je ispoštovano. Visina stope PDV ne može uticati na poresku evaziju s obzirom da država ima kontrolne mehanizme da to spriječi. Mišljenja smo da su postojeće poreske stope korektne, uz moguću korekciju oporezivanja pojedinih proizvoda i usluga u skladu sa evropskim standardima. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će u narednom periodu, uzimajući u obzir dati predlog, nakon detaljnije analize uticaja visine PDV stope na državne budžetske prihode, razmotriti i mogućnost smanjenja stope PDV.</p>
Rb	41
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Potreba da se dokumenta jedne institucije podnose kao dokaz drugoj i nemogućnost da se zahtjevi odrade elektronski. Nemogućnost potpune elektronske registracije preduzeća
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Podzakonska akta svih institucija koje izdaju potvrde / uvjerenja / rešenja / izvode u papirnoj formi privredi ili/i građanima, a radi regulisanja prava / obaveze u drugoj instituciji, na državnom ili lokalnom nivou
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Usklađivanje podzakonskih akata svih institucija sa Zakonom o elektronskoj upravi, Zakon o upravnom postupku i Zakonom o privrednim društvima (korišćenje pečata, ukidanje obaveze podnošenja dokumentacije koju je generisala jedna državna institucija, drugoj instituciji i uvođenje razmjene podataka po službenoj dužnosti elektronskim putem)
Predlog dostavio	SCC

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Odgovorna Institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija Radna grupa za praćenje procesa reforme registracije preduzeća, koordinator SCC
Komentar/odgovor resorne institucije	Novo rješenje Zakona o elektronskom dokumnetu isključuje slobodno izraženu volju o prihvatanju upotrebe elektronskog dokumenta, odnosno uvodi obaveznost prihvatanja elektronskog dokumenta, čime se otklanja barijera u prometu elektronskog dokumenta. Članom 13 Zakona o upravnom postupku propisano je načelo da javnopravni organ prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi taj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ, osim ako je pristup tim podacima ograničen u skladu sa zakonom. S tim u vezi, Zakonom o upravnom postupku, na jasan način propisa je obaveza, tj. dužnost javnopravnog organa da po službenoj dužnosti pribavlja podatke, na koji način je stvoren neophodan normativni okvir, koji je usmjeren prema rasterećenju korisnika usluge da prikuplja dokaze u vidu javnih isprava i drugih dokaza o kojima organ vodi javne evidencije, a što sve ima za cilj ostvarivanje ekonomičnosti i efikasnosti postupka. NAPOMENA: U odnosu na ovu barijeru, pored navedenog potrebno je dodatno kontaktirati kolege iz e uprave.
Rb	46a
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost zaključivanja ugovora na daljinu putem elektronskog bankarstva
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Pored izmjena člana 14 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, predlažemo donošenje novog Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a po uzoru na zemlje regiona, kojim bi se predvidjela mogućnost zaključivanja ugovora na daljinu i bez upotrebe kvalifikovanog elektronskog potpisa, do određene vrijednosti – na primjer do 5.000€ - uz uslov da je saglasnost za zaključenje takvog ugovora data korišćenjem najmanje dva elementa za potvrđivanje korisničkog identiteta (autentifikacija) ili korišćenjem šema elektronske identifikacije visokog nivoa pouzdanosti. Ograničenjem vrijednosti posla koji bi

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

	se mogao zaključiti ovim putem se vrši i kontrola rizika sa jedne strane i stavlja akcenat na tekuće potrebe građana.
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja-Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju
Komentar/odgovor resorne institucije	U važećem Zakonu o zaštiti potrošača (odredbe o finansijskim uslugama na daljinu) ne postoje ograničenja po pitanju zaključivanja ugovora na daljinu putem elektronskog bankarstva. Isto tako cijenimo da ni poseban Zakon koji je usvojila Skupština Crne Gore (Zakon o zaštiti potrošača - korisnika finansijskih usluga) ne sadrži po tom pitanju ograničavajuće odredbe. Istina, poslednji ni ne sadrži odredbe o fin. uslugama na daljinu, jer su iste isključivo predmet uređenja ZZP.
Rb	48
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Operatori elektronskih komunikacija i banke ukazali su na činjenicu da posebni zakoni koji uređuju djelatnost elektronskih komunikacija i bankarskog poslovanja propisuju obavezu registracije adrese korisnika njihovih usluga. Kako obrazac važeće lične karte u Crnoj Gori ne sadrži podatke o adresi imaoaca lične karte, kompanije se suočavaju s problemom registrovanja tog podatka do koga jedino mogu doći na osnovu lične izjave korisnika usluga. Napominjemo da tako pribavljen podatak ne pruža nikakvu garanciju tačnosti i postavlja se pitanje koliko uopšte takva obaveza operatora elektronskih komunikacija i banaka im smisla, imajući u vidu da se ne može garantovati tačnost takvog podatka jer se ne registruje na osnovu javne isprave. Istovremeno, želimo da napomenemo da lične karte svih zemalja regiona, uključujući i Hrvatsku kao članicu Evropske unije, kao i druge zemlje Evropske unije, sadrže adresu stanovanja imaoaca lične karte.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o ličnoj karti, Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

<p>Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta</p>	<p>Sugerišemo izmjenu člana 6 stav 2 Zakona o ličnoj karti na način da obrazac lične karte sadrži i adresu prebivališta. Član 6 stav 2 Zakona o osobnoj iskaznici Hrvatske: Obrazac osobne iskaznice sadržava: grb Republike Hrvatske, naziv: »Republika Hrvatska«, naziv: »osobna iskaznica« i broj osobne iskaznice, oznaku za elektroničku ispravu te prostor za upis: prezimena, imena, podatka o spolu, podatka o državljanstvu, datuma rođenja, osobnog identifikacijskoga broja (OIB), roka važenja, prebivališta, datuma izdavanja, naziva policijske uprave odnosno policijske postaje koja osobnu iskaznicu izdaje i podataka za strojno čitanje. Obrazac osobne iskaznice sadržava i prostor za fotografiju te prostor za potpis osobe. (Odgovor MUP-a: Ministarstvo će preduzeti sve aktivnosti da podatak o adresi prebivališta lica bude sadržan u čipu elektronske lične karte, na način da se izvrše izmjene normativnog okvira kako bi se stvorio pravni osnov za isto).</p>
<p>Predlog dostavio</p>	<p>MFIC</p>
<p>Odgovorna Institucija</p>	<p>Ministarstvo unutrašnjih poslova</p>

Tabela 5. Barijere za koje nadležne institucije nisu dostavile izjašnjenje (5)

Rbr7	30
<p>Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse</p>	<p>U cilju smanjenja gužvi na graničnim prelazima i suzbijanju sive ekonomije, potrebno je na jednostavan način omogućiti praćenje da li je gostu naplaćena boravišna taksa</p>
<p>Regulativa kojom je definisana ova barijera</p>	<p>Zakon o registrima prebivališta i boravišta, Zakon o strancima</p>
<p>Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta</p>	<p>Uvezati elektronsku bazu prijavljenih gostiju - Registar boravišta, sa graničnim prelazima, kako bi se na jednostavan način omogućilo praćenje da li je gostu naplaćena boravišna taksa</p>
<p>Predlog dostavio</p>	<p>PKCG</p>

7 Redni broj iz originalnog dokumenta: „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Nova elektronska lična karta sadrži podatke shodno Zakonu o ličnoj karti. Podatak o adresi prebivališta nije propisan Zakonom o ličnoj karti, a u dijelu koji se odnosi na podatke koji čine sadržaj čipa elektronske lične karte. U skladu sa tim, tražena izmjena, imala bi za posljedicu, sljedeće probleme: - Onemogućila bi online promjenu adrese prebivališta jer bi u tom slučaju podatak o adresi prebivališta u registru bio različit od podatka adrese prebivališta upisane u čip lične karte. - Stvorili bi se troškovi post personalizacije čipa sa novim podacima o adresi prebivališta. -Građanina bi obavezalo da dva puta dolazi na šalter MUP-a (jednom da podnese zahtjev, a drugi put da personalizuje čip). Ministarstvo ima razvijene web servise kojima spoljnim subjektima (državne institucije i drugi subjekti koji imaju pravni osnov za uvid u podatke) omogućava uvid u podatke o licu u kojima su sadržani i podaci o adresi prebivališta. Iz gore navedenog smatramo da zahtjev za proširenje podataka u čipu lične karte nije opravdan.</p>
Rb	53
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost elektronskog dostavljanja Izvještaja o obavljanju stručnog osposobljavanja Obrazac ZSO/1 Upravi za kadrove i Zavodu za zapošljavanje Crne Gore
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Usklađivanje podzakonskih akata svih institucija. Identifikacija putem validnog elektronskog sertifikata (ukidanje obaveze podnošenja dokumentacije koju je generisala jedna državna institucija, drugoj instituciji i uvođenje razmjene podataka po službenoj dužnosti elektronskim putem)
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

Komentar/odgovor resorne institucije	Nije potrebna izmjena Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem jer Zakonom nije definisan način dostavljanja izvještaja poslodavca Upravi za kadrove/Zavodu za zapošljavanje. Izvještaj se može dostavljati elektronskim putem za javni sektor preko EDMS sistema za razmjenu elektronskih dokumenata (preko Uprave za kadrove), dok bi za privatni sektor bilo nemoguće uvesti ovaj način dostavljanja elektronskog izvještaja jer bi svaka ispostava Zavoda za zapošljavanje u CG morala imati barem jedan elektronski sertifikat, što ne bi imalo ekonomsku opravdanost
Rb	55
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Fiskalizacija prevoza u drumskom prevozu putnika je izuzeta Zakonom o elektronskoj fiskalizaciji potpuno bez razloga. Svi učesnici u organizaciji ovog prevoza (autobuske stanice, prevoznici, turističke agencije) veoma lako mogu doći do softverskog rješenja koje im može obezbijediti elektronsku fiskalizaciju prodaje karata. Ono što je prije elektronske fiskalizacije bio ključni problem - veliki broj realnih storniranja karata zbog kašnjenja autobusa i sl. Sada je riješeno jer po novoj Elektronskoj fiskalizaciji dozvoljeno je storniranje računa
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o elektronskoj fiskalizaciji
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmijeniti Zakon o elektronskoj fiskalizaciji tako da se uključi obaveza elektronske fiskalizacije za izdavanje karata za drumski prevoz putnika. Sama karta može da ima na sebi QR kod koji potvrđuje njenu fiskalizaciju
Predlog dostavio	ICT Cortex
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Rbr	74

Komentar/odgovor resorne institucije	Uključivanje obaveze elektronske fiskalizacije za izdavanje karata za drumski prevoz putnika, bi značilo izmjenu odredaba Zakona o drumskom saobraćaju kao i odredbe člana 5 Zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga.
Rb	66
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Izmjena odredbi Zakona o radu, kojim je predviđeno da minimalna zarada ne može biti niža od 250e, te uticaj izmjena na refundacije zarada koje poslodavac ostvaruje za zaposlene koje se nalaze na trudničkom i porodiljskom bolovanju (Imajući u vidu činjenice da je refundacija ostvarena na osnovu postojeće zarade, koja je niža od 250)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Neophodno je zakonskim odredbama na adekvatan način regulisati navedenu situaciju, kako teret koji će nastati zbog povećanja minimalne zarade u konkretnom slučaju, ne bi snosio poslodavac.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	FZOCG: Nije jasan uticaj visine minimalne zarade na odredbe Zakona o obaveznom zdravstvenom osiguranju
Rb	70
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Plaćanje državi (poreskoj) PDV od strane izvršioca posla
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Da se okrene redosled i da PDV državi (poreskoj) plaća naručilac posla (primalac računa) a ne kao do sada izvršilac posla (izdavalac računa). Već je svima poznato koliki je problem izvršiocima posla (dobavljačima) da obezbijede repromaterijal, kirije, plate sve ostale dadžbine i preko svega toga moraju da plate PDV za posao koji su uradili a nisu naplatili.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Postojeće zakonsko rješenje koje reguliše navedenu oblast nije u suprotnosti sa EU propisima. Problem sa kojim se u svom poslovanju suočavaju privredni subjekti (obezbijeđivanje repromaterijala, kirije, plate sve ostale dadžbine i preko svega toga moraju da plate PDV za posao koji su uradili a nisu naplatili), ne može se normativno riješiti, već je to u okviru poslovne politike, odnosno poslovne sposobnosti svakog privrednog subjekta.
Rb	72
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Kupci koji kupuju usluge i robu po Zakonu o javnim nabavkama bi trebali da sami traže od isticija dokaze o ispunjenju uslova za tender, mi samo da damo izjavu. Misli se na dokaze o registraciji, da su plaćeni porezi i doprinosi, da kao firma nisu kažnjavani i da odgovorna lica u firmi nisu kažnjavana. U praksi se oni u većini slučajeva obraćaju nama da im mi pribavimo i ove dokaze.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o javnim nabavkama, član 112
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost upisa prava svojine na zemljištu (pretvaranje iz prava korišćenja u pravo svojine)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, Čl. 419 i 420

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Rok za dostavljanje dokaza 8 dana od prijema zahtjeva. Kod izdavanja potvrda od strane Uprava prihoda i carina - rok za izdavanje potvrde je često duži od 8 dana. Stalno pišemo zahtjeve za produženje roka za dostavu za još 5 dana (na što imamo pravo po stavu 5 ovog istog člana ZJN). Potvrde za plaćene poreze se traže da glase na dan podnošenja ponude tako da ih možemo koristiti samo za konkretan tender koji je predat tog dana. Ranije smo bar mogli da potvrdu koristimo duže.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	
Rb	73
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Stope oporezivanja
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ovaj Zakon je neophodno mijenjati iz razloga što su pojedine njegove odredbe koje se odnose na služenje hrane i pića u turističko-ugostiteljskim objektima diskriminatorne. Tako na primjer, jedna usluga u hotelskom restoranu oporezuje se po stopi od 21%, dok se ista takva usluga u specijalizovanim restoranima obračunava po stopi od 7%. Takođe, postoje i hoteli u Crnoj Gori kojima se u zavisnosti od regije u kojoj se nalaze oporezivanje vrši po stopi od 21% ili 7%.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Komentar/odgovor resorne institucije	Odredbama člana 24a stav 1 tačka 6a Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisano je da se nakon 1. septembra 2021.godine snižena stopa PDV od 7% primjenjuje kod prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, flaširane vode za piće i bezalkoholnih negaziranih pića u svim restoranima i objektima u kojima se pružaju catering usluge, za koji posjeduju saglasnost nadležnog organa, u skladu sa propisima koji uređuju turizam i ugostiteljstvo. Navedena zakonska rješenja su usklađena sa članom 98 i Prilogom III Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost.
Rb	75
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	M4 obrazac, koji po Zakonu treba Fond PIO da preuzima iz sistema Poreske uprave. Pored ogromne administracije ova obaveza usporava sistem.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o penzijskom invalidskom osiguranju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Fond PIO je korisnik Centralnog registra poreskih obveznika i osiguranika. Ujedno, članom 13 Zakona o upravnom postupku propisano je da javnopravni organ prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi taj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ, osim ako je pristup tim podacima ograničen u skladu sa zakonom.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Materija je uređena Zakonom o objedinjenoj registraciji i sistemu izvještavanja o obračunu i naplati poreza i doprinosa
Rb	78

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Utvrđivanje obaveze poštovanja zakonskog roka za povraćaj PDV-a
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na dodatu vrijednost
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je zakonom utvrditi obavezu poštovanja roka u kojem je poreski organ dužan da izvrši refundaciju sredstava po osnovu zahtjeva za povraćaj PDV-a jer se do sada rok nije poštovao
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	Postojećim zakonskim rješenjima nije propisana kaznena odredba za državni organ- službenika, zbog nepoštovanja roka povraćaja PDV na osnovu zahtjeva poreskog obveznika. Navedeni zahtjev će se uzeti u razmatranje prilikom jedne od narednih izmjena Zakona o PDV, nakon što se izvrši detaljnije analize uvođenja novog zakonskog rješenja
Rb	79
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Po predaji tendera i objavljivanju rezultata investitor po članu zakona 112 stav 2 Zakona o javnim nabavkama, traži ovjeru svih papira (bez obzira na rangiranje ponuda) koji dokazuju tačnost Izjave koja se popunjava na portalu elektronskih javnih nabavki. Dešava se da budu dva tendera koji se predaju istog dana kod istog investitora. Što znači da prvo može da bude problem: da notar ne stigne sve u zakonskom roku da ovjeri, drugo identični su papiri, ako za jedan tender dokažemo tačnost, smatramo da nema potrebe i za drugi da prilažemo, što zbog zaštite životne sredine, što zbog prostora odlaganja tolike količine papira kao i zbog finansijske strane.

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o javnim nabavkama – član 112, stav 2
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Može se tražiti dokumentacija vjeran originalu samo prvoplasiranom na tenderu, ponuđaču koji je izabran za izvođača.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	
Rb	80
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Kada se desi Izmjena na Portalu javnih nabavki , prethodno popunjavanje obrazaca više nije validno, mora se sve ponovo otvarati i unositi. Potrebno je uskladiti te dvije radnje.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Portal javnih nabavki
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Raditi na poboljšanju Portala javnih nabavki, kako se ne bi određene radnje ponavljale.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Komentar/odgovor resorne institucije	
Rb	83a
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Predmetna barijera ne postoji u zakonskoj regulativa već je problem u nepoštovanju pozitivnih propisa i postupanju suprotno čl. 419 i 420 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima i uz kršenje osnovnih načela

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Regulatorne prepreke za online kreditiranje i dostupnost digitalnih servisa potrebnih za online kreditiranja
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o obligacionim odnosima, član 1169 i Zakona o potrošačkim kreditima, član 16
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjena i dopuna <i>Zakona o obligacionim odnosima</i> i <i>Zakona o potrošačkim kreditima</i> tako da ne zahtjeva pisani dokument prilikom ugovaranja kredita i kako bi se referencirao na elektronske identifikaciju i kvalifikovani elektronski potpis koje propisuje <i>Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu</i> . Izmjena <i>Odluke o kreditnom registru</i> tako da je potržano davanje saglasnosti klijenta elektronskim putem – ukoliko je klijent prethodno adekvatno identifikovan (na primjer kroz Internet/Mobilne banking kanal, preko Call Centra i slicno). Predlog - Usvajanje <i>Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu</i> , a po uzoru na zemlje regiona, kojim bi se predvijela mogućnost zaključivanja ugovora na daljinu i bez upotrebe kvalifikovanog elektronskog potpisa – za manje rizične kredite - ograničene izloženosti i ročnosti. Izlaganje digitalnih servisa Poreske uprave i Fonda PIO, po uzoru na krediti biro CBCG, u cilju online dostupnosti informacija o zaradama/penzijama građana, koje bi omogućile finansijskim institucijama da automatizuju prikupljanje ovih podataka i odobravanje kredita online putem
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo ekonomskog razvoja
	ZUP-a. Upis prava svojine nije moguće izvršiti i nakon 12 godina i bezbroj zakonitih rješenja u I i II stepenu i pored odgovarajućih presuda Upravnog suda Crne Gore. Kompletan postupak, uz maksimalne zloupotrebe i kršenja pozitivnih propisa, od strane Glavnog grada – Direkcija za imovinu, aminuje Vrhovni sud u postupku po Zahtjevu za preispitivanje odluke Upravnog suda CG. Razlozi navedeni u žalbama, tužbama i samom zahtjevu za preispitivanje sudske presude nemaju nikakvo utemeljenje u zakonu.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	Član 16 Zakona o potrošačkim kreditima nije prepreka za zaključenje ugovora o potrošačkom kreditu elektronskim putem. Ovim članom je predviđeno da se ugovor o kreditu zaključuje u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom mediju, dok je članom 7 istog zakona predviđeno značenje izraza trajni mediji (papir, cd, dvd diskovi, fleš uređaji, elektronska pošta I slično)
Rb	86
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Dokumentacija za refundaciju porodijskog odsustva se dostavlja u roku od 30 dana od dana otvaranja, ukoliko se ne dostavi ne priznaje se poslodavcu od početka pravo na refundaciju. Dostavljanje uvjerenja Poreske uprave (koje se čeka) Centru za socijalni rad kako bi provjerili osnovica za obračun zarade porodilje (prosjeak zadnjih 12 mjeseci)
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o socijalnoj i dečijoj zaštiti
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je produžiti rok na 60 dana, jer prikupljanje dokumentacije u najvećoj mjeri zavisi od porodilja koje treba da dostave dokumenta na koje se duže čeka i nije osnovano da poslodavac gubi pravo ili da se odlaže na pravo refundaciju. Poslodavac dostavlja obračunske listiće koji imaju snagu izvršne isprave za obračun osnovice. Ukoliko Centar za socijalni rad želi da provjeri osnovicu potrebno je da se sam obrati Poreskoj upravi za provjeru.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
	Postavlja se pitanje odgovornosti tj. neodgovornosti za dugogodišnju zloupotrebu prava. Budući da je rješavanje pitanja svojine na zemljištu, prethodno pitanje u postupku legalizacije, razvojni projekti koji podrazumijevaju rekonstrukciju objekta u postojećim gabaritima, su na čekanju. Subjekti koji posluju po tržišnim uslovima, a posebno oni koji svoje proizvode plasiraju na ino tržišta nemaju taj luksuz da na

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Ukazujemo na činjenicu da se radi o odnosu između poslodavca i zaposlene, i da je ista u obavezi da po odlasku na porodiljsko odsustvaivo dostavi poslodavcu doznake od nadležne institucije a na osnovu kojeg dokaza poslodavac donosi rješenje o porodiljskom odsustvu. Radi se o pravu iz rada, što nije predmet propisa iz oblasti socijalne i dječje zaštite i nepoštovanje tih propisa ne može se kompezovati mijenjanjem popisa u oblasti socijalne i dječje zaštite. U tom smislu bili su rijetki izuzeci, gdje je utvrđeno da se prije svega radi o nedovoljnoj komunikaciji preduzeća i zaposlenog. Rjetki izuzeci ne mogu biti razlog mijenjana zakonskih normi, koje na decidan način regulišu ostvarivanje predmetnog prava. Ukoliko stranka podnese zahtjev u roku od 30 dana, postoji mogućnost da se rok za odlučivanje produži zbog složenosti stvari u skladu sa članom 115 ZUP-a, tj. na 45 dana od dana podnošenja zahtjeva. U praksi to znači, da ukoliko stranka podnese zahtjev posledneg dana isteka roka od 30 dana, na koji se dodaje još 45, od rođenja djeteta do krajnjeg roka za rješavanje može proći i do 75 dana i u tom roku može se izvršiti dopuna dokaza što bi bilo naloženo posebnim rješenjem. Činjenica je da prvostepeni organ ima mogućnost da provjeri dokaze kod Poreske uprave, ali na činjenicu kašnjenja tog dokaza treba da uz zahtjev predat u propisanom roku od 30 dana ukaže stranka uz dostavljanje dokaza od Poreskog organa o kašnjenju. U tom smislu obzirom da se radi o posebnom postupku između stranke i poreske uprave, a to je prethodno pitanje koje je od uticaja na ostvarivanje prava, prvostepeni organ može u smislu člana 104 ZUP-a st.1 i 5 prekinuti postupak dok nadležni organ to pitanje ne riješi.</p>
Rb	87
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Utvrđivanje roka za refundaciju sredstava od nadležnih organa za osnovu porodiljskog i odsustva i odsustva zbog privremene spriječenosti za rad

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti i Zakon o zdravstvenom osiguranju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je utvrditi rok u kojem su nadležni organi dužni da izvrše refundacije po pomenutim osnovama poslodavcima, jer se u praksi dešava da isto traje dugo. Recimo, od strane Fonda za zdravstveno osiguranje se čeka na refundaciju i preko godinu dana.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo zdravlja
Komentar/odgovor resorne institucije	<p>MFISS: Pod uslovom da je stranka podnijela svu neophodnu dokumentaciju uz zahtjev do kraja tekućeg mjeseca, isplata se vrši narednog mjeseca, istovremeno sa svim dugim pravima iz socijalne i dječje zaštite. MZ: FZOCC Činjenica je da ima kašnjenja u isplati – refundaciji isplaćenih naknada zarada poslodavcima za vrijeme privremene spriječenosti za rad zaposlenih, iz razloga što za podnošenje zahtjeva za refundaciju nije takođe propisan rok, računajući od dana isplaćene naknade zarade zaposlenom, već se poslodavci obraćaju Fondu i sa po nekoliko godina nakon što je zaposleni ostvario privremenu spriječenost za rad, npr. bolovanja su ostvorena 2018., 2019. a poslodavac podnosi zahtjev za refundaciju 2021. godine, iz razloga što je kasnio sa uplatom doprinosa, odnosno što doprinose nije isplatio sa isplatom neto naknade zarade, što je nedopustivo. Iz razloga što se odredbe Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ne primjenjuju onako kako su definisane, zbog velike poreske nediscipline poreskih obveznika, Fond ne može objektivno da planira budžetska sredstva potrebna za refundacije isplaćenih naknada zarada, tako da se ova dugovanja Fonda povećavaju iz godine u godinu, što je i uzrok kašnjenja sa refundacijama naknada zarada poslodavcima. Ukoliko se utvrdi rok u kojem je Fond u obavezi da isplati - refundira poslodavcu isplaćenu naknadu zarade, neminovno je da se utvrdi i rok u kojem poslodavac može da podnese zahtjev za refundaciju, računajući od dana isplaćene naknade zarade za mjesec u kojem je ostvorena privremena spriječenost za rad.</p>
Rb	89

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Preciznije regulisanje odsustva sa rada zaposlenih po osnovu oboljenja od kovida ili izolovanja usled pojave zaraze u domaćinstvu.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Povodom ovog pitanja su sledila različita tumačenja i davanje instukcija od strane nadležnih institucija, što dodatno ukazuje da ovo pitanje regulativa nije uredila na najbolji način. Radno-pravni propisi odsustvo zaposlenih na osnovu rješenja o samoizolaciji ne prepoznaju kao plaćeno odsustvo, već upućuju na posebni Zakon. S druge strane, u praksi se postavilo pitanje kako zaposleni kojem je izdato rešenje o samoizolaciji može slobodno da se kreće, pa čak i do doma zdravlja kako bi „izvadio” doznake. Kako je ovo pitanje izazvalo konfuzije ne samo među zaposlenima i poslodavcima, već i samim doktorima, koji su dobijali različite instrukcije od svojih nadređenih u smislu od kojeg trenutka (datuma) se vodi bolovanje. Mišljenja smo da ovo pitanje treba urediti u smislu da izdate potvrde od strane sanitarnih inspektora treba u zdravstvenom sistemu evidentirati, odnosno voditi kao izveštaji o privremenoj sprečenosti za rad. Primer, Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti R Srbije u članu 31 stav 6 propisuje da zaposlenim licima kojima se određuje mjera karantina, za vrijeme provedeno u karantinu pripada odgovarajuća naknada zarade, odnosno plate, u skladu sa Zakonom, a rješenje o određivanju mjere karantina istovremeno predstavlja i potvrdu o spriječenosti za rad dok ta mjera traje.</p>
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja
	<p>realizaciju osnovnih projekata tj. administrativna odobrenja lokalnih autoriteta čekaju decenije. Budući da postoji otpor kod primjene čl. 419 i 420 Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, mišljenja sam da se ova barijera mogla riješiti i na način da se izvrši odgovaraća izmjena člana 159 Zakona o planiranju prostora i izgranji objekata, na način da se omogući legalizacija objekata vlasnicima sa upisanim pravom</p>

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Zakonom o obaveznom zdravstvenom osiguranju je propisano da pravo na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad imaju zaposleni izolovani kao kliconoše ili zbog pojave zaraze u domaćinstvu. Rješenja o samoizolaciji, saglasno zakonu i naredbama donosi sanitarna inspekcija, a zaposleni treba da javi telefonskim putem izabranom doktoru da je izolovan, na osnovu čega mu izabrani doktor utvrđuje privremenu spriječenost za rad. Ovo ne bi trebalo da bude sporno, niti da predstavlja problem u praksi.</p>
Rb	92
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje ovlašćenja doktorima iz privatne prakse da za rad koriste alatke koje su dostupne doktorima u JZU.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon propisuje ovlašćenja ID, odnosno samo ovlašćenja doktorima koji rade u zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač država. Rad doktora u privatnoj praksi, Zakon ne definiše i ne prepoznaje
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Izmijeniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o zdravstvenom osiguranju na način jasne norme da doktor pojedinac koji pruža zdravstvenu zaštitu ima ovlašćenja izabranog doktora, bez obzira u kojoj ZU građanin ostvaruje zz. Zakoni su nedorečeni u pogledu prava na rad PZU, za koje je MZ utvrdilo ispunjenost uslova. Ove ustanove građaninu mogu pružati dostupnu i kvalitetnu ZZ ali doktor iz privatne prakse nema ovlašćenje da: - Utvrdi privremenu spriječenost za rad i u situacijama kada postoji opravdan predlog, ID istu ne odobrava samo sa razloga što je to predložio doktor iz privatne prakse, -Propiše terapiju na recept na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, -Koristi sistem upućivanja pacijenta na pregled, dijagnostiku, davanje odgovarajućeg mišljenja i uputstva za dalje liječenje i na druge nivoe ZZ. Zbog zakonske nedorečenosti u pogledu ovlašćenja doktora pojedinca, nezavisno da li je iz javnog ili privatnog sektora, građaninu je onemogućeno korišćenja medicinske dokumentacije izdate u PZU (recepta, uputa, i dr).</p>

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje, Uprava za inspeksijske poslove
Komentar/odgovor resorne institucije	FZOCG: Privremena spriječenost za rad je pravo iz obaveznog zdravstvenog osiguranja koje ostvaruju zaposleni osiguranici. Privremena spriječenost za rad se ostvaruje u skladu sa zakonskim odredbama, a način i postupak ostvarivanja propisuje Fond. Privremenu spriječenost za rad može da utvrdi isključivo ID (do 30 dana) i Prvostepena ljekarska komisija Fonda, ukoliko postoji potreba za daljom privr. spriječ. za rad. Ukoliko je osiguranik obavio pregled ili liječenje u PZU, medicinski izvještaji izdati u tim ustanovama su validni i na osnovu istih se može cijeniti potreba za privremenom spriječ. za rad. Ovo je u zakonu propisano. Takođe, na osnovu predloga ljekara specijaliste iz PZU, izabrani doktor može da propiše lijek na recept, ukoliko se lijek nalazi na Listi ljekova koji se obezbjeđuju na teret Fonda. Ljekar specijalista iz PZU može da predlaže dalje liječenje, dijagnostiku i sl., međutim jedino je ID ovlašten da vrši upućivanje osiguranika, tj. da izdaje uputnice.
Rb	94
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost vršenja imunizacije školske i djece predškolskog uzrasta u PZU iz oblasti pedijatrije
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (čl.30) propisuje „Imunoprofilaksu i hemioprofilaksu mogu da sprovode Institut i nadležna zdravstvena ustanova čiji je osnivač država”
	trajnog korišćenja na zemljištu ili da se u krajnjem omogući legalizacija posebnog dijela objekata – objekta kod kojeg je samo na određenom posebnom dijelu upisan teret „nema dozvolu“. Ova zakonska rješenja poznaju referentna zakonodavstva npr. R.Sbija
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Uprava za katastar i državnu imovinu Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Rbr	97

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Obavezna imunizacija stanovništva protiv određenih zaraznih bolesti za teritoriju CG sprovodi se prema Programu obaveznih imunizacija, donijetog shodno Pravilniku o uslovima i načinu sprovođenja obavezne imunoprofilakse i hemioprofilakse protiv određenih zaraznih bolesti U PZU specijalističkoj pedijatrijskoj ambulanti doktor pedijatar ima mogućnost da provjerava vakcinalni status djeteta, da utvrdi privremenu ili trajnu kontraindikaciju za imunizaciju protiv određene zarazne bolesti, da ima uvida u zdravstvenu dokumentaciju te djece, kontrolu ožiljka, mogućnost unosa podataka u medicinsku dokumentaciju. MZ je dostavljen ovaj zahtjev obrazložen, ali je samo, po hitnom postupku izmijenjen Zakon i ograničena ova usluga da se može vršiti samo u Ustanovama čiji je osnivač država, bez osnova diskrimišući PZU, koje obavljaju sve usluge iz paketa usluga kao i JZU.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo zdravlja, Fond za zdravstveno osiguranje
Komentar/odgovor resorne institucije	FZOCG Mišljenja smo da ovu odredbu ne treba mijenjati, jer zaštita stanovništva od zaraznih bolesti koja obuhvata opšte i specifične mjere profilakse od infektivnih bolesti, traba da bude isključivo u nadležnosti javnog zdravstvenog sistema
Rb	105
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Profesionalna praksa učenika
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o stručnom obrazovanju ("Službeni list Crne Gore", br. 047/17)

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjene i dopune Zakona o stručnom obrazovanju. Profesionalna praksa može da traje 30 radnih dana. Zakonom previdjeti da učenicima na profesionalnoj praksi u punom radnom vremenu pripada nadoknada u visini koju međusobno ugovore poslodavac i obrazovna ustanova ili da se po uzoru na koncept dualnog obrazovanja utvrdi mjesečna nadoknada.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
Komentar/odgovor resorne institucije	Trajanje profesionalne prakse od 30 dana, što podrazumijeva da je to 30 radnih dana ili 6 sedmica značilo bi da se učenicima nameće da nemaju školski raspust. Osim toga, profesionalna praksa namijenjena je samo učenicima koji u toku nastavne godine nisu u mogućnosti da praktičnu nastavu realizuju kod poslodavca. Intencija je da u toku nastavne godine učenici budu kod poslodavca, i dualno obrazovanje je koncipirano na taj način. Dodatno uvođenje profesionalne prakse u trajanju od 30 dana je direktno urušavanje dualnog obrazovanja. Nema zakonskih smetnji da fizičko lice i poslodavac, po sopstvenom izboru, potpišu odgovarajući ugovor i da učenik ili student rade u toku ljetnjeg raspusta.
Rb	110
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Poslodavac je dužan da, u roku od 24 časa od dana izdavanja dozvole za privremeni boravak i rad radi zapošljavanja, sa strancem zaključi ugovor o radu i prijavi ga na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa propisima o radu.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o strancima
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Ova odredba je problematična u praksi iz prostog razloga što se datumi izdavanja i datumi preuzimanja dozvole najčešće ne poklapaju. To bi značilo da je preuzimanjem dozvole poslodavac maltene odmah u prekršaju, jer je istu preuzeo sa dva dana kašnjenja u odnosu na datum izdavanja.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Komentar/odgovor resorne institucije	Mišljenja smo da ovu odredbu Zakona o strancima ne treba mijenjati iz razloga što smo već od strane inspekcijskih organa upoznati sa ovim problemom i preduzete su aktivnosti na terenu, u smislu da se izdaju potvrde od strane svake PJ i FIL, na kojima stoji datum i čas uručenja dozvole, od kada će ujedno teći i rok za obaveznu prijavu na obavezno socijalno osiguranje. Sada u praksi, koliko smo mi upoznati, nema poteškoća u primjeni ove odredbe.
Rb	112
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Preispitivanje obaveze za emitente hartija od vrijednosti po pitanju plaćanja kvartalne naknade u iznosu od 300 EUR radi podsticanja, organizovanja i preduzimanja mjere za efikasno funkcionisanje finansijskih tržišta
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Brisanje stava 1, te samim tim i stava 2 u članu 3 Pravilnika o naknadama za rad Komisije za tržište kapitala
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Izmjenama Pravilnika o naknadama za rad Komisije za tržište kapitala-cjenovnika ("Službeni list CG", br.29/21 od 17.03.2021. godine) se uvodi po prvi put ova naknada. Takođe, stavom 2 u istom članu pojedini emitenti hartija od vrednosti su izuzeti plaćanja ove naknade. Ukoliko se imaju u vidu sve druge naknade precizno definisane u istom tom cjenovniku, a koje se vezuju za konkretnu uslugu Komisije, postavlja se pitanje- zar njihov sveukupni finansijski kontekst ne bi trebalo da se oslikava i na funkcionisanje i održivost finansijskog tržišta?
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Komisija za tržište kapitala Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Privredni subjekti koji su ušli u reprogram poreskih obaveza, iako se anuiteti po reprogramu uredno izmiruju, nisu ostvarili pravo na refunciju naknada zarada svojih zaposlenih zbog privremene spriječenosti za rad

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Primjedba je vjerovatno proizvod nerazumijevanja zašto naknada i na koga se odnosi naknada – Emitent HoV je pravno lice čiji su vlasnici, svojom voljom a ne po sili zakona, odlučili da emituju hartije od vrijednosti i da HoV na taj način ponude ukupnoj javnosti, domaćoj i inostranoj. Tržište kapitala (tržište privatnog vlasništva), kao i cjelokupno finansijsko tržište, je u cjelini zasnovano na pravovremenom obezbjeđenju transparentnosti i blagovremenom finansijskom izvještavanju. Zakonom o tržištu kapitala određeno je da Komisija vrši kontrolu nad emitovanjem, trgovanjem i poslovanjem HoV emitenta (u posebnoj odredbi člana 121 koja nosi naziv rubrum: “Kontrola objavljivanja informacija i podataka”), kojim je propisan ne samo cilj kontrole (stav 1), već i ovlašćenja Komisije da objavi da emitent ili vlasnik akcija ili drugih finansijskih instrumenata, postupa suprotno odredbama čl. 94 do 120 i čl. 122, 123 i 124 ovog zakona (stav 2) i da kontroliše da li su propisane informacije iz člana 118 stav 1 ovog zakona, sačinjene u skladu sa odredbama čl. 94 do 120 i čl. 122, 123 i 124 ovog zakona.</p> <p>Dakle, Komisija ne naplaćuje naknadu za podsticanje, organizovanje i preduzimanje mjera za efikasno funkcionisanje tržišta kao neku apstraktnu, zakonom neprepoznatu aktivnost. Ostale naknade, prethodno uspostavljene Pravilnikom, koje Komisija naplaćuje odnose se na pojedinačne i sporadične aktivnosti emitenti (npr. za evidentiranje emisije hartija od vrijednosti, odobrenja prospekta i slično) te ih treba razdvojiti i razlikovati od naknade iz ove inicijative.</p>
Rb	114
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Utvrđivanje zakonskog roka po kojem su državni organi dužni da postupe po pravosnažnoj odluci suda
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakoni
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je utvrditi zakonski rok u kojem su državni organi dužni da postupe po pravosnažnoj odluci suda jer se u praksi dešava da se po istim ne postupa i više od 3 godine.

Sekretarijat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Zakonom o upravnom sporu „Službeni list CG”, broj 54/16 u članu 57 propisano je, ako tuženi javnopravni organ, poslije donošenja presude Upravnog suda kojom se njegov akt poništava, ne donese odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, novi akt u tom postupku ili u tom roku ne donese akt o izvršenju presude Upravnog suda iz člana 35 stav 3 ovog zakona, stranka može, posebnim podneskom, tražiti donošenje takvog akta. Ako tuženi javnopravni organ ne donese akt iz stava 1 ovog člana, u roku od sedam dana od dana podnošenja podneska, stranka može tražiti donošenje takvog akta od strane Upravnog suda. Po zahtjevu iz stava 2 ovog člana, Upravni sud će zatražiti od tuženog javnopravnog organa obavještenje o razlozima zbog kojih nije donio akt. Tuženi javnopravni organ je dužan da ovo obavještenje dostavi odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako u roku iz stava 3 ovog člana, tuženi javnopravni organ ne dostavi obavještenje ili dostavljeno obavještenje ne opravdava neizvršenje presude Upravnog suda iz člana 35 stav 3 ovog zakona, Upravni sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt tuženog javnopravnog organa. Rješenje iz stava 4 ovog člana, Upravni sud će dostaviti organu nadležnom za izvršenje upravnog akta, i o tome istovremeno obavijestiti organ koji vrši nadzor nad tim organom. Organ nadležan za izvršenje upravnog akta, dužan je bez odlaganja da izvrši rješenje iz stava 4 ovog člana.</p>
Rb	115
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Utvrđivanje zakonskog roka u kojem je nadležni organ dužan da dostavi mišljenje koje je poslodavac zatražio u pisanom obliku
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakoni

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je utvrditi rok u kojem su nadležni organi dužni da dostave mišljenje koje je zatražio poslodavac pisanim putem, jer se u praksi dešava da se odgovor ne dostavi i po dvije godine od dana zatraženog mišljenja
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
Komentar/odgovor resorne institucije	Zakonom o upravnom postupku („Službeni list CG"br. 56/14,20/15, 40/16i 37/17), u članu 41 propisano je da je javnopravni organ dužan da da saglasnost, potvrdu, odobrenje ili mišljenje u roku od 20 dana od dana kada je zatražena saglasnost , potvrda, odobrenje, odnosno mišljenje, ako zakonom ili drugim propisom nije drugačije propisano.
Rb	117
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Ograničavanje rada taksi prevoznika u pogledu nemogućnosti da prime klijenta van teritorije lokalne samouprave koja im je izdala licencu za rad.
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju / čl. 86
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad

<p>Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta</p>	<p>U članu 86 posle stava 7 dodaje se novi stav koji glasi: “Izuzetno od stava 7 ovog člana prevoznik može vršiti prijem putnika na teritoriji druge jedinice lokalne samouprave ukoliko je vožnja unaprijed ugovorena i ukoliko je odredišna vožnja na teritoriju lokalne samouprave koja mu je izdala licencu.” Član 140 Ustava Crne Gore proklamuje našu državu kao jedinstveni ekonomski prostor, obavezu države da podstiče i omogućava ujednačen ekonomski razvoj svih njenih područja i zabranjuje narušavanje i ograničavanje slobodne konkurencije i podsticanje neravnopravnog, monopolskog ili dominantnog položaja na tržištu. Imajući u vidu trenutni sadržaj člana 86 Zakona, odnosno njegovog stava 7, isti nije u skladu sa pomenutim članom Ustava Crne Gore i usmjeren je na ograničavanje prava na obavljanje privredne djelatnosti van teritorije lokalne samouprave koja je privrednom subjektu izdala licencu za rad. Jasno je da lokalne samouprave regulišu posebne uslove pod kojima se taksi prevoz može obavljati na njihovoj teritoriji te zato predložena izmjena ne predstavlja pravilo već izuzetak, odnosno adekvatno zakonsko regulisanje objektivne potrebe auto taksi prevoznika kako bi nesmetano mogli odgovoriti na zahtjeve tržišta. Usvajanjem ovakvog predloga napravio bi se optimalan balans između onoga što je zahtjev crnogorskih taksi prevoznika i privrede uopšte, a koji prvenstveno proizilazi iz člana 140 Ustava Crne Gore, i onog što je opravdana potreba resornog ministarstva i drugih nadležnih organa, a tiče se potrebe da se na što efikasniji način spriječe zloupotrebe koje su prepoznali u praksi. Veoma važan aspekt usvajanja ovog predloga bila bi i destimulacija prevoznika da uđu ili ostanu u sferi sive ekonomije, jer nam iskustvo govori da su upravo nepotrebna organičenja vrlo često razlozi zbog kojih privrednici svoju održivost pokušavaju da postignu kroz kršenje propisa.</p>
<p>Predlog dostavio</p>	<p>UPCG</p>
<p>Odgovorna Institucija</p>	<p>Ministarstvo kapitalnih investicija</p>

Komentar/odgovor resorne
institucije

Kada govorimo o auto-taksi prevozu, govorimo o vanlinijskom vidu lokalnog unutrašnjeg javnog prevoza putnika koji se prvenstveno obavlja na teritoriji jedne lokalne samouprave. Ovakvo zakonsko rješenje egzistira u Crnoj Gori od 2005. godine, iz razloga što je u zadnjem trenutku kada su bili međugradski linijski prevoznici pred gašenjem, zaustavljena najizraženija nelojalna konkurencija licenciranih auto-taksi prevoznika, na međugradskim i gradsko-prigradskim relacijama. Naime, oni su imali odobrenja za rad za obavljanje vanlinijskog (slobodnog) prevoza putnika, a obavljali su klasični linijski prevoz putnika u drumskom saobraćaju sa svim obilježjima linijskog prevoza, prevozeći putnike u oba smjera u polasku iz svoje domicilne opštine a u povratku iz opštine koja nije izdala odobrenje za rad. Naprijed pomenuti vid nelojalne konkurencije u tom trenutku podstakli su regularne prevoznike na nelegalan rad, na način da su izbjegavali prijavljivanje ostvarenih prihoda, da nijesu zaključivali ugovore o radu sa zaposlenima, čime dolazi do izbjegavanja plaćanja poreza i doprinosa, a nepoštovanjem zakonskih propisa nanosila se direktna šteta državi, usled umanjenja budžetskih prihoda, pri čemu su posredno bili ugroženi i oni prevoznici koji su svoje obaveze prema državi uredno izmirivali. Usled pomenute nepravilnosti u ovom periodu evidentno je i smanjenje broja prevezenih putnika od strane registrovanih autobuskih prevoznika i smanjenog broja usluženih putnika na autobuskim stanicama, što je ugrožavalo rentabilnost njihovog poslovanja i dovelo do stagnacije u razvoju ove privredne grane. Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju uređuje devet oblika javnog prevoza. Svaki za sebe ima određene karakteristike i zakonom propisane posebne uslove za obavljanje tih vidova prevoza. Svaki vid prevoza obavlja se na marginama jedan drugome uz dobro zakonsko uređenje da ne ugrožavaju jedni drugima poslovanje. Nadalje, lokalne samouprave odlukama definišu bliže uslove i organizaciju auto taksi prevoza na svojoj teritoriji. U tom smislu lokalne samouprave propisuju optimalan broj auto-taksi vozila na svojoj teritoriji, dodatne uslove za vozača, program obuke i polaganje ispita za vozača u smislu poznavanja grada, broj auto-taksi stajališta, minimalni broj auto-taksi vozila prilagođenih licima sa invaliditetom, minimalne i maksimalne cijene u okviru taksi tarife, zatim iste vrše naplatu naknada od auto taksi prevoznika za Licenu, izvod licence, lokalnu komunalnu taksu za korišćenje auto-taksi stajališta i dr. Uzimajući u vidu navedeno, svaka lokalna samouprava ima pravo da definiše odlukom bliže uslove i organizaciju auto-taksi prevoza u skladu sa svojom politikom razvoja u oblasti javnog prevoza putnika. U praksi, na primjeru opštine Budva, situacija izgleda tako da je lokalna samouprava između ostalog, definisala jedan od bližih uslova za svoje auto-taksi

prevoznike da njihova vozila moraju ispunjavati ekološki standard EURO 5. U većini drugih lokalnih samouprava nije postavljen ovako visok standard za vozila, odnosno isto se ne zahtijeva od auto-taksi prevoznika u drugim lokalnim samoupravama. U slučaju kada bi izašli u susret zahtjevu Unije poslodavaca Crne Gore, koji je baziran na zahtjevu jednog broja auto-taksi prevoznika, zakonski bi uspostavili stvaranje nelojalne konkurencije u ovoj oblasti. U tom slučaju bi auto-taksi prevoznik koji ne ispunjava niti jedan uslov postavljen od strane lokalne samouprave, u ovom slučaju Budve, započinjao vožnju (vršio prijem putnika) na teritoriji te lokalne samouprave i za očekivati je da isti bude konkurentniji u odnosu na domicilnog auto-taksi prevoznika imajući u vidu da raspolaže između ostalog sa vozilom čija nabavka može da bude znatno povoljnija od nabavke vozila sa ekološkim standardom EURO 5. Takođe, isti prevoznik bi obavljao prevoz po cjenovniku koji je definisala druga lokalna samouprava, ne bi imao položen ispit poznavanja grada, te ne bi imao ni zadovoljen uslov za vozača i dr. Pored navedenog, obavještavamo Vas da bi dozvoljavanjem prijema putnika od strane auto-taksi prevoznika na teritoriji druge lokalne samouprave, naročito u periodima ljetnje turističke sezone u južnim djelovima države došlo do velikih migracija prevoznika. U tom smislu napomenuli bi smo i nemogućnost smještaja svih auto-taksi vozila, imajući u vidu da i u ovom trenutku nema dovoljan broj auto-taksi stajališta u primorskim gradovima, dakle sva ta vozila bi bila na bulevarima, parkinzima i ulicama, i praktično bi došlo do zagušenja saobraćaja. Nadalje, u određenim lokalnim samoupravama u kontinentalnom i sjevernom dijelu došlo bi do smanjenog broj auto-taksi vozila usled predmetne migracije. U odnosu na komentar o stvaranju „jedinstvenog ekonomskog prostora“, informišemo da je zahtjev auto-taksi prevoznika za ukidanjem zabrane prijema putnika na teritoriji lokalne samouprave koja nije izdala licencu prevozniku, u direktnoj vezi sa zahtjevom prevoznika koji obavljaju međugradski linijski prevoz putnika da im se dozvoli da obavljaju gradski i prigradski prevoz, odnosno međunarodnih prevoznika da obavljaju međugradski prevoz putnika. Imajući u vidu navedeno, dozvoljavanjem predhodno navedenih zahtjeva došlo bi do velikog narušavanja tržišta prevoza putnika na teritoriji Crne Gore, što bi imalo uticaj na egzistenciju velikog broja privrednih subjekata u djelatnosti prevoza putnika. Takođe, ako bi se dozvolio prijem putnika od strane auto-taksi prevoznika na teritoriji druge lokalne samouprave, pojavio bi se i glavni problem a to je nadzor obavljanja auto-taksi prevoza. Napominjemo, da opštine već sada imaju velikih poteškoća u primjeni *Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju* i nadzora nad auto-taksi prevozom, dok bi u slučaju ukidanja zabrane prijema putnika na teritoriji

	<p>lokalne samouprave koja nije izdala licencu prevozniku, stvorio se dodatni problem u kontroli prevoza od strane nadležnih lokalnih organa. Možemo slobodno reći da bi u tom smislu kontrola bila pa skoro nemoguća. Kada govorimo o odobravanju samo naručenih vožnji, ništa suštinski ne mijenjamo, jer se u auto-taksi prevozu vožnja naručuje podsredstvom dispečerskih centara, telefonskim pozivom, sms porukama, preko aplikacija, radio veza i sl. Ovi dispečerski centri su smješteni na teritoriji lokalne samouprave koja im izdaje odobrenje za rad, gdje je i stvarno sjedište auto-taksi prevoznika pa komunalna inspekcija i komunalna policija druge lokalne samouprave nemaju ovlašćenja da kontrolišu subjekte u drugoj lokalnoj samoupravi, u kom slučaju ne bi postojao način da se utvrdi ko je naručio vozilo. Želimo istaći, da smo definisanjem djelatnosti limo servisa (iznajmljivanje vozila sa vozačem), dali mogućnost prevoznicima da se licenciraju za ovaj vid prevoza, koji im daje mogućnost prijema putnika putničkim motornim vozilom na čitavoj teritoriji Crne Gore i koja im daje mogućnost da vrše usluge transfera putnika od i do smještajnih kapaciteta na teritoriji druge lokalne samouprave. Ako bi se dozvolio prijem putnika od strane auto-taksi prevoznika na teritoriji druge lokalne samouprave postavlja se pitanje održivosti limo servis prevoza za koji smo definisali dosta strožije uslove. Napominjemo, da je Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju bila definisana mogućnost preuzimanja putnika uz sporazum dvije lokalne samouprave. Međutim, zbog nepostojanja većinskog stava auto-taksi prevoznika na održanom Okruglom stolu dana 25. marta 2019. godine u Podgorici, Hotel „Center Ville“, predmetna odredba je izbrisana iz predloga zakona. Ministarstvo kapitalnih investicija ne može prihvatiti navedenu sugestiju dostavljenu Savjetu za konkurentnost od strane Unije poslodavaca Crne Gore.</p>
Rb	119
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Stranci najprije osnivaju preduzeće u Crnoj Gori, a nakon toga se prijavljuju MUP-u za boravište
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakona o strancima

Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Potrebno je izvršiti izmjene Zakona o strancima kako bi se najprije odvijala identifikacija stranaca od strane MUP-a i prijava boravišta, a zatim osnivanje preduzeća kao korak koji slijedi nakon toga.
Predlog dostavio	SCC
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Komentar/odgovor resorne institucije	Mišljenja smo da ovo nije materija koja može da se reguliše Zakonom o strancima. Mišljenja smo da u Zakonu o privrednim društvima treba definisati da kao jedan od uslova za registraciju privrednog subjekta bude odobren status u Crnoj Gori. Znači, stranac bi prvo trebalo u MUP-u da reguliše boravak pa onda da ima mogućnost da osnuje privredno društvo, a ne obrnuto.
Rb	37
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Sporna primjena člana 4 Zakona o porezu na nepokretnosti. Poreski obveznik Član 4 (1) "Obveznik poreza na nepokretnosti je vlasnik nepokretnosti upisan u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj evidenciji nepokretnosti na dan 1. januara godine za koju se porez utvrđuje. (2) Ako više lica ima susvojину na istoj nepokretnosti, obveznik poreza na nepokretnosti je svako od tih lica srazmjerno svom udjelu. (3) Ako više lica ima zajedničku svojину na istoj nepokretnosti, svako od tih lica je obveznik poreza na nepokretnosti u jednakim djelovima. (4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je vlasnik nepokretnosti nepoznat, nije određen ili je prestao da postoji, obveznik poreza na nepokretnosti je korisnik te nepokretnosti. (5) Obveznik poreza na nepokretnosti koje su stečene na osnovu ugovora o fiducijarnom prenosu prava svojine, odnosno ugovora o finansijskom lizingu je fiducijarni prenosilac prava svojine, odnosno primalac lizinga. (6) Izuzetno od stava 1 ovog člana, obveznik poreza na nepokretnosti je i korisnik nepokretnosti u državnoj svojini koji je u katastru nepokretnosti upisan kao nosilac prava korišćenja i trajnog korišćenja nepokretnosti, osim prava korišćenja nepokretnosti po osnovu dugoročnog zakupa.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o porezu na nepokretnosti
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	<p>Komentar: U ovom slučaju se radi o konfuznoj poreskoj odredbi i njenom spornom tumačenju od strane lokalnih vlasti kojima pripadaju prihodi od poreza na nepokretnosti. Naime, lokalne vlasti (npr. Opština Tivat) smatraju da se porez na nepokretnosti može razrezati i naplatiti na osnovu činjenice da je potencijalni poreski obveznik evidentiran u tzv. drugim evidencijama nepokretnosti. To podrazumijeva i opciju utvrđivanja i naplate poreza na nepokretnosti na osnovu privatnih kompanijskih evidencija uz evidentno ignorisanje cjeline citirane odredbe u kojoj se kaže da je “obveznik poreza na nepokretnosti vlasnik nepokretnosti upisan u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj evidenciji nepokretnosti na dan 1. januara godine za koju se porez utvrđuje.”</p> <p>Ovom fiskalnom odredbom jasno je rečeno da, nezavisno od toga li je poreski obveznik upisan u katastar nepokretnosti ili tzv. drugoj evidenciji nepokretnosti, poreski obveznik mora biti vlasnik nepokretnosti. Samim tim, kod donošenja poreskog rješenja kojim se utvrđuje obaveza plaćanja poreza na nepokretnosti ključno je razumijevanje instituta vlasništva što je eksplicitno definisano članom 84. Zakona o svojinsko-pravnim odnosima (Sl.list CG br. 19/09), gdje je rečeno da se "na osnovu pravnog posla pravo svojine na nepokretnim stvarima stiče upisom u katastar nepokretnosti". To ujedno znači da se tek tada postaje zakoniti vlasnik nepokretnosti. Pritom, pozivanje na tzv. “druge evidencije nepokretnosti” iz člana 4. stav 1. Zakona o porezu na nepokretnosti je pravno neodrživo i to ne samo zbog činjenice da zakonodavac ove evidencije nije jasno definisao, već prevashodno zbog činjenice da pojam “vlasnik nepokretnosti” iz citirane odredbe može da bude samo pravni subjekt koji je shodno članu 84. Zakona o svojinsko-pravnim odnosima, na osnovu pravnog posla, stekao pravo svojine na nepokretnim stvarima ali pod uslovom da je upisan u katastru nepokretnosti.</p>
Predlog dostavio	MBA
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Komentar/odgovor resorne institucije	<p>Članom 4 stav 1 Zakona o porezu na nepokretnosti propisano je da je obveznik poreza na nepokretnosti je vlasnik nepokretnosti upisan u katastru nepokretnosti, odnosno drugoj evidenciji nepokretnosti na dan 1. januara godine za koju se porez utvrđuje. Navedenim članom se definišu i slučajevi postojanja susvojine, zajedničke svojine ali i određeni izuzeci od navedenog stava 1. Ti izuzeci se odnose na korisnika nepokretnosti (kada je nije određen ili je prestao da postoji vlasnik nepoznat), fiducijarnog prenosioca prava svojine, odnosno primaoca lizinga (kod ugovora o fiducijarnom prenosu prava svojine, odnosno ugovora o finansijskom lizingu), odnosno korisnika nepokretnosti u državnoj svojini. Dakle, shodno odredbama ovog člana obveznik poreza na nepokretnosti može biti i lice koje nije vlasnik nepokretnosti. S obzirom na prethodno navedeno, to smo mišljenja da ovaj član ne treba mijenjati.</p>
Rb	98
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Operatorima elektronskih komunikacionih usluga nametnuta je obaveza izdvajanja sredstava za Filmski fond (odredba člana 36, st.2, tač.3 i 5).
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji ("Službeni list Crne Gore", br. 042/15 i 084/18)

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

<p>Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta</p>	<p>Izmijeniti Zakon u smislu ukidanja predmetnog parafiskaliteta. Članom 36 Zakona propisano je da su obveznici izdvajanja sredstava za filmski fond, pravna i fizička lica koja se bave djelatnostima korišćenja kinematografskog djela. Međutim, operatori su “iskorišćavanje” kinematografskih djela već platili i plaćaju kroz naknade za distribuciju koje se plaćaju TV kućama sa kojima imaju zaključene ugovore o distribuciji, kao i kroz plaćanje ugovorene tarife za iskorišćavanja autorskih i srodnih prava. Kada se radi o iskorišćavanju filmskih djela, operatori već godinama svakomjesečno izdvajaju 2% od prihoda od pružanja usluga distribucije AVM sadržaja, organizaciji „A-prava Montenegro“ koja štiti prava producenata, a što se odnosi kako na strane tako i na domaće autore. Dakle, korišćenje kinematografskog djela, operatori su platili, pa bilo ono domaće, ili strano. Stoga se uvođenje nameta za faktički istu stvar ne može posmatrati nikako drugačije nego kao „duplo oporezivanje“, odnosno oporezivanje za istu stvar. Dalje, kada se radi o visini naknada koje se plaćaju TV kućama za distribuciju TV kanala, ili o visini tarife koja se plaćaju kolektivnim organizacijama za zaštitu autorskih i srodnih prava, moramo napomenuti da u određivanju visine tih naknada učestvuju obje ugovorne strane, i da ona uglavnom odražava protivvrijednost dobra koje se koristi, dok to nije slučaj sa iznosom sredstava koja su predviđena predmetnim Zakonom o kinematografiji.</p>
<p>Predlog dostavio</p>	<p>UPCG</p>
<p>Odgovorna Institucija</p>	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta</p>

Komentar/odgovor resorne institucije	Zakon o kinematografiji urađen je po uzoru na najbolje prakse kako u regionu, tako i u Evropi, a to je model diversifikovanog finansiranja u kojem učestvuju država, ali i pravna lica koja direktno ili indirektno koriste kinematografska djela u svrhu ostvarivanja dobiti i unapređenja sopstvenih poslovnih djelatnosti. Što se tiče navoda o duplom oporezivanju, ističemo da je osnova za naplatu i upotreba sredstava iz Filmskog fonda esencijalna za crnogorsku kinematografiju i nema niti bilo kakve veze sa onim što se već uplaćuje za agenciju "A-prava". Naknada koja se izdvaja za "A-prava", kao i u drugim zemljama, regulisana je propisima iz oblasti autorskih prava i tiče se regulisanja prava producenata audivizuelnih djela, a raspodjela i upravljanje sredstvima ostvarenim naplatom ove nadoknade definisano je međunarodnim standardima i unutrašnjim aktima organizacije. Sa druge strane, treba istaći da je Filmski centar javna ustanova kulture, koja sva sredstva iz Filmskog fonda tretira kao "namjenska sredstva" i koristi isključivo za finansiranje programa i aktivnosti u oblasti kinematografije, kao što su: proizvodnja filmova, realizacija festivala, edukativne radionice, podrška strukovnim udruženjima, promocija crnogorskih filmova u inostranstvu, digitalizacija bioskopa, učešće u međunarodnim organizacijama i dr; i na taj način se ostvaruje javni interes u kinematografiji kako je propisano članom 4 Zakona o kinematografiji.
Rb	57
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nepostojanje fonda za koleteral za žene u biznisu
Regulativa kojom je definisana ova barijera	
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Uspostavljanje fonda za kolateral kojim bi se omogućilo ženama u biznisu da obezbijede kredite.
Predlog dostavio	APŽ
Odgovorna Institucija	Investiciono razvojni fond IRF

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Komentar/odgovor resorne institucije	U ovom obliku inicijativa nije primjenjiva. Barijera koja se odnosi na otežan pristup izvorima finansiranja uslijed nepostojanja kolaterala je svakako u fokusu, pri čemu je trenutno glavna inicijativa kojom bi to trebalo da se adresira vezana za uspostavljanje Kreditno garatnog fonda. S tim u vezi i nadležna insitucija bi trebala da bude MFSS
Rb	44
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Postojanje prepreka za online prodaju proizvoda i usluga
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o potrošačkim kreditima, Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o elektronskim komunikacijama
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zakonom o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu i Zakonom o elektronskom dokumentu predviđeno je da su kvalifikovani elektronski potpis i svojeručni potpis u potpunosti izjednačeni, što omogućava korišćenje digitalnih prodaju korisnicima usluga. Potpuna primjena odredbi ovih zakona zavisice od usklađivanja sa drugim propisima i procesima u javnoj upravi, kao i od upotrebe kvalifikovanih elektronskih potpisa u praksi. Potrebno je izmijeniti i dopuniti Zakon o zaštiti potrošača, Zakon o elektronskim komunikacijama i Zakon o potrošačkim kreditima kako ne bi dalje zahtjevali pisani dokument, te kako bi se referencirali na elektronske identifikaciju i kvalifikovani elektronski potpis koje propisuje Zakon o elektronskoj identifikaciji i Zakon o elektronskom potpisu
Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Centralna banka Crne Gore

Komentar/odgovor resorne institucije	CBCG: Preispitati datu preporuku, budući da Zakon o potrošačkim kreditima i Zakon o zaštiti potrošača omogućavaju kreditorima da pruže predugovorne informacije putem drugog trajnog medija, kao i zaključivanje ugovora o potrošačkom kreditu u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom mediju. Trajni medij je, po tom zakonu, sredstvo koje omogućava potrošaču da sačuva podatke za ličnu upotrebu, na način da podaci ostanu dostupni za buduću upotrebu tokom vremena primjerenog svrsi informacije i koji omogućava nepromijenjenu reprodukciju sačuvanih podataka (papir, CD i DVD diskovi, USB fleš uređaji, memorijske kartice ili hard disk računara, elektronska pošta i dr.). Dodatno, odredbe navedenih zakona ne utiču, odnosno ne ograničavaju primjenu propisa o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, odnosno elektronskom dokumentu.
Rb	46
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Nemogućnost zaključivanja ugovora na daljinu putem elektronskog bankarstva
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Pored izmjena člana 14 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, predlažemo donošenje novog Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga kod ugovaranja na daljinu, a po uzoru na zemlje regiona, kojim bi se predvidjela mogućnost zaključivanja ugovora na daljinu i bez upotrebe kvalifikovanog elektronskog potpisa, do određene vrijednosti – na primjer do 5.000€ - uz uslov da je saglasnost za zaključenje takvog ugovora data korišćenjem najmanje dva elementa za potvrđivanje korisničkog identiteta (autentifikacija) ili korišćenjem šema elektronske identifikacije visokog nivoa pouzdanosti. Ograničenjem vrijednosti posla koji bi se mogao zaključiti ovim putem se vrši i kontrola rizika sa jedne strane i stavlja akcenat na tekuće potrebe građana.

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

Predlog dostavio	AmCham
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija, Centralna banka Crne Gore
Komentar/odgovor resorne institucije	CBCG: Preispitati datu preporuku, imajući u vidu da odredbe čl. 75 do 89 Zakona o zaštiti potrošača uređuju zaključivanje ugovora o finansijskim uslugama na daljinu. Odredbe ovog zakona, kao ni drugih propisa koji uređuju potrošačko kreditiranje, na bilo koji način, ne ograničavaju elektronsku identifikaciju i korišćenje elektronskog potpisa. Istovremeno, napominjemo da je u toku procedura donošenja novog Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma koji će omogućiti online identifikaciju i otvaranje računa uz preduzimanje neophodnih mjera elektronske i video identifikacije.
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zbog problema u poslovanju, koji su u najvećoj mjeri nastupili kao posledica epidemije Covid-19 i mjera usmjerenih na njeno suzbijanje, privrednici su bili prinuđeni da iskoriste pravo na reprogram poreskog duga, u skladu sa Uredbom Vlade CG kako bi održali kontinuitet poslovanja. Međutim, kod Fonda za zdravstveno osiguranje odbijeni su bili zahtjevi za refundaciju, iako se anuiteti po reprogramu uredno izmirivali.. Obrazloženje negativnog odgovora na zahtjev je da nisu ispunjeni uslovi za refundaciju – tj. da nisu izmirene poreske obaveze, odnosno porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, iako oni redovno ispunjavaju svoje obaveze, poštujući Uredbu o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja. Povodom identičnog problema za refundaciju naknade zarade za vrijeme porodiljskog i roditeljskog odsustva Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je pravovremeno reagovalo i dopunilo Pravilnik o bližim uslovima za ostvarivanje osnovnih materijalnih davanja iz socijalne i dječije zaštite u dijelu koji se odnosi na ispunjenju uslova za ostvarivanje prava na refundaciju sredstava, kako bi i tim privrednicima omogućili pravo na refundaciju zarada.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Rbr	104

Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Dostupnost kvalifikovanog digitalnog potpisa građanima i privredi za udaljeno ugovaranje proizvoda i usluga
Regulativa kojom je definisana ova barijera	N/A
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Unapređena nacionalnog eID i Trust servisa u cilju povećanja dostupnosti – tj postizanja većeg broja građana koji mogu koristiti ove servise: unapređenje procesa aktivacije lične karte (odmah po izdavanju umjesto naknadne aktivacije), aktiviranje NFC funkcije na ličnoj karti (kako ne bi bio obavezan smartcard čitač) i uvođenje MobileID servisa.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Rbr	106
Opis barijere i koju privrednu aktivnost otežava / primjer iz prakse	Unapređenje rada Savjeta za visoko obrazovanje - Ministarstva prosvjete i diskriminacija 3 Privatna Univerziteta i 3 samostalna fakulteta koji već 7 godina nisu iz Bužeta CG dodjeljivali sredstva ovim institucijama shodno Zakonu o visokom obrazovanju iako su sredstva bila opredjeljena . Time su većinu fakulteta koji nisu u sastavu Univerziteta CG doveli u finasijske dubioze i ugrozili njihovo funkcionisanje. Osim toga porezi i doprinosi na zaposlene u ovim institucijama su previsoki i ne mogu se redovno izvršavati jer ni studenti ne plaćaju skolarinu uredno .
Regulativa kojom je definisana ova barijera	Zakon o visokom obrazovanju
Predlog za izmjenu regulative / dobra praksa iz regiona ili svijeta	Zakon o visokom obrazovanju propisuje mogućnost dodjele sredstava iz budžeta za finansirane samostalnih fakulteta I univerziteta, ali Savjet za visoko obrazovanje nije 7 godina dao predlog Vladi da izvrši raspodjelu budžetskih sredstava za tu namjenu. U zakonu o visokom obrazovanju treba propisati obavezu a ne mogućnost sufinansiranja visoko obrazovanih institucija koji realizuju programe koje nema Univerzitet CG, jer je Zakon jasno definisao da je obrazovanje od javnog interesa. Ni novi nacrt Zakona o visokom obrazovanju nije utvrdio obavezu vec mogućnost kofinansiranja visoko obrazovanih ustanova

Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

	koje realizuju programe koje nema Univerzitet CG, a radi se o oblasti od javnog interesa. Na ovakav način diskriminišu sesamostalni Univerziteti i fakulteti.
Predlog dostavio	UPCG
Odgovorna Institucija	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera

Na osnovu rokova za implementaciju koji su definisale resorne institucije, ali i na osnovu važnosti, Sekretarijat je sortirao barijere i napravio listu sa predlogom prioriternih barijera za eliminisanje. Prioritetnim se smatraju barijere za koje institucije smatraju da treba da budu uklonjene i čiji rok za implementaciju je vremenski bliži, a takođe i one čije rešavanje bi moglo da da bolji efekat na cjelokupnu privredu. U skladu sa tim, kreiran je **Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera, čija realizacija treba krene odmah i da se završi do kraja 2. kvartala 2022. godine**. Predlog je da za svaku inicijativu nadležna bude institucija koja je nosilac zakonskog rešenja, a da u eliminisanju barijere, ukoliko je potrebno, učešće uzmu i privredna udruženja koja su barijeru identifikovala i da se ove barijere eliminišu do kraja drugog kvartala 2022. godine.

Na osnovu gore iznešenog, slijedi predlog Akcionog plana za brzo uklanjanje barijera. Realizacija svih aktivnosti iz Akcionog plana bi trebala da je već u toku ili da će otpočeti u najkraćem roku, imajući u vidu da je rok za realizaciju II kvartal 2022. godine. Sekretarijat Savjeta za konkurentnost će dostaviti Akcioni plan nadležnim institucijama do kraja 2021. godine i krajem II kvartala 2022. godine tražiti povratnu informaciju. Sve barijere koje su identifikovane za brzo uklanjanje mogu se podijeliti u 3 grupe:

- Siva ekonomija i inspekcijski nadzor
- Visoki troškovi rada
- Digitalizacija servisa

U nekoliko slučajeva, navedene barijere podrazumijevaju izmjene zakonske regulative, koje su već započete (izmjene poreskog opterećenja rada, uvođenje neoporezivog dijela zarade, omogućavanje otvaranje računa u banci bez dolaska u banku i td.). U ostalim slučajevima, za uklanjanje barijera je potrebno sprovođenje u praksi onoga što je već omogućeno regulativom (npr. razmjena podataka po službenoj dužnosti, ukidanje prakse podnošenja E1, E2 i E3 obrazaca u papirnoj formi).

Tabela 6. Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera

Rbr ⁸		Barijera (rok realizacije II kvartal 2022. g)	Nadležna institucija	Zainteresovana udruženja	Output – konkretan rezultat (izveštava nadležna institucija)	
1	2	Nelojalna tržišna konkurencija proizvedena neformalnom ekonomijom	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove	AmCham	Potrebno je revidirati rješenja propisa kojima se uređuje inspeksijski nadzor, kako bi se omogućilo sprovođenje kontrole i sankcionisanje i onih subjekata koji nisu registrovani, a obavljaju privrednu djelatnost.	Inspeksijski nadzor i siva ekonomija
2	3	Nedovoljan inspeksijski kadar, needucovanost inspeksijskog kadra i slaba koordinacija između relevantnih državnih institucija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove	AmCham	Povećanje kapaciteta i efikasnosti inspeksijskih službi u odnosu na Q4 2021	
3	18	Rad u neregistrovanim objektima (limari, varioci)	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove	PKCG	Kontrolisati neregistrovane objekte u kojima se odvijaju poslovi iz oblasti metalurgije i metaloprerađivačke industrije.	
4	21	Proizvodnja građevinskog materijala u neregistrovanim objektima	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove	PKCG	Kontrolisati neregistrovane objekte u kojima se odvijaju poslovi proizvodnje građevinskog materijala.	

⁸ Prvonavedeni redni broj se odnosi na Akcioni plan za brzo uklanjanje barijera, a drugi na redni broj iz originalnog dokumenta „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“

5	28	Neregistrovani objekti i djelatnosti (smještajni objekti, neregistrovane ili nelicencirane turističke i ugostiteljske djelatnosti) se oglašavaju i reklamiraju putem elektronskih i štampanih medija	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove i Ministarstvo ekonomskog razvoja	PKCG	U cilju suzbijanja sive ekonomije u turizmu, potrebno je insistirati na dosljednoj primjeni zabrane oglašavanja i reklamiranja neregistrovane ili nelicencirane turističke i ugostiteljske djelatnosti putem elektronskih i štampanih medija i obavjestiti booking.com, tripadvisor, Airbnb i dr, štampane i elektronske medije o obavezi propisanoj Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu. Dodati kaznene odredbe po ovom osnovu.	
6	11 3	Problemi na koje nailaze privrednici prilikom uvoza robe	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Uprava za inspeksijske poslove	UPCG	U kontinuitetu obezbijediti dovoljan br. inspektora posebno za fito i veterinarski nadzor. Pošiljke koje na graničnim prelazima stižu nakon 15h moraju čekati idući radni dan ili za one koji pristižu petkom nakon 15h ili tokom vikenda rješenje čekaju do ponedjeljka.	
7	4	Visoko poresko opterećenje troškova rada	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja	AmCham	Smanjenje poreskog opterećenja troškova rada	Troškovi rada
8	23	Visoki porezi i doprinosi na zarade	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja	PKCG	Neophodno je u kontinuitetu raditi na smanjenju poreskih opterećenja po osnovu rada, čime bi se moglo uticati na povećanje plata zaposlenih, kao i na oslobađanje sredstava poslodavcima za potencijalna nova zapošljavanja i investicije. Pored smanjenja doprinosa, potrebno je razmisliti mogućnost uvođenja neoporezivog dijela zarade, odnosno onog dijela koji služi za pokrivanje egzistencijalnog minimuma.	

9	36	Opterećenje zarada i doprinosa. Poslovanje u Crnoj Gori je već decenijama opterećeno visokim doprinosima (na neto zaradu doprinosi iznose 67%). Problem njihovog rješavanja je u direktnoj korelaciji sa legalnim tržištem rada i nivoima formalnih zarada u kompanijama.	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja	MBA	Sniženje propisanih doprinosa i uvođenje neoporezivog dijela zarade.	
10	71	Uvođenje neoporezivog dijela zarade (posebnog dijela zarade i naknade troškova za prevoz-koju poznaju pojedini Granski i kolektivni ugovori kod poslodavca)	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Ministarstvo ekonomskog razvoja	UPCG	Uvođenje neoporezivog dijela zarade	
11	39	Nemogućnost otvaranja transakcionog računa u bankama bez odlaska u banku.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	SCC	Usvojen novi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma koji treba da omogući otvaranje tekućeg računa bez dolaska u banku, u dva koraka: Identifikacija putem validnog elektronskog sertifikata Audio i video identifikacije. Na ovaj način će svi koji imaju validni elektronski sertifikat izdat u Crnoj Gori ili / i u zemljama sa kojima imamo potpisan sporazum o saradnji u ovoj oblasti, moći da otvore tekući račun bez odlaska u banku. Usvajanje temeljnih podzakonskih akata koji bi dodatno definisali konkretno rješenje uz eliminisanje svake vrste zloupotrebe.	Digitalizacija

12	41	Potreba da se dokumenta jedne institucije podnose kao dokaz drugoj i nemogućnost da se zahtjevi odrade elektronski. Nemogućnost potpune elektronske registracije preduzeća	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	SCC	Potpuno eliminisanje prakse da stranke dostavljaju dokumenta u papirnoj formi u 5 institucija po izboru MJUDDM ⁹
13	50	Nedovoljna količina informacija u novom obrascu bilansa, koji su dostupni na internet stranici Uprave prihoda i carina /bivše Poreske uprave, a koji od ove godine ne sadrže posebnu stavku za trošak amortizacije i rezervisanja	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Uprava prihoda i carina	UPCG	U cilju transparentnije prikazanih podataka o pravnim licima, obezbijediti dostupnost u elektronskoj formi na sajtu Uprave prihoda BILANSE sa dodatom posebnom stavkom (koja je ranije postojala) za trošak amortizacije i rezervisanja, u cilju boljeg uvida u kvalitet poslovanja i bonitet, što ide u korist potencijalnim poslovnim partnerima i povjericima
14	64	Nepostojanje mogućnosti za elektronsku predaju obrazaca ZZZCG prilikom zasnivanja radnog odnosa E1, E2 i E3	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Uprava prihoda i carina Ministarstvo ekonomskog razvoja (u sradnji sa ZZZ)	UPCG	Ukidanje prakse podnošenja E1, E2 i E3 obrazaca u papirnoj formi. Zavod za zapošljavanje, Fond Pio i Fond za zdravstveno osiguranje su korisnici Centralnog registra obveznika i osiguranika. Samim tim, Zavod za zapošljavanje ima uvid u evidenciju prijavljenih lica na obavezno socijalno osiguranje.

⁹ MJUDDM je dalo komentar da na ovoj barijeri ne treba raditi, uz obrazloženje: “Novo rješenje Zakona o elektronskom dokumentu isključuje slobodno izraženu volju o prihvatanju upotrebe elektronskog dokumenta, odnosno uvodi obaveznost prihvatanja elektronskog dokumenta, čime se otklanja barijera u prometu elektronskog dokumenta. Članom 13 Zakona o upravnom postupku propisano je načelo da javnopravni organ prilikom odlučivanja u upravnom postupku, po službenoj dužnosti vrši uvid, pribavlja i obrađuje podatke iz službenih evidencija i registara, koje vodi taj javnopravni organ, odnosno drugi nadležni organ, osim ako je pristup tim podacima ograničen u skladu sa zakonom. S tim u vezi, Zakonom o upravnom postupku, na jasan način propisa je obaveza, tj. dužnost javnopravnog organa da po službenoj dužnosti pribavlja podatke, na koji način je stvoren neophodan normativni okvir, koji je usmjeren prema rasterećenju korisnika usluge da prikuplja dokaze u vidu javnih isprava i drugih dokaza o kojima organ vodi javne evidencije, a što sve ima za cilj ostvarivanje ekonomičnosti i efikasnosti postupka.” Barijera se nalazi na spisku za brzo uklanjanje kako bi zakonska rešenja našla primjenu u praksi.

15	96	Izveštaj o privremenoj spriječenosti za rad dostavlja zaposleni poslodavcu	Ministarstvo zdravlja	UPCG	Da se omogući elektronski način obavještanja poslodavca (dostavljanje elektronske potvrde) od strane doktora medicine o privremenoj spriječenosti za rad zaposlenog kako bi poslodavac imao informaciju da li je odsustvo zaposlenog opravdano ili neopravdano. Takođe je predlog da potvrda sadrži i vrijeme (period) očekivane spriječenosti za rad.
16	108	MUP dozvola za privremeni boravak i rad Podnošenje originala dokumenata prilikom svakog produžetka dozvole za privremeni boravak i rad, prvenstveno dokaz o stečenom nivou obrazovanja (potvrda ili rješenje Ministarstva prosvjete). Ova dokumenta se svakako prilažu u originalu prilikom prvog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka. Potvrda koju je izdalo Ministarstvo prosvjete, važi do donošenja rješenja o priznatoj diplomi, ali MUP zahtijeva svake godine novu potvrdu i to u originalu (sa datumom izdavanja ne starijim od 3 mjeseca). S druge strane, Ministarstvo prosvjete, jednom izdatu potvrdu neće ponovo da izda. U ovoj situaciji stranke su prepuštene „volji“ institucija. Isto tako i rješenje o priznatoj diplomi prilikom svakog produžetka se podnosi kao ovjerena	Ministarstvo unutrašnjih poslova	UPCG	Dokumenta koja se podnose MUP-u u originalu ili kao ovjerena kopija (potvrda, odnosno rješenje o priznatoj diplomi, dokaz za spajanje porodice, izvod iz matične knjige vjenčanah i Izvod iz matične knjige rođenih) prilikom prvog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka radi dobijanja dozvole za rad da se ne podnose naknadno prilikom produzetka boravka

**Sekretariat
Savjeta
za konkurentnost**

* Projekat podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa Vladom Ujedinjenog Kraljevstva: Unapređenje javno – privatnog dijaloga

		kopija, što predstavlja finansijski problem ako se ima u vidu ovjera jedne strane kod notara nije ispod 4,3€. Isto važi i za dokaze o opravdanosti zahtjeva radi spajanja porodice (Izvod iz matične knjige vjenčanih i Izvod iz matične knjige rođenih)				
--	--	--	--	--	--	--

Crna Gora
Vlada Crne Gore
Savjet za konkurentnost
Broj:
Podgorica, 19.01.2022. godine

5.

Savjet za konkurentnost, na sjednici održanoj 19. januara 2022. godine, razmotrio je *Izjašnjenja resornih institucija na dokument „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“*

Predsjedavao je ministar ekonomskog razvoja Jakov Milatović, predsjednik Savjeta za konkurentnost. S tim u vezi, Savjet za konkurentnost donio je sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Savjet za konkurentnost se upoznao sa dokumentom *Izjašnjenja resornih institucija na dokument „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“*.
2. Zadužuje se Sekretarijat Savjeta za konkurentnost da za narednu sjednicu Savjeta dostavi drugi krug izjašnjenja privrednih udruženja na dokument „Barijere u poslovanju sa kojima se susrijeće poslovna zajednica i predlozi njihovog prevazilaženja“, zajedno sa odgovorima resornih ministarstava na dodatne komentare privrednih udruženja.
3. Zadužuju se nadležne institucije identifikovane Akcionim planom za brzo uklanjanje barijera, uz podršku privrednih udruženja ukoliko je potrebno, da pristupe realizaciji i izvještavaju redovno Savjet za konkurentnost o progresu rada na uklanjanju barijere.
4. Zadužuje se Sekretarijat Savjeta za konkurentnost da u julu 2022. godine dostavi izvještaj o realizaciji Akcionog plana za brzo uklanjanje barijera čiji rok je II kvartal 2022. godine.
5. Zadužuje se Sekretarijat Savjeta za konkurentnost da za narednu sjednicu Savjeta dostavi predlog Akcionog plana za uklanjanje barijera za ostale barijere čiji rok realizacije je nakon II kvartala 2022. godine.